

glasilo občin prevalje
december 2013

PREVALJSKE NOVICE
DIVJON EKSPLOZIVA

Spoštovane
občanke,
spoštovani
občani!

Izteka se leto, ki se ga bomo spominjali po izjemni gospodarski krizi, recesiji, ki nas je med evropskimi državami skoraj najbolj prizadela, po zmanjšanju delovnih mest, po propadu podjetij, ki so veljala za nezlomljiva. Vsa ta gibanja nikogar niso zaobšla, pripravlja se poseg v lokalno samoupravo, nalaganje novih obveznosti občinam s strani države, med varčevalne ukrepe vlade RS je napovedano zniževanje proračunov občin, zniževanje investicijskih sredstev ... Vsi vemo, da bo potrebno narediti veliko, da se izvijemo iz krize, da je nujno spremeniti marsikatero navado in razumeti, da lahko porabimo le toliko, kot ustvarimo. Marsikatera postavka dogovorjenega programa, ki ni zakonska obveza, bo težko uresničljiva, čeprav se jo trudimo ohraniti, ker gre za dobro naših otrok. Tudi nov davek na nepremičnine bo nesorazmerno zmanjšal občinski proračun, saj si bo država vzela večji kos pogače, tudi to bo pomenilo manj sredstev predvsem za investicije.

Na Prevaljah smo 10. septembra odprli nov 3,5 milijona evrov vreden Vrtec Krojaček Hlaček. Po stečaju gradbenega podjetja CMC Celje je bil lastni angažma dobra izbira, saj je vrtec narejen bolje, bolj skrbno in funkcionalno, predvsem pa bistveno ceneje. Zaključili smo energetske sanacije vseh šol v občini v rekordnih dveh mesecih. Projekt energetske sanacije je bil vreden 1,2 milijona evrov, pridobili smo nepovratna evropska sredstva. V naslednjih nekaj letih si ne moremo nadejati večjih investicij; med največjimi, ki nas še čakajo, je gotovo centralna čistilna naprava, centralni kanalizacijski sistem in manjše čistilne naprave, pričeli bomo z aktivnostmi za Park Jezero in s tem ureditev bodočega Muzeja Prevalje, vaškega jedra Šentanel, uredili bomo tržnico, dopolnili Spominski park, da bo središče res zaživelo, uredili še kak cestni odcep, ulico, poskrbeli za urbano opremo, pomagali gasilcem, storiti moramo več za promocijo turizma s pomočjo razpisov Las-a ... S projekti se bomo prijavljali na vire evropskih sredstev in se vsebinsko povezovali s sosednjimi občinami. V Prevaljskih novicah vam predstavljamo nekaj načrtovanih projektov do leta 2020, povzeli pa smo pregled najpomembnejših izvedenih projektov ob 2000 do 2013, v času samostojne občine Prevalje.

Naš cilj je zadovoljstvo občank in občanov občine Prevalje.

Hvala vsem, ki prispevate svojo energijo in predanost v dobro Občine Prevalje, hvala podžupanji in podžupanu, hvala zaposlenim v občinski upravi, svetnicam in svetnikom, državnim institucijam, javnim zavodom, društvom in vsem posameznikom, ki pomagata uresničevati uspešno občino. Hvala vsem gospodarstvenikom, ki kljub težkim razmeram uspevate in dajete kruh številnim družinam. Posebna hvala humanitarnim društvom, vsem prostovoljcem, ki pomagata v najtežjih trenutkih našim občanom. Pomagamo tudi mi. Pred nami je leto negotovosti, leto (ne)rešljivih problemov, ko smo pogosto prepričani, da je vse slabo. Pa vendar, pokažimo malo več optimizma, več veselja do življenja ... Mar niso problemi zato, da jih rešimo ne glede na to, kdo jih je ustvaril. Naj letošnji prazniki minejo v miru in povezanosti v krogu družine in tistih, ki jih imamo najraje. In vemo, da se najlepših stvari v življenju pa le ne da kupiti, saj jih doživljamo in živimo doma, v krogu najdražjih!

Srečno in z optimizmom prežeto leto 2014 vam želim, naj bo čim več veselih trenutkov, zasebnih uspehov, pozitivne energije in prijaznih misli. Čestitam vsem ob državnem prazniku, dnevu samostojnosti in enotnosti! Vse dobro vam želim!

Župan občine Prevalje
Dr. Matic Tasič

KRAJEVNE SKUPNOSTI HOLMEC – LEŠE – ŠENTANEL

POTEGNIMO ČRTO POD SEDMICO

Minilo je sedem let - pravičinskih sedem let, odkar predsedujem Krajevni skupnosti Holmec. Ne morem verjeti, kako čas hitro mineva. S skupnimi močmi smo kraj kulturno in urbanistično obogatili, delček tega sem z veseljem prispeval s svojim delom. Res sem z velikim veseljem in odgovornostjo želel svojemu kraju dati nekaj več ne samo kot krajan, tudi kot svetnik in kot predsednik.

Izjemno pomemben del k prepoznavnosti, kvaliteti in utripu življenja dajejo društva, ki združujejo krajanke s skupnim hotenjem, živeti kar se da bogato življenje v svojem okolju in promovirati kraj tudi v širšem okolju. Zelo ustvarjalna društva so: Turistično društvo Poljana z zanimivo in prepoznavno sekcijo Povožček, zdravilna zelišča so njihovo področje; priznana Konjarsko društvo Poljana, Kulturno društvo Holmec s sekcijo ŽPZ Modrin, gledališko sekcijo, Športno društvo Holmec z aerobiko in zumbom, Folklorno društvo Holmec, ki se je dela lotilo zelo raziskovalno, z etno skupino Rakuni, ki zna razveseljevati ljudi.

Hvala šoli, ki sodeluje in dodaja vsebino v življenju kraja. Iskrena hvala vsem za bogat utrip kraja in seveda vsem ustvarjalnim krajanom v društvih. Krajan Holmca smo se v teh sedmih letih s skupnimi močmi lotili številnih projektov in z aktivnostmi prispevali k večjemu zadovoljstvu in kakovosti življenja v našem kraju in znali dati nekaterim prireditvam tudi trajnostno vsebino; tematski pohod Po poti svobode in miru, štehanje, prireditve pod kozolcem ... Žal razpolagamo z omejenimi finančnimi sredstvi, ki predstavljajo zgolj osnovo za delovanje krajevne skupnosti. Za delovanje skupnosti in uresničevanje projektov nam je v pomoč Občina, vendar denarja za vse naše potrebe, pobude in ideje ni dovolj. Pa vseeno smo s pomočjo Občine in donatorjev storili marsikaj, naj naštejemo projekte zadnjih sedem let:

- kabelski sistem v vsako hišo, pešpot Štefana Porija, ureditev Športno rekreativnega centra pri osnovni šoli s parkirnimi prostori, asfaltiranje ceste pri mejnem prehodu Holmec, križišče Štopar, nov asfalt na cesti za Kocerod, asfaltiranje ulične ceste v naselju Malinek ter poskusni zagon čistilne naprave, ureditev odcepa ceste Skuk, obnova odcepa ceste Plazl, delno asfaltiranje ceste Lokovica-Lom (gostilna Pik), energetska sanacija OŠ Holmec, prva faza asfaltiranja ceste Dolga Brda-Belšak.
- So pa pripravljeni projekti, ki pa jih ne moremo realizirati zaradi nerešenih lastništev zemljišč: to sta projekta naselje Stražnica ter Borovnica. Želim si, da čim hitreje pride do rešitve problema seveda s pomočjo strokovnih služb Občine Prevalje. Na uresničitev čaka projekt Kozolec na Poljani, ki je biser etnološke dediščine.

Župan in predsednik KS Holmec ob krajevem prazniku.

Potegnimo črto pod sedmico; nekaj se je premaknilo v naši KS Holmec, čeprav smo ljudje redko zadovoljni, pogosto pravimo, lahko bi pa le naredili še več. Res je, tudi nezadovoljstvo kdaj pokaže prave smeri, kaj reševati, a prepričan sem, da bodo prišli bolj prijazni časi za uresničitev naših želja in potreb.

Naj omenim še projekte za leto 2014:

- ureditev infrastrukture v naselju Poljana, ureditev ceste Valenci, ureditev ceste - odcep pri »smetni jami« Lokovica do Gradišnikovega mostu, čistilna naprava Štopar, priključitev naselja Plazl na čistilno napravo Malinek ...

Kot predsednik KS Holmec in svetnik Občine Prevalje že vrsto let dajem pobudo, da bi se v celotni občini pričela reševati problematika asfaltiranja cest tam, kjer so v bližini stanovanjski objekti, kot so na Holmcu: Bogl, Šart, Rutnik, Počevalnik ... Problematika infrastrukture je problem celotne Občine Prevalje. Ne nazadnje pa moramo priznati, da se skupaj z Občino Prevalje trudimo, da skrbimo za uravnotežen razvoj celotne občine. Zelo pa smo lahko ponosni, da so vse tri Krajevne skupnosti: Holmec, Leše, Šentanel dobile svoje krajevne simbole (delo arh. Boruta Bončine). Tako bodo grbi in zastave označevali naše KS na vseh predvidenih pomembnih mestih v lokalni skupnosti.

Spoštovani krajan, v imenu svetnikov KS Holmec in v svojem imenu želim Vam in Vašim najdražjim lepe božične praznike v prihajajočem letu pa veliko zdravja, osebne sreče in zadovoljstva.

Predsednik KS Holmec
Maks Pučelj – Čiki
FOTO ARHIV KS HOLMEC

LEŠE V LETU 2013

Na Lešah se je v zadnjih letih precej postorilo, ne samo infrastrukturno, kraj se je povezal bolj kot kdajkoli prej. Naj samo omenim rekonstrukcijo vaškega jedra I. in II., saj je sedaj cesta skozi vas varnejša za naše otroke. Tudi cesta proti našima dvojčicama sv. Ani in sv. Volbenku je urejena z asfaltom, kar je za nas

zelo pomembno, kajti veliko turistov obišče ti dve cerkvi. Poleg tega se na poti nahaja izletno-turistična kmetija Ladra, ki skrbi za pestro kulinarčno ponudbo. Uredili smo tudi vhod v rudnik Franciscus, povečal se je notranji del, tako da si lahko obiskovalci bolje ogledajo, kako je izgledal ta premogovnik, ki je veljal za največjega na Slovenskem in najmodernejšega v Evropi za tisti čas. V prenovljeni pozivalnici ali verleszimer (Verleszimmer), kot ga Lešani ljubkovalno imenujemo, smo

uredili Rudarsko sobo, v kateri se nahajajo razni muzejski predmeti iz obdobja rudarstva, upamo, da se bo ta zbirka v prihodnje povečala.

V kraju je letos že drugič zaživela Pravljična vas, katere obisk in odmevnost ruši vsa pričakovanja. Gostila je obiskovalce iz cele Slovenije. KS Leše se je kar nekaj časa pogajala in tudi uspela pridobiti soglasja za izgradnjo optičnega omrežja v kraju, kar omogoča krajanom boljši sprejem TV programov, interneta ter telefona. Sedaj deluje po vsej vasi optična povezava. Postavili smo tudi nadstrešnico na avtobusnem postajališču, saj je le-ta bila brez strehe. V prihodnje bomo postavili še oglasno desko pri 'novih bajtah' ter igrala za otroke na športnem igrišču, saj opažamo, da ima kraj precej otrok, ki pa nimajo primerne prostora za igranje.

Uspešno smo rešili problem prostorske stiske krajevne organizacije Rdečega križa Leše. Tudi ta problem smo uspešno rešili, saj bodo do konca leta naše prostovoljke dobile prostor, v katerem bodo imele urejeno skladišče, ki bo ustrezalo vsem normativom za skladiščenje hrane. Žal živimo v takih časih, da se moramo zavedati pomembnosti humanitarnih društev.

Vse te investicije smo uspeli pridobiti z racionalnim ravnanjem KS Leše. Rad bi se zahvalil vsem društvom za dobro sodelovanje KD, ŠD, RK, ZZB in upam da bomo tako dobro sodelovali tudi v bodoče.

Naj ob koncu izkoristim priložnost in zaželim vsem bralcem vse najlepše ob prihajajočih praznikih predvsem pa veliko topline med domačimi.

Predsednik KS Leše
Davorin Šeruga

KS ŠENTANEL V 2013

Čeprav je Šentanel mali kraj, so se v letošnjem letu dogajale v naši krajevni skupnosti »velike reči«. Leto smo pričeli z obeležitvi slovenskega kulturnega praznika in gledališko predstavo ob praznovanju materinskega dneva in dneva žena.

Krajani smo se ponovno zbrali ob praznovanju praznika dela. Pred vhodom v vas smo postavili »mlaj«, na predvečer praznika pa smo se zbrali na tradicionalnem kresovanju pri »Kapelci« nad vasjo. V mesecu juniju smo praznovali krajevni praznik. Ob tej priložnosti so člani ŠD Šentanel skupaj s krajevno skupnostjo organizirali tradicionalno »Kolesarjenje po Šentanelu« in rekreacijski odbojarski turnir, ki smo ga izvedli v športni dvorani OŠ Prevalje. Skupaj s turističnim društvom in sosednjo KS Holmec smo izvedli pohod po Mlinarski poti.

Pomemben »zgodovinski« dogodek za naš kraj se je zgodil junija ob obeležitvi 70-letnice pobojev v Lužnikovi reki, od koder izhaja praznovanje našega krajevnega praznika. Ob tej priložnosti smo krajani Šentanela prejeli od župana občine Prevalje grb in zastavo-prapor Šentanela. Ta simbola bosta v prihodnosti našim krajanom obeleževala vse krajevne prireditve.

V mesecu avgustu smo imeli člani Sveta KS Šentanel prijetno in veselo dolžnost. Odpravili smo se na obisk in praznovanje 90. rojstnega dne k naši najstarejši Šentanelčanki. Bernarda Sekalo nas je sprejela v družbi svojih domačih. Hčerka Marjana s svojo družino nas je prav lepo postregla, vnukec Jure pa je popestril dogajanje s »frajtonarco«. Preživeli smo nekaj lepih trenutkov in bili presenečeni nad čilostjo in elanom, ki nam ga je kazala naša slavljenka.

Največji kulturni dogodek za naš kraj pa je bil v mesecu septembru, ko smo v okviru Jesenskih srečanj uradno odprli naš obnovljen kulturni hram – Kulturno sobo Šentanel v podstrešnih prostorih podružnične šole. To nam je uspelo s finančno pomočjo Občine Prevalje in KS Šentanel. Tega dogodka prav zagotovo ne bi bilo brez veliko ur prostovoljnega »udarniškega« dela članov sveta krajevne skupnosti in naših krajanov. Kulturno dogajanje smo nadaljevali s pomočjo Kulturnega društva Šentanel, ki je v mesecu oktobru organiziralo tradicionalne Kramolčeve dneve.

V okviru tega dogodka smo se srečali z literatko Mojco Zupančič iz Maribora. Nedeljsko popoldne smo se odpravili še na pohod po Kramolčevih poteh in ga zaključili s srečanjem v Povhovem mlinu. Pred praznovanjem praznika Dneva spomina na mrtve smo se člani sveta

Podžupanja Greta Jukič in predsednik KS Šentanel Štefan Peršak ob odprtju Kulturne sobe v šoli.

KS in nekaj krajanov zbrali na delovni akciji in uredili pokopališče pri naši farni cerkvi. V jesenskem in zimskem času nas čaka še organizacija tradicionalnega »Miklavževanja po domovih« in izvedba že uveljavljenega novoletnega koncerta, kjer se nam predstavljajo naši ambasadorji »šentannelskega kulturnega življenja«. Poleg navedenega se je v Šentanelu, na Jamici in Suhem Vrhu dogajalo še veliko drugih stvari, za kar se moramo zahvaliti krajanom, saj je bilo v poletnih mesecih na Jamnici izredno živahno, kolesarski turizem se je razživel in pripeljal nove športne vsebine v naše okolje.

V letu, ki je za nami, smo dobro sodelovali s službami na Občini Prevalje, ki so pristojne za vzdrževanje naše komunalne infrastrukture. Sicer po večkratnih telefonskih klicih in »mailih« smo kar solidno skrbeli za urejenost in sprotno vzdrževanje naših cest in drugih površin.

V preteklem letu pa smo vseeno pogrešali kakšen kilometer asfaltiranja makadamskih cest, »čisto smo pozabili« na dokončno ureditev vaške čistilne naprave, zaradi nesprejetja prostorskega plana so zastale tudi aktivnosti za izgradnjo manjšega športnega igrišča ob podružnični šoli.

Upamo, da nam bodo župan, Občina Prevalje in njihove službe v prihodnjih letih še bolj prisluhnili in pomagali pri uresničitvi naših »vaških problemov«, da nam uspe projekt ureditev Vaškega jedra Šentanel z ohranjen etnološko dediščino Brusnikovo bajto in drugimi zanimivimi vsebinami, ki bodo privlačne za vse naše obiskovalce za vse generacije.

Ker se bliža čas volitev, si želimo, da bi se v prihodnjem svetu KS Šentanel »znašli pravi ljudje«, tisti, ki imajo v teh težkih kriznih časih še dovolj moči in motivacije, da našo vasico skupaj z Občino Prevalje popeljejo med prepoznavne kulturne in turistične destinacije.

Predsednik sveta KS Šentanel
Štefan Peršak
FOTO MATKO VAUH

NAGRADA IN PRIZNANJA OBČINE PREVALJE ZA LETO 2012

Občina Prevalje imenuje častnega občana, podeljuje domicil in nagrado, priznanja Občine, Sušnikova priznanja za kulturo in priznanja za šport za dosežke in dejanja posebnega pomena za našo skupnost. So znak družbenega priznanja in zahvale občanom in spodbuda za uresničevanje napredka, večanje ugleda in uveljavljanja naše lokalne skupnosti v širšem prostoru na osnovi Zakona o lokalni samoupravi, Statuta Občine Prevalje in Odloka o priznanjih in nagradi Občine Prevalje.

NAGRADA OBČINE

NAGRADA OBČINE
prof. Dragomir in
Davorin Benko, dr. med.

Nagrado Občine Prevalje sta prejela brata Dragomir in Davorin BENKO za izjemne uspehe pri demokratičnem razvoju družbe, za dosežke in rezultate, ki so pomembni za razvoj občine in njen ugled.

Ob izjemno družbeno angažiranem in uspešnem poslovnem in strokovnem delu najdeta čas za raziskovanje, odkrivanje zgodovinske podobe domačega okolja, kar jima je velik izziv. Županove besede v zborniku Prevalje po starih sledih opredeljujejo njuno delo: »Ljudje odhajajo, a za sabo puščajo sledi rasti, odličnosti in razvoja kot sporočilo naslednjim generacijam: Tod so živeli ustvarjalni ljudje.«

PRIZNANJA OBČINE

PRIZNANJE OBČINE
Gostilna in turistična
kmetija Marin – Miler

Priznanje je prejela Gostilna in turistična kmetija MARIN – MILER v Šentanelu za trajni in vidni prispevek pri razvoju turističnega utripa v Šentanelu in širši Koroški, za kulturno povezovanje in ohranjanje etnološke vsebine. So stičišče kulturnega in družabnega dogajanja v Šentanelu.

NAGRADA IN PRIZNANJA OBČINE PREVALJE

PRIZNANJE OBČINE

Jožef KOZLAR

Priznanje je bilo Jožefu KOZLARJU podeljeno za dolgoletno ustvarjalno delo na področju turistične dejavnosti na Poljani, za povezovanje kulturno-turistične ponudbe v Mežiški dolini in zamejski Koroški, za ohranjanje kulturne dediščine. Velik poudarek daje ohranjanju kulturne dediščine, ljudskega stavbarstva, zaščiti in ohranitvi arheoloških najdb.

PRIZNANJE OBČINE

Jožefa SEIDL

Priznanje je Jožefa SEIDL prejela za dosežke in rezultate, ki pomenijo pomemben prispevek pri razvijanju družbenih dejavnosti v Krajevni skupnosti Holmec in občini Prevalje.

ZLATO SUŠNIKOVO PRIZNANJE

Rajko ORTAN

Zlato Sušnikovo priznanje je Rajko ORTAN prejel za dolgoletno predano kulturno delovanje in dosežke na glasbenem področju in viden prispevek pri rasti zborovskega petja na Prevaljah.

SREBRNO SUŠNIKOVO PRIZNANJE

Marijan GERDEJ

Marijan Gerdej je prejel priznanje za dolgoletno izjemno strokovno delovanje na glasbenem področju kot zborovodja in 40-letno ustvarjalno delo v koroški kulturi. .

BRONASTO SUŠNIKOVO PRIZNANJE

Anita GRÖGL

Bronasto Sušnikovo priznanje je Anita GRÖGL prejela za enaindvajsetletno ustvarjalno delo v ŽPZ Karantanija ter izjemno pedagoško delo na glasbenem področju mladinskega zborovskega petja.

SUŠNIKOVA PRIZNANJA

SREBRNO PRIZNANJE ZA ŠPORT

Vinko SONJAK

Srebrno priznanje za šport je Vinko SONJAK prejel za prispevek pri razvoju kegljaškega športa na Prevaljah in mentorsko delo z mladimi, ki dosegajo na državnem nivoju zavidljive rezultate.

BRONASTO PRIZNANJE ZA ŠPORT

Ivo FUŽIR

Bronasto priznanje za šport je Ivo FUŽIR prejel za aktivno delo in razvijanje športnega življenja na Lešah in ŠD Leše in sodelovanje pri vseh dejavnostih v kraju.

Dobitniki odličij Občine Prevalje za leto 2012 na osrednji prireditvi ob občinskem prazniku 21. junija 2013.

ŠPORTNIKI LETA 2012 V OBČINI PREVALJE

Na predlog Komisije za šport in po potrditvi župana Občine Prevalje se za vrhunske rezultate najboljšim športnikom v občini podelijo plakete za leto 2012.

NAJBOLJ PERSPEKTIVNI MLADI ŠPORTNIK 2012 **Gal KORDEŽ**

Gal Kordež je odličen učenec in odličen športnik Osnovne šole Franja Goloba na Prevaljah. Najboljše rezultate dosega v plavanju, je član Plavalnega kluba Fužinar Ravne. Vedno je pripravljen zastopati šolo na vseh šolskih tekmovanjih, kjer dosega odlične rezultate.

NAJBOLJŠA ŠPORTNA EKIPA LETA 2012 **Ekipa mlajših mladink (kadetinj)** **Odbojarskega kluba Prevalje**

Odbojarska ekipa mlajših mladink (kadetinj) Odbojarskega kluba Prevalje niza izjemne uspehe. Pod vodstvom trenerja Danila Ribiča in pomočnika Radovana Krenkerja nastopajo: Iza Mlakar, Lina Zajc, Urška Petrič, Ana Kerbler, Kristina Kerbler, Špela Bukovec, Neža Pumpas, Barbara Jevšnikar, Nuša Bahč, Saša Zdovc, Neja Grzina, Tanja Bobek, Žana Vertačnik.

NAJBOLJŠA EKIPA ŠOLSKIH ŠPORTNIH TEKMOVANJ LETA 2012 **Osnovnošolska odbojarska ekipa starejših deklic Odbojarskega kluba Prevalje**

Na državnem finalnem osnovnošolskem turnirju najboljših štirih slovenskih osnovnošolskih ekip v odbojki za deklice je ekipa OŠ Franja Goloba Prevalje osvojila 2. mesto. Za ekipo, ki jo vodi Štefan Peršak, so nastopale: Saša Zdovc, kapetanka ekipe; Kristina Kerbler, Ana Retko, Eva Šumnik, Zala Vaukan, Vesna Bukovec, Mima Pruš, Laura Pešl, Neža Pratneker, Nina Brezočnik, Žana Račnik, Živa Močilnik.

Najboljši športniki leta 2012 z županom na podelitvi plaket na prireditvi ob občinskem prazniku 21. junija 2013.

PRIZNANJA

»ODLIČNJKI« V ŠOLSKEM LETU 2012/2013

V šol. letu 2012/2013 je bilo najboljših devetošolcev 17. Sprejem je bil 13. junija 2013 v mali dvorani Druženega doma. Zlate petke jim je podelil župan dr. Matic Tasič v prisotni staršev nagrajenih učencev, razrednikov, ravnateljice Mire Hancman in pomočnice ravnateljice Mateje Pečnik.

- 9.a
Razrednika: Samo Lipovnik, Urška Petrič
Marcel Grnjak, Doroteja Gruber, Živa Močilnik,
Jaka Tasič, Alja Stermec, Jurij Štrekelj

- 9.b
Razredničarka: Tatjana Mori
Fatima Ahmetović, Jurij Gričnik, Liza Kožar, Maruša Miler,
Nina Naveršnik
- 9.c
Razrednik: Davorin Svenšek
Vesna Bukovec, Nina Brezočnik, Barbara Cigler,
Matej Leskovec, Mitja Praznik, Vanja Kralj

FOTO FRANCI ŠTREKELJ

Županov sprejem najboljših učencev devetega razreda Osnovne šole Franja Goloba Prevalje v šol. letu 2012/2013.

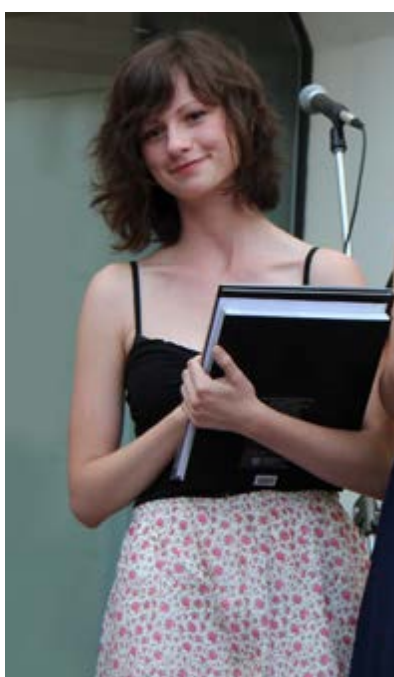
ZLATA MATURANTA GIMNAZIJE RAVNE 2013

Zlata maturanta Gimnazije Ravne v šolskem letu 2012/2013 iz občine Prevalje: Ajda POGORELČNIK in Rok HERMAN.

Zlati maturant ROK HERMAN se je odločil za študij farmacije.

FOTO OSEBNI ARHIV

Zlata maturantka AJDA POGORELČNIK se je odločila za študij na Biotehniški fakulteti, smer lesarstvo

FOTO ARHIV GIMNAZIJE RAVNE

TEO PEČNIK – GORSKI KOLESAR

Teo Pečnik, učenec 6. razreda OŠ Prevalje, je zaključil leto 2013 z izjemnimi športnimi dosežki na področju gorskega kolesarstva. Postal je:

- državni prvak v Eliminatorju,
 - državni prvak v XCO U13,
 - državnik šolski prvak v gorskem kolesarstvu kot predstavnik OŠ Prevalje,
 - postal je zmagovalec v skupnem seštevku za Slovenski pokal –
 - zmagal je na vseh tekmah tako v Sloveniji kot v tujini ...
- Teo Pečnik je mladi up koroškega in slovenskega gorskega kolesarstva.

FOTO OSEBNI ARHIV

ZLATA PLAKETA KOROŠKEMU AKADEMSKEMU PEVSKEMU ZBORU KD MOHORJAN V RIMINIJU

Koroški APZ Mohorjan se je v dneh od 26. do 30. septembra 2013 v Riminiju (Italija) udeležil mednarodnega zborovskega tekmovanja. Na tekmovanju je sodelovalo 32 zborov. Mohorjani so tekmovali v skupini šestnajstih mešanih zborov iz raznih evropskih držav in Filipinov. Za svoj tekmovalni nastop so prejeli 95,2 točk, kar je bila najvišja ocena. Osvojili so absolutno zlato plaketo. Ta izjemen dosežek je rezultat zagnanega dela mladih pevcev, predvsem pa njihove zborovodkinje Helene Buhvald Gorenšek. Prevalje in Koroška ima z mladimi mohorjani zbor, ki se uvršča v skupino najboljših slovenskih in evropskih zborov.

Jožko Kert

Odlična zborovodkinja Koroškega APZ Mohorjan in MoPZ Vres Helena Buhvald Gorenšek

FOTO ARHIV MOHORJAN

S TRDIM DELOM IN ODREKANJEM SE VSEKAKOR DA.

S PREVALJ PO CELOTNI SLOVENIJI IN TUDI V TUJINO – PAKETI Z OZNAKO PRINTINK.

Delo in vzdušje znotraj mladega podjetja Tehit, d. o. o., (PRINTINK) temelji na dobrih odnosih med zaposlenimi, pozitivnem in motiviranem odnosu do dela in predvsem na profesionalnem, poštenem ter hkrati prijaznem odnosu do vseh naših strank. Smernice, ki so stalnica v delovanju in poslovanju (vsakdana) v podjetju, so temelj za dobro in uspešno delo vseh zaposlenih in osebno rast vsakega izmed njih. Krepijo pa tudi korektno in produktivno

sodelovanje z zunanjimi sodelavci in poslovnimi partnerji ter so osnova za pridobivanje zaupanja in lojalnosti pri kupcih.

Kolektiv se je v manj kot treh letih precej razširil in ga trenutno (skupaj z zunanjimi sodelavci) tvori 15 zaposlenih. Zaradi prostorske stiske in s ciljem, da našo storitev dvignemo na najvišjo možno raven, smo s koncem leta preselili poslovne prostore na novo lokacijo (Na Fari). Urejeni, prostorni in z dobro energijo napolnjeni prostori nam odpirajo nove priložnosti, krepijo pozitivne občutke in vcepljajo nekaj pozitivne sproščenosti, ki jo vsak kolektiv potrebuje. S pozitivnim odnosom do dela in okolice se vsekakor da.

Poslovanje podjetja je osredotočeno na splet, večino prometa podjetje ustvarja s prodajo preko spletne trgovine (www.printink.si in www.prntink.hr), kjer nakupuje preko 40.000 uporabnikov.

PRIZNANJA

Ponudba zajema potrošni material za tiskalnike – kartuše, tonerji, polnilni seti, precejšen delež pa ima tudi pisarniški material – fotokopirni papir, pisala, registratorji ... ter šolske potrebščine. Ponudbo veskoti dopolnjujemo in se z veseljem odzivemo tudi na povpraševanja po izdelkih, ki jih v naši ponudbi še nimamo. Zaupajo nam kupci iz celotne Slovenije, tudi iz tujine (Hrvaška, Avstrija) – vsem pa je eno – paket se jim dostavi s Prevalj.

Spletna trgovina PRINTINK.si je v izboru Spletni trgovec leta 2013, ki ga prirejata primerjalnik cen Ceneje.si in Valicon osvojila naziv Spletni trgovec leta v kategoriji IT in krovni naziv Spletni trgovec leta 2013 – zmagovalec (največ osvojenih točk med vsemi spletnimi trgovci). Naziv je edini te vrste v Sloveniji (v tekmovalstvu so sodelovali vsi boljše poznani spletni trgovci v Sloveniji), pomeni pa potrditev pravilne usmeritve in načina dela, saj večina končne ocene predstavlja mnenje naših strank oz. kupcev.

Od 1. 1. 2014 naprej vas vabimo, da nas obiščete na novi lokaciji – Na Fari 36A, kjer lahko kupite ali prevzamete vse izdelke, ki so objavljeni v spletni trgovini www.printink.si (trgovino na Trgu 1 zapiramo). Za vsa vprašanja pa smo vsak dan dosegljivi tudi na telefonski številki 02 620 08 80.

Ekipa PRINTINK. S pozitivnim odnosom do dela in okolice se vsekakor da.

ŠOLA VRTEC

OSNOVNA ŠOLA
FRANJA GOLOBA PREVALJE

IZ OSEBNE IZKAZNICE OSNOVNE ŠOLE FRANJA GOLOBA PREVALJE ŠOLSKEM LETU 2013/2014

- Število vseh učencev na matični šoli s podružnicami Leše, Holmec, Šentanel: 543
- Število učencev v matični šoli: 483
- Število oddelkov na matični šoli: 22

Podružnice Holmec, Leše, Šentanel: 6 oddelkov

- Število učencev na Holmcu: od 1. do 5. razreda: 17
- Število učencev na Lešah: od 1. do 5. razreda: 30
- Število učencev v Šentanelu: od 1. do 5. razreda: 13

Podaljšano bivanje:

- 9,5 (6,5 oddelkov na matični šoli, 3 oddelki na podružnicah)
- Jutranje varstvo: 1,5 oddelka
- Število vseh oddelkov v šoli: 28
- Število pedagoških delavcev: 61

OSNOVNA ŠOLA FRANJA GOLOBA PREVALJE

Vrtec Krojaček Hlaček Prevalje

- Število vseh otrok vključenih v Vrtec Prevalje: 234
- Število oddelkov: 13
- Število otrok v oddelku na Lešah: 16
- Število pedagoških delavcev: 30

PRVOŠOLČKI V ŠOLSKEM LETU 2013/2014

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

IGRIVI OTROŠKI DAN NA PREVALJAH

Sofinancer: Program LEADER, MKO / Nosilec projekta: OŠ Franja Goloba Prevalje /Partner: Občina Prevalje

V sodelovanju z občino Prevalje je osnovna šola Franja Goloba Prevalje – enota VRTEC, v okviru projekta Igrivi otroški dan na Prevaljah, postavila nova otroška igrala pri vrtcu, katere bodo vplivala na vsestranski razvoj otrok s poudarkom na razvijanju osnovnih motoričnih sposobnosti kot so moč, koordinacija, gibljivost, hitrost, preciznost ter ravnotežje in vzdržljivost.

Ob otvoritvi našega novega igrišča je bila organizirana prireditev Igrivi otroški dan na Prevaljah, kjer smo strokovne delavke predstavile pravilno uporabo igral in obudile stare ljudske igre, katere tonejo v pozabo, a nam ravno te igre spodbujajo igro na prostem, interakcijo z vrstniki in omogočajo razvijanje domišljije ter inovativno reševanje gibalnih problemov.

Igrivi otroški dan smo zaradi slabega vremena izvedle skupaj s starši in otroki v telovadnici OŠ Franja Goloba. Otroci so se skupaj s starši ustavili na 10 postajah, kjer so izvedli nalogo in za nagrado prejeli gumbek, kot simbol našega knjižnega junaka Krojačka Hlačka, po katerem se imenuje naš vrtec. Gumbek so si nanizali na izbrano vrstico. Ob zbranih 10 gumbih, so gume na vrstici povezali v celoto in tako dobili pisano verižico za spomin na ta dan. V športnem duhu in dobri volji smo skupaj ob druženju preživeli prijetni urici. Z zbirko iger smo otroke in starše popeljale skozi utrip življenja v starem vrtcu in nato smo nadaljevali pot veselja, zabave in iger na novem igrišču ter s tem narisale mnogim otrokom nasmeh na obraz.

Vzgojiteljica Eva Podovšovnik
FOTO EMIL PETEK IN METODA MIŠEVSKI

Morda bom zadela ...

V NOVEM VRTCU HROJČEK HLAČEK IMAMO SVOJO TERASO

Razigrano in radovedno smo se preselili v velik, svetel in prostoren nov vrtec, v katerem nas je še posebej očaral izhod iz igralnice na teraso, ki je samo naša in na njej lahko počnemo nešteto zanimivih stvari.

Veselo tečemo tek za zdravje, opazujemo vreme, sonce, oblake, modrino neba, zastave, ki plapolajo v vetru, ptice, ki iščejo hrano na polju, Uršljo goro, ki jo včasih skrijejo oblaki, deževne kapljice, ki nam padajo na dlani, če samo malo iztegnemo roke ...

Svobodno se prepustimo igri na svežem zraku, ki nam ponuja obilo možnosti za gibanje in prijetno medsebojno druženje v varnem okrilju, ki nam ga nudi samo naša terasa.

Gibanje nam daje občutek ugodja, veselja in dobrega počutja, zato je pomemben del našega vsakdana. Vsakokrat, ko začutimo potrebo po gibanju in svežem zraku, samo odpremo vrata in že nas objame sončen, vetroven ali deževen dan.

Sonja Lah, dipl. vzgojiteljica
FOTO ARHIV VRTCA

OD ZRNJA DO KRUHA

V mesecu Oktobru je v vrtcu Krojaček Hlaček potekal projekt Od zrnja do kruha. Otroci so spoznali kako iz zrnja nastane moka in iz nje kruh. V vrtec smo povabili go. Eriko in skupaj z njo spekli krušne prašičke. Obiskali smo tudi kmetijo Kajžer na Lešah, kjer smo si ogledali, kako iz zrnja nastane moka.

Jelka Može
FOTO ARHIV VRTCA

Mali slašičarji z Eriko.

EKOLOGIJA V VRTCU

V skupini je potekal projekt Ekologija. Pobuda za ta projekt so bili koši za ločevanje odpadkov, ki so otrokom predstavljali nov izziv. Cilj projekta je bil ta, da otroci spoznajo pomembnost ločevanja odpadkov, možnost recikliranja in predvsem skrb za čisto in zdravo okolje. Kot zaključek projekta smo se odpeljali na Holmec ter si ogledali odlagališče odpadkov. Predstavljamo razmišljanja in spoznanja otrok.

ZAKAJ LOČUJEMO ODPADKE?

- Ker imamo nove koše,
- da lahko neki novga vn naredijo,
- da varujemo naravo.

KAM DAMO ODPADKE?

- V koš,
- v kontejner,
- na smetno jamo,
- v smetarski avto ...
- Tam, ko je za mokre so mokri,
- tam ko je pa sonce na košu so pa suhi.

KAJ SO ODPADKI?

- Stare flaše,
- papir,
- plastični lončki,
- škatle,
- kartoni,
- zlomlene igrače,
- od mleka, od kakava, od soka ...
- so smeti.

KAKO SKRIMO ZA OKOLJE?

- Ne mečemo smetja na tla.
- V gozdu ne mečemo smetja, ker lahko kaka žival stopi na steklo pa si po-reže nogo.

- V vodo ne mečemo vrečke, ker lahko se pol riba nt gre.
- Noben ne sme kr tk metat smetja okrog.

Projekt je potekal v oktobru. Izvajali sva ga vzgojiteljici Gordana Rednak in Vesna Kovačec v sodelovanju s Komunalnim podjetjem LOG Prevalje.

FOTO ARHIV VRTCA

Mladi ekologi

Kar se Janezek nauči, to Janez zna.

Pogovor s prof. Miro Hancman, ravnateljico Osnovne šole Franja Goloba Prevalje ob 50-letnici šole.

Mineva 50 let od preselitve v novo šolo na Polju in poimenovanja po Franju Golobu, 7. januarja pa obeležujete 195-letnico šolstva na Prevaljah. Kaj ste pripravili? Kot se za Abrahama spodobi, smo pripravili veliko zanimivih stvari. Nastala je filatelistična zbirka v počastitev obletnic slikarja Franja Goloba (100-letnica rojstva, 75-letnica prvotiska grafik Franja Goloba in 50 letnica poimenovanja OŠ Prevalje) s priložnostnimi poštnimi žigi, ki jo je oblikoval Borut Bončina. Pripravili smo pesniško zbirko 50 Vigrednih pesmi in ilustracij, v kateri so zbrane pesmi in ilustracije nekdanjih učencev osmošolcev v vseh 50-tih letih od odprtja šole. Knjigo je oblikoval Igor Senekovič. Obiskovalci so si lahko izbrali knjigo iz svojih šolskih dni. Uredili smo tematsko številko šolskega glasila Vigred, šola je dobila nov logotip, ki ga je oblikoval Borut Bončina. Uredili smo šolske prostore, pripravili razstave in slavnostno prireditve, ki je bila zelo pestra in posebna. V petek 20. decembra ob 17. uri je bilo v športni dvorani zelo slavnostno, počastil nas je tudi minister za šolstvo dr. Jernej Pikalo, naš nekdanji učenec.

Dogovorjeni program plačuje občina, čeprav so ga nekatere občine, vsaj del, že zdavnaj ukinile ali ga niso uvedle. Kakšno je sodelovanje z Občino?

Dogovorjeni program je neobvezni del programa šole in vrtca, ki ga ne financira ministrstvo za izobraževanje znanost in šport in se ne obračunava v ceno vrtca. Vsebinsko in

obseg dogovorjenega programa predlaga šola skupaj s starši, obravnava in potrdi ga svet zavoda, dokončno odobri pa ga občinski svet. Dogovorjeni program je od šole do šole različen, glede na usmeritve, prioritete in potrebe, ki se po šolah pojavljajo. S tem se omogoča bogatejši in kvalitetnejši program za vse otroke, večja varnost in dobro počutje otrok, možnost udeležbe v različnih dejavnostih za vse otroke, kvalitetnejši pogoji za delo otrok in strokovnih delavcev. Občina ima posluš za te potrebe, sodelovanje je dobro in upam, da bo za dobro otrok kljub težkim časom tako tudi ostalo.

Bo sanacija šolskih stavb prinesla toliko prihranka, kot je načrtovano?

Energetska sanacija vseh šolskih stavb je bila velik zalogaj. Izvedena je bila v izredno kratkem času, tako, da smo lahko nemoteno začeli z delom v novem šolske letu. Kako učinkovita je sanacija, bomo videli v začetku naslednjega leta. Skrbno spremljajo porabo električne energije in porabo peletov za ogrevanje. Vendar peči še niso v polnem zagonu, saj so zunanje temperature za to obdobje dokaj visoke. Pričakujemo, da bomo pri kurjavi stroške zmanjšali, večji stroški pa bodo pri vzdrževanju in rednih pregledih.

Ob jubilejnih dogodkih zgodovine šolstva se postavljajo vzporednice: ravnatelj danes in ravnatelj nekoč.

Odgovornost do otrok je enaka. Vse ostalo pa se je spremenilo. Ravnatelj se ukvarja predvsem z organizacijo zavoda, s financami, z različnimi pravilniki, z različnimi inšpekcijami, z zaposlitvami, z iskanjem denarja za različne dejavnosti in prireditve, s socialnimi stiskami družin, z neplačevanjem položnic, z urejanjem prostorov in okolice, z učnimi pripomočki in še in še ..., zelo malo časa ostane ravnateljem za učence in drugo pedagoško delo.

Uniforme v šolo, kako učenci in kako starši gledajo na to pobudo?

Uniforme v šoli, mislim, da so modna muha. S strani učencev ali staršev taka pobuda še ni prišla, vsaj do mene ne. Tema, ki brez potrebe vznemirja šolski prostor. Tudi šolske uniforme stanejo. Ali bodo subvencionirane? Izgovor, da bodo učenci med seboj enaki, če bodo enako oblečeni, se mi zdi

neprimeren. Bolj pomembno je, da jih naučimo, da različnost med seboj spoštujejo.

PEDAGOŠKO DELO

Z vsakim prihodom novega ministra se vznemiri šolski sistem z novimi zahtevami in »nujnimi« spremembami. Kaj najbolj vznemirja pedagoške delavce in učence?

V zadnjih letih se šolski sistem neprestano spreminja. Za delo v šoli je to zelo moteče. Še preden se neka sprememba uteče, analizira in ugotovi, ali je bila uspešna ali ne, nas doleti že druga. V zadnjem času so velik nemir povzročili učbeniki in delovni zvezki, spremembe učnih načrtov, čas zimskih počitnic, ura začetka pouka ... Vse to ne vpliva dobro na delovno klimo v kolektivih.

Kako je z učno uspešnostjo naših učencev? Kje so najboljši?

Trudimo se, da bi bili uspešni na različnih področjih, saj je tudi nadarjenost in sposobnost učencev zelo razpršena. Tekmujemo na vseh področjih in se udeležujemo državnih tekmovanj. Kje smo najboljši, bi težko rekla, saj dobivamo najvišja priznanja na vseh področjih. Eno leto manj, drugo več, tudi področja so različna.

»Šola ima večje probleme s starši kot z otroki ...« je zapisal znan ravnatelj in kritik šolskega sistema. Kako je pri nas?

Res je. Če bi se ukvarjali samo z otroki, bi imeli dosti lažje delo. Seveda razumem tudi starše, ki ščitijo svoje otroke, včasih za vsako ceno. V šoli imamo pač določena pravila in red, ki veljajo za vse in jih morajo upoštevati. Doma so pravila v vsaki družini drugačna in včasih potrebujemo malo več časa, da se razumemo in dogovorimo. Vsekakor pa vedno ukrepamo v korist otroka.

Šola raste ali pade z učiteljem, to je staro dejstvo ... Ampak, koliko svobode in suverenosti pri pedagoškem delu sploh ima učitelj? Pogosto se je navajalo »povečanje avtonomije in strokovne odgovornosti šol in učiteljev«. Je danes učiteljem lažje ali težje?

Še vedno se poudarja suverenost in svoboda učiteljev pri pedagoškem delu. Hkrati pa jih obvezujejo in omejujejo različna prever-

janja, testiranja učencev in šol, primerjanje šol, uspehi na tekmovanjih, preveč vsebin v učnih načrtih, pričakovanja staršev.

Šola je zelo občutljiv organizem, čeprav se spreminja zelo počasi. Katere so bile največje spremembe: celodnevna šola, devetletka, pripojitev vrtca k šoli, ki je bilo predvsem organizacijsko zahtevno delo. Je devetletka prinesla resnične spremembe in dovolj približala šolo učencem? Bi še veljalo vztrajati z vrtcem v skupnem zavodu?

Ugotovitve kažejo, da vse te spremembe niso prinesle večjih sprememb v znanje učencev. Uvedba devetletke je prinesla v šolo večjo sproščenost, učenci so napredovali predvsem na govornem področju. Šolski prostor potrebuje za svoje delo mir. Celodnevna šola mogoče ni bila uvedena v pravem času. Starši so imeli bolj urejene delovnike. Večina je bila v službi od 6.00 do 14.00. Danes bi imela celodnevna šola drugačen pomen in bi jo starši in učenci bolj potrebovali.

Pripojitev vrtca k šoli je bila leta 2005 zakonsko obvezna, saj je imel vrtec manj kot 10 oddelkov. Sedaj jih ima 13. Voditi šolo in vrtec in biti odgovoren za skoraj 800 otrok in 130 zaposlenih, ni lahko. Vodenje šole in vrtca je kot vodenje dveh različnih podjetij, različni normativi in sistemizacija, različno financiranje, različna organizacija, različni

pripomočki. Včasih je zelo težko preklopiti med šolo in vrtcem. Ali ostati v skupnem zavodu, je seveda odvisno od ustanovitelja, ki preceni, kaj to pomeni predvsem v finančnem smislu.

UČENCI

Kako hitro se prilagodijo učenci s podružničnih šol po prihodu na matično šolo na Prevaljah?

Prilagoditev učencev iz podružničnih šol na matično je seveda odvisna od vsakega posameznika. Večina nima težav in se prilagodi že v nekaj dneh. Na matično šolo pridejo v 6. razred, ki prinaša veliko novosti tudi za učence matične šole, tako da težave premagujejo skupaj s pomočjo razrednikov.

V 9-letni osnovni šoli zasledimo med pomembnejšimi konceptualnimi elementi sporočilo »pripraviti učence na kakovostno življenje ...«. Se to v resnici lahko uresničuje?

Vizija naše šole je »Povezani, prepoznavni in varni vstopamo pripravljeni v svet.« Torej smo si zadali nalogo, da otroke pripravljamo na kvaliteten vstop v svet odrasčanja, vendar smo samo eden izmed dejavnikov, ki vpliva na to. Velik vpliv ima družina in stanje v družbi.

Se strinjaš z mnogimi, ki v zadnjem času ugotavljajo, da je osnovna šola preveč »učena« in premalo vzgojna?

Se strinjam. Tako, kot sem že rekla, preveč učnih vsebin, premalo časa za pogovore z učenci. Mislim pa, da se nivo znanja lahko dvigne, če je šola na vzgojnem področju dobra. V šoli in vrtcu dajemo vzgoji velik poudarek. V zadnjih letih na šoli vandalizma skoraj ni, zmanjšala pa se je tudi agresivnost otrok.

Ob izjemnem razvoju sodobne komunikacije (e-pošte, e-redovalnice, učenje na daljavo) je bila bojazen, da bodo postali pristni medsebojni osebni stiki in odnosi osiromašeni in redki. Se je to zgodilo? Kako so sprejeli učenci in kako starši sodobno komunikacijo?

Sodobna komunikacija je odličen pripomoček pri pouku. Žal pa tudi sredstvo, ki siromaši medsebojne odnose. Otroci se ne igrajo več na dvoriščih, ampak se zapirajo v svoje sobe in preko IKT tehnike komunicirajo med seboj. Za starše smo v lanskem šolskem letu pripravili predavanje na to temo, prav tako jih bomo na predavanje povabili tudi v letošnjem šolskem letu. Zelo pomembno je, da otroka pri uporabi interneta in telefona razumno omejijo.

VIZIJA RAZVOJA

Didaktična izvedba pouka je doživela korenit preobrat predvsem v 1. triadi. Pa vendar bi verjetno s svojimi dolgoletnimi izkušnjami lahko dobro ocenila: katero področje v današnji šoli je tisto, kjer vidiš še največ potrebnih sprememb in izboljšav?

Res je, da imam dolgoletne izkušnje na pedagoškem področju, predvsem pri delu z učenci v 1. triadi. Kar pogrešam in je tudi večna tema naših pedagoških konferenc je, kako dati učencem trdno osnovo znanja pisanja, branja in računanja, torej ga kvalitetno opismeniti. Učni načrti so prenatrpani z različnimi nepotrebnimi vsebinami, zmanjkuje pa časa za utrjevanje osnovnih znanj. Problem je tudi slaba funkcionalna pismenost slovenskih učencev. Po končani osnovni šoli se učenci večinoma vpisujejo v družboslovne programe, kjer pa se v vseh poklicih kaže nezaposljivost. V 8. in 9. razredu so v predmetniku zelo skrčili predmete s praktičnimi vsebinami, zato sem mnenja, da bi morali več ur nameniti naravoslovno tehničnim dejavnostim (gospodinjstvo, tehnika in računalništvo).

Šola je vključena v kar nekaj projektov in veliko tekmovanj z različnih področij, pravzaprav je šolsko leto zelo živahno. Ali meniš, da je potrebno toliko dejavnosti in projektov?

Res imamo veliko projektov in tekmovanj. Na začetku šolskega leta se vedno pogovarjamo, da jih bomo zmanjšali. Vendar ugotovljamo, da je veliko takih, ki potekajo že več let, nas povezujejo z okoljem, so v interesu učencev in staršev, imamo pa tudi mentorje, ki so pripravljeni voditi učence pri delu in pripravi. Že nekaj let ni učenca na šoli, ki ne bi sodeloval vsaj pri eni izvenšolski dejavnosti. Mislim, da je to kar lep uspeh, ki kaže, da učenci radi hodijo v šolo. Tudi to je vzrok, da vztrajamo pri tolikih projektih in dejavnostih, saj tako lahko učenec najde nekaj, kar ga veseli. V zadnjih letih pa se odločamo tudi za projekte, ki so financirani iz evropskih sredstev, saj nam omogočajo zaposlitve in so dodaten vir financ za različne učne pripomočke, prevoze učencev in opremo.

Vse šole so si zelo podobne, mestne in šole na vasi, država je postavila ključ, ki predstavlja neko enotno pot, po kateri so stvari razdeljene relativno pravično. Pa vendar, vsaka šola je po svoje prepoznavna. V čem je naša šola drugačna, da ne rečem boljša od ostalih?

Kultura, raziskovanje, šport. V teh treh besedah se skriva ogromno dejavnosti, po katerih smo kot šola prepoznavni.

Kultura: bralna značka, odlični pevski zbori, folklor, lutke, glasili Vigred in Hlaček, novinarski krožek, nastopi v kraju, mednarodno povezovanje, izdaje različnih publikacij, likovna ustvarjalnost in še kaj. Za vse te dejavnosti smo pridobili naziv Kulturna šola in smo prepoznavni.

Raziskovanje: naloge, ki jih predstavljamo v okviru Mladih raziskovalcev Koroske, ne samo, da jih kot šola pripravimo največ, z njimi se uvrščamo na državno tekmovanje Mladih raziskovalcev Slovenije in dosegamo najvišja priznanja. Naloge na razpisu Turistične zveze Slovenije, Turizmu pomaga lastna glava prav tako dosegajo najvišja priznanja.

Šport: redno se uvrščamo med 7 najbolj športnih šol v Sloveniji. V zadnjih treh letih smo dosegli 1., 3., in 6. mesto v Sloveniji. To pomeni, da imamo poleg dobrih rezultatov tudi največ različnih športnih dejavnosti in velik odstotek otrok, ki sodelujejo. Pridobili smo tudi nazive Unesco šola, Eko šola in Zdrava šola. Vsi ti nazivi niso stalni in jih moramo z različnimi dejavnostmi in akcijami obnavljati in potrjevati.

Kakšna je vizija razvoja šole?

Z razvojnimi načrti šole, ki smo ga sprejeli pred dvema letoma, želimo predvsem izboljšati nivo znanja učencev in otrok, kar je osnovna naloga šole. Zato smo se skupaj z vrtcem vključili v projekt Samoevalvacija, ki poteka preko Šole za ravnatelje. Izobražujejo se vsi strokovni delavci.

Za cilj smo si dali nalogo - naučiti otroke učiti se in naučiti se postati odgovoren. Torej vizija razvoja šole in vrtca: ohraniti dobre stvari, izboljšati delo, kjer so primanjkljaji, dobro počutje učencev in otrok, dobro sodelovanje s starši, občino in okoljem.

Z ravnateljico se je pogovarjala Greta Jukič.
FOTO FRANC STREKELJ

NA PREVALJAH SMO ZGRADILI NOV VRTEC KROJAČEK HLAČEK

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj

Na Prevaljah smo 10. septembra odprli nov 3.27 milijona evrov vreden vrtec ter zaključili energetske sanacije vseh šol v občini; na Lešah, Holmcu in v Šentanelu, ki so jo zaključili v rekordnih dveh mesecih. Za ta čas je to zavidanja vreden dosežek in velika pridobitev za občane oz. občino. Novi vrtec na Prevaljah smo poimenovali po Krojačku Hlačku, tako se je imenoval že vrtec Zgornji kraj. Otvoritve vrtca se je poleg številnih staršev, malčkov in drugih občanov udeležil naš rojak – minister za šolstvo dr. Jernej Pikalo, ki je pred leti na Prevaljah tudi sam obiskoval vrtec in šolo.

NADOMESTILO ZA DVA STARA VRTCA

Novi vrtec je nadomestil že krepko dotrajana stara in energetske potratna vrtca Zgornji kraj in vrtec Pod gonjami, ki ju že odprodajamo za stanovanjsko gradnjo. Otroci bodo združeni v eni stavbi, ki je umeščena tik ob osnovno šoli in športno dvorano, dobili smo lep vzgojno-izobraževalni center, ki ga bomo še lahko širili. V Vrtcu Krojaček Hlaček je prostora za 13 oddelkov, v letošnjem šolskem letu obiskuje vrtec 234 otrok v 12 oddelkih, en podružnični odderek pa je na Lešah. Novi vrtec je eden lepših vzgojno-izobraževalnih kompleksov na Koroškem. Prostor dopušča širitev športnih površin za potrebe šole proti jugu. Na Polju med vrtcem in Domom starejših občanov Na Fari pa občina načrtuje ureditev zelenih površin Park Jezero za potrebe občanov vseh starostnih skupin, kar bo še dodatno pripomoglo k boljši kakovosti bivanja na Prevaljah in povežalo vse generacije.

Trak ob odprtju Vrtca Krojaček Hlaček so prerezali ravnateljica Mira Hancman, minister za šolstvo RS dr. Jernej Pikalo in župan dr. Matic Tasič.

Prvi koraki v Vrtec Krojaček Hlaček

Primož in Marija Suhodolčan. Suhodolčanova družina je ponosna, da se vrtec imenuje po literarnem junaku Leopolda Suhodolčana Krojačku Hlačku.

Vrtec Krojaček Hlaček, umeščen med šolo in športno dvorano in bodočim Parkom Jezero na Prevaljah je nadomestil že krepko dotrajana stara in energetsko potratna vrtca Zgornji kraj in vrtec Pod gonjami.

PO STEČAJU CMC CELJE JE OBČINA SAMA PREVZELA VAJETI.

Pot do novega vrtca je bila trnova in dolga. Aktivnosti za izvedbo projekta novogradnje vrtca so se pričele v letih od 2005 do 2013. Izdelanih je bilo več variant idejnih rešitev, na podlagi katerih je komisija, ki jo je imenoval župan občine, izbrala najoptimalnejšo rešitev za novogradnjo vrtca. Izbrana je bila idejna zasnova »Otroški vrtec Prevalje«, Komunaprojekt, d. d., Maribor, februar 2010. Občina je v letu 2010 izvedla postopek javno-zasebnega partnerstva in tako je Občina Prevalje vrtec gradila v javno-zasebnem partnerstvu s podjetjem CMC Celje, ki je bil ob prijavi na razpis dobro stoječe podjetje. Poznejši stečaj tega podjetja je pomenil tudi razpad javno-zasebnega partnerstva. Občina Prevalje se je odločila, da nadaljuje gradnjo v lastni režiji. Nedokončan vrtec je odkupila za 1,4 milijona evrov – od tega je bilo potrebnih za dokončanje vrtca 1,2 milijona evrov, za opremo pa 390 tisoč evrov. Občina je iz proračuna prispevala 881.973 evrov, za ostali del pa je najela dolgoročno posojilo za 19 let. Lastna režija in dobro in odgovorno delo vseh sodelujočih je vrtec pocenilo skoraj za milijon evrov, kar je izjemen prihranek. Delo je dokončalo 13 podizvajalcev, celotna naložba pa je vredna 3.27 milijona evrov, pri čemer je 593.326 evrov prispevala EU.

Kot je poudaril župan dr. Matic Tasič:

»Lastni angažma po stečaju gradbenega podjetja CMC je bila dobra izbira, saj je vrtec narejen bolje, bolj skrbno in funkcionalno, predvsem pa ceneje skoraj za milijon evrov. Sproti smo lahko prilagajali in iskali optimalne rešitve ter iskali še boljše materiale za zunanje igralne površine ...«

Pripravile strokovne službe Občine Prevalje
FOTO FRANCI ŠTREKELJ

ENERGETSKA SANACIJA VSEH ŠOL V OBČINI

Drugi velik projekt Občine Prevalje izveden v letu 2013 je bila energetska sanacija Osnovne šole Franja Goloba Prevalje s staro telovadnico in podružničnih šol na Lešah, Holmcu in v Šentanelu. Kot energent bomo po novem uporabljali lesno biomaso in s tem stroške energije znižali do 70 odstotkov.

Energetska sanacija šol v občini Prevalje

Projekt energetske sanacije, vredne 1,2 milijona evrov, smo končali v slabih dveh mesecih.

»To je vzorčni primer, kako je mogoče v skoraj rekordno kratkem času in znotraj okvira predvidene finančne konstrukcije z zanesljivimi partnerji odlično izvesti projekt, ki je bil dobro pripravljen. Ogrevanje na lesno biomaso pa prinaša še dodano vrednost, saj izkoriščamo avtohtoni energent les, s katerim je Koroška kot ena najbolj gozdnatih pokrajin še posebej bogata,« je povedal Primož Praper iz podjetja EUTRIP, ki je za projekt izdelalo investicijsko dokumentacijo in Občini Prevalje pomagalo pridobiti nepovratna sredstva iz Kohezijskega

sklada v višini dobrega milijona evrov. S sanacijo 6.193 kvadratnih metrov površin bo Občina Prevalje ob prihranku energije pripomogla tudi k zmanjšanju izpustov toplogrednih plinov.

VZPOSTAVILI DIGITALNI OBRATOVALNI MONITORING

Energetsko smo sanirali stavbne ovoje (fasade, okna), namestili učinkovitejše ogrevalne sisteme (uporabili smo kotle na pelete Fröling P4), s frekvenčno regulacijo in termostatskimi ventili in vzpostavili sistem digitalnega obratovalnega monitoringa energetskega upravljanja (DOM:EU). Slednji je sistemski rešitev, kjer lahko s pomočjo digitalnih merilnikov za vsakega od objek-

tov v vsakem trenutku spremljajo porabo toplotne in električne energije ter vode in stanje klimatskih pogojev. S temi energetskimi kazalniki se tako ustvarja neke vrste dinamična energetska izkaznica stavbe, ki jo je možno prek spletnih aplikacij in mobilnih naprav spremljati od koder koli. DOM:EU je tako učinkovito orodje, s katerim je možno optimizirati delovanje in tako zmanjšati porabo energije.

V Osnovni šoli Franja Goloba so energetsko sanirali stavbne ovoje, namestili učinkovitejše ogrevalne sisteme ter vzpostavili sistem digitalnega obratovalnega monitoringa energetskega upravljanja.

Pripravile strokovne službe Občine Prevalje
FOTO FRANCI ŠTEKELJ

ŽELEZARSKO KROŽIŠČE NA PREVALJAH - POMNIK ŽELEZARSTVU OB 150-LETNICI ŽELEZNICE NA PREVALJAH

Železarsko krožišče na Prevaljah - pomnik železarstvu ob 150-letnici železnice na Prevaljah

Železarsko krožišče ponoči

Igor Gornik, sin Franca Gornika, zasnovalca prvotne skulpture iz železniških tračnic prevaljske železarne v Spominskem parku in arhitekt Borut Bončina, avtor nove postavitve skulpture v Železarskem krožišču.

Ob odprtju je igral pihalni orkester Slovenski železnice.

Spominska plošča v Železarskem krožišču

Novo krožišče na Prevaljah pri Šparu smo poimenovali Železarsko krožišče, saj z umestitvijo v prostor zaokroža železarsko dediščino; zid iz žlindre, v Spominskem parku spomenik Augusta von Rosthorna, ustanovitelja železarne in Prevalj, skulpturo iz železa akademskega kiparja Andreja Grošlja in poimenovanje zaselka Ugasle peči, kjer je na tem mestu v 19. stol. delovala Železarna Prevalje, na kar opozarja tudi ohranjena spominska plošča s Slomškovim besedilom na zidu iz žlindre.

Skulptura v središču je narejena iz tračnic prevaljske železarne, kjer so jih izdelovali in so bile v tistem času ene najbolj kvalitetnih v Evropi.

SKULPTURA - POBUDA LJUBITELJSKEGA ZGODOVINARJA FRANCA GORNIKA

Franco Gornik, ljubiteljski zgodovinar, je bil zbiralec kulturne dediščine. Iz preteklosti je izbrskal in ohranil mnogo dragocenih podatkov, listin, knjig, starin. Pomemben je njegov delež pri raziskovanju čebelarstva, železarstva na Prevaljah, njegova zasluga je prva obnovitev vhoda v Franciscov rov na Lešah, »odkritje« je podstavek prvemu javnemu spomeniku na Prevaljah iz 19. stol. Augustu von Rosthornu. Zbral je tračnice iz nekdanje prevaljske železarne in postavil pomnik prevaljski železarni iz njihovega najuspešnejšega proizvoda – slovitih tračnic. Skulpturo je postavil na skrajni zahodni rob Cimerlovega tajhta, današnjega Spominskega parka.

FOTO BORUT BONČINA, JAN BONČINA, FRANC STREKELJ

VANDRAVSKI TRG

Vandravski trg je obogaten za dve repliki rimskih najdb na območju Prevalj – Nimfe in Pisarja

ODLITEK NAGROBNEGA KVADRA Z RELIEFOM NIMFE

Kvader pripada edikuli – nagrobni kapelici.

Najdišče: Zagrad pri Prevaljah.

Datacija: sredina 2. stoletja po Kr.

Originalno ploščo hrani Koroški pokrajinski muzej.

ODLITEK NAGROBNE PLOŠČE Z RELIEFOM PISARJA

Plošča pripada edikuli – nagrobni kapelici.

Najdišče: Zagrad pri Prevaljah.

Datacija: sredina 2. stoletja po Kr.

Originalno ploščo hrani Koroški pokrajinski muzej.

Maja Kumprej Gorjanc, univ. dipl. arheologinja, kustodinja
FOTO EVA JEROMEL

STENA ŽUPANOV V PROSTORIH OBČINE PREVALJE

Stena županov na hodniku občine prikazuje politično upravno organiziranost občine Prevalje oz. Mežiške doline in župane skozi čas. Oblikoval arhitekt Borut Bončina. na osnovi izhodišč/koncepta Grete Jukič in Marije Suhodolčan Dolenc; izdelal MK Studio.

FOTO TOMO JESENIČNIK

IZVEDBA PROJEKTA URAVNOTEŽENJE VODOVODNIH SISTEMOV V MEŽIŠKI DOLINI

Pri projektu Uravnoteženje vodovodnega sistema v Mežiški dolini sodelujemo z občino Mežica ter občino Ravne na Koroškem, ki je tudi nosilka projekta. V okviru tega projekta se na Prevaljah izvajata novogradnji vodovodnega omrežja na Stražišču ter na Prisojah (Črnc).

Projekt se sofinancira iz Evropskega sklada za regionalni razvoj iz naslova prednostne usmeritve »Regionalni razvojni programi« razvojne prioritete »Razvoj regij« Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov 2007-2013. Skupna vrednost projekta znaša malo več kot milijon EUR brez DDV, pogodba za sofinanciranje s strani MGRT pa je bila podpisana v skupni vrednosti 869.825 EUR brez DDV. Z nepovratnimi sredstvi bo tako sofinanciran del javnih izdatkov za upravičene stroške operacije v višini 85% vseh potrjenih javnih upravičenih stroškov. Od tega vrednost za občino Prevalje znaša za oba vodovoda 429.335 EUR z DDV.

Na območju Stražišča se v okviru projekta izvaja obnova obstoječega zajetja, izgradnja novega vodohrana kapacitete 100 m³, izgradnja sekundarja do stanovanjskih hiš ter povezava na dolinski vodovod. V okviru tega so se postavili tudi trije hidranti, s katerimi se zagotavlja požarna varnost tega območja. S projektom na območju Stražišča smo v sklepni fazi, priklop posameznikov pa bo mogoče šele po izpolnitvi vseh zakonskih zahtev in je predviden za pomlad naslednje leto. S tem projektom se bo cca 35 objektom omogočil dostop do javnega vodovodnega omrežja. Izvajalec del je podjetje GIIP d.o.o.

Pri izgradnji vodovoda na območju naselja »Črnc« na Prisojah pa se predvideva naslednje: iz obstoječega javnega vodovodnega omrežja na Prevaljah, je predviden dotok vode do črpališča (ki je lociran levo, tik pred železniškim podhodom), od koder pa se bo vodo prečrpavalo v vodohran kapacitete 50 m³, ki je lociran v gozdu nad naseljem Črnc. Iz vodohrana bo voda odtekala gravitacijsko nazaj (dotok in odtok je previden po isti cevi). Cev bo od črpališča prečkala traso železniške proge, ter potekala v območju poti po pobočju vse do »zgornjega naselja«, kjer se poveže z vodohranom. Na celotnem območju so predvideni tudi hidranti, ki omogočajo požarno varnost. S tem projektom se bo cca 20 objektom omogočil dostop do javnega vodovodnega omrežja. Izvajalec del je podjetje Slemenšek, gradbeno podjetje, d. o. o.

Črpališče vode Črnc

Črpališče vode Črnc

IZVEDBA PROJEKTA CESTA HOLMEC-BELŠAK

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

Na območju Dolge Brde smo v letošnjem letu pristopili k izvajanju dvoletnega projekta ureditve ceste Holmec – Belšak, ki se sofinancira na podlagi 23. člena ZFO. Skupna vrednost projekta je cca 390.000 EUR, od česar je predvideno sofinanciranje v skupni vrednosti 304.000 EUR v letih 2013-2014.

Izvajalec podjetje Emil Grobelnik, s. p. iz Žalca mora skladno s pogodbo urediti asfaltirano cesto v dolžini 1,5 km, vključno z odvodnjavanjem ter opremiti celoten odsek s prometno signalizacijo. Zaključek izvedbe se predvideva julija 2014.

Pripravile strokovne službe Občine Prevalje.
FOTO EVA JEROMEL

AKTIVNOSTI RRA KOROŠKA, REGIONALNE RAZVOJNE AGENCIJE ZA KOROŠKO, V LETU 2013

RRA Koroška, regionalna razvojna agencija za Koroško, kot subjekt spodbujanja razvoja na regionalni ravni, opravlja na območju Koroške razvojne regije zakonsko opredeljene in druge naloge spodbujanja regionalnega razvoja, ki so v javnem interesu, zagotavlja podporo za delovanje Sveta Koroške regije in Razvojnega sveta Koroške regije ter sodeluje z drugimi nosilci razvojne politike v regiji.

Delo RRA Koroška v letu 2013 je bilo osredotočeno na izvajanje Izvedbenega načrta Regionalnega razvojnega programa Koroške razvojne regije za obdobje 2012–2014 (IN RRP 2012–2014) in spremljanje in vrednotenje rezultatov celotnega aktualnega programskega obdobja 2007–2013, na pripravo Regionalnega razvojnega programa za Koroško regijo za obdobje 2014–2020 (RRP 2014–2020) ter na izvajanje lastnih projektov in ostalih podpor- nih razvojnih aktivnosti v regiji.

Za implementacijo IN RRP 2012–2014 je agencija v tem letu predvsem vodila usklajevalne aktivnosti z nosilci projektov in Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT), zagotavljala pomoč nosilcem pri pripravi dokumentacij vloženih projektov ter spremljala izvajanja in poročala za projekte, katerim je bilo sofinanciranje že odobreno. IN RRP 2012–2014 sestavlja nabor 14 prioritarnih projektov, med katerimi je tudi Zagotovitev prostorov za potrebe vrtca, ki ga izvaja Občina Prevalje.

V celotnem aktualnem programskem obdobju je bilo oz. bo v Koroški regiji, v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007–2013 in njegove prednostne usmeritve Regionalni razvojni programi, izvedenih preko 50 projektov, v skupni vrednosti slabih 57 milijonov EUR, pri čemer pa skoraj polovico sredstev – 28 milijonov – prispeva Evropski sklad za regionalni razvoj. Občina Prevalje je v okviru te prednostne usmeritve, poleg zgoraj navedenega projekta Zagotovitev prostorov za potrebe vrtca, izvedla še projekte Ureditve mestnega jedra Prevalj, Obnova lokalnih cest na območju Kot in Obnova lokalnih cest na območju Šentanel. V vlogi projektnega partnerja pa je sodelovala pri skupnem projektu Vzpostavitev katastrskih gospodarske javne infrastrukture v občinah Koroške regije, katerega nosilka je bila RRA Koroška.

RRA KOROŠKA JE POOBLAŠČENA ZA PRIPRAVO RRP 2014–2020.

Regionalni razvojni program je temeljni programski dokument na regionalni ravni, ki opredeljuje razvojne prednosti regije, določa razvojne prioritete regije in vsebuje finančno ovrednotene programe spodbujanja razvoja v regiji. Uresničuje se z dogovorom o razvoju regije, sklenjenim med občinami Koroške regije in Vlado Republike Slovenije, ki velja za štiriletno obdobje. Priprava poteka na osnovi partnerskega sode-

lovanja med pripravljavci ter predstavniki lokalnih skupnosti, gospodarstva, nevladnih in drugih organizacij, neposredno in v okviru odborov po prioritarnih vsebinskih področjih (človeški viri, gospodarstvo, prostor in okolje ter razvoj podeželja). Aktivnosti povezane s pripravo RRP intenzivno potekajo vse od jeseni 2012. Pripravljen je pregled in ocena stanja v regiji, identificirani so razvojni potenciali regije ter načrtovani predlogi projektov lokalnih skupnosti in ostalih deležnikov v regiji (skupaj gre za preko 250 projektnih predlogov), opredeljena je vizija razvoja regije, postavljeno stališče glede razvojne specializacije regije, oblikovani so razvojni cilji in prioritete regije, investicijska področja ter ukrepi (predlogi so bili obravnavani in potrjeni v okviru ustanovne seje Razvojnega sveta Koroške regije, ki je v aprilu 2013 potekala v Dravogradu). V teku je priprava programskega dela RRP, kjer je potrebno opredeliti programe za spodbujanje razvoja v regiji, operacionalizirati razvojne pobude, izvesti strateško presojo skladnosti programov in projektov ter pripraviti usklajen nabor ukrepov s projekti in kazalniki za vsako od investicijskih področij RRP. Usklajevanja in potrditev investicijskih področij, v katera bo potrebno prioritarno vlagati sredstva ter priprava nabora ključnih regijskih in sektorskih projektov intenzivno potekajo znotraj regije ter navzven, s pristojnimi institucijami na nacionalni ravni. Potrditev RRP 2014–2020 s strani Sveta Koroške regije in Razvojnega sveta Koroške regije, pridobitev pozitivnega mnenja MGRT in sklenitev dogovora za razvoj regije so predvideni v prvi polovici leta 2014.

Pestro dogajanje je bilo v letu 2013 tudi na področju izvajanja lastnih projektov in drugih podpornih razvojnih aktivnosti v regiji. Izvajanje finančnih instrumentov Enotna regijska štipendijska shema Koroška in Garancijska shema za Koroško je stalnica v delovanju agencije. Na področju turizma so potekale zaključne aktivnosti projekta celovite promocije turistične ponudbe regije Regionalna destinacijska organizacija Koroška, v začetni fazi pa je projekt Ureditve rekreacijskih in turističnih poti na Zahodnem Pohorju v območjih Natura 2000. Omeniti velja še partnersko sodelovanje pri projektih čezmejnega sodelovanja s sosednjo Avstrijo: HIKING&BIKING, rekreacija v naravi – pohodništvo in kolesarjenje brez meja, ter Geopark, vzpostavitev čezmejnega Ge-

Ustanovna seja Razvojnega sveta Koroške regije, Dravograd, 12. 4. 2013

oparka med Peco in Košuto. Pri slednjem RRA Koroška in Občina Prevalje nastopata v vlogi projektnih partnerjev. Vloga RRA Koroška je pomoč slovenskim partnerjem pri administrativnem vodenju projekta, kot tudi sodelovanje pri izvajanju projektnih aktivnosti v okviru delovnih sklopov Raziskave in razvoj, Izgradnja osnovne podporne infrastrukture, Komuniciranje in Vodenje projekta. Občina Prevalje pa se je v projektu predvsem ukvarjala z izvedbo investicij ureditve točk, ki predstavljajo bogato dediščino nekdanj pomembnega premogovnika na Lešah (neposredni učinki projektnih aktivnosti so urejen vhod v Franciscusov rov, obnovljena rudarska kapela na Lešah ter obnovljena pozivnica na Lešah s spomin-sko sobo). Strokovno osebje Občine Prevalje pa je bilo aktivno vključeno tudi v izvajanje ostalih projektnih aktivnosti (priprava načrta upravljanja, informiranje in obveščanje lokalnega prebivalstva, etc.).

EDEN IZMED GLAVNIH NEPOSREDNIH REZULTATOV PROJEKTA JE LETOŠNJI SPREJEM GEOPARKA, Z URADNIM IMENOM GEOPARK KARAVANKE V EVROPSKO (EUROPEAN GEOPARKS NETWORK) IN HKRATI SVETOVNO (GLOBAL NETWORK OF NATIONAL GEOPARKS) MREŽO GEOPARKOV, KI DELUJE POD OKRILJEM UNESCO.

Agencija koordinira delovanja **Mrežnega podjetniškega inkubatorja Koroška (MPIK)**, ki s prostori za proizvodne in storitvene dejavnosti ter podporo ustanavlja-

nju in razvoju novih podjetij predstavlja pomembno orodje za krepitev podjetništva na Koroškem. Po zaključku projektnih aktivnosti bo MPIK vzpostavljen s svojimi enotami v občinah Dravograd, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem in Slovenj Gradec. V okviru projekta spodbujanja podjetništva in zaposlovanja izobraženih mladih **Podjetno v svet podjetništva**, je RRA v tem letu usposobila in na samostojno podjetniško pot pospremila dve skupini po 10 bodočih podjetnikov. Zaključen je projekt **Prenova javne razsvetljave v občinah Koroške regije**. V poletnih mesecih pa je agencija, že deveto leto zapored, koordinirala izvedbo festivala **Koroško kulturno poletje**.

Številne so spremljajoče podporne aktivnosti. Agencija izvaja tehnično, strokovno in administrativno podporo delovanju sveta regije in razvojnega sveta. Skrbi za izvajanje različnih aktivnosti za promocijo regije in informiranje. Podporne aktivnosti

za čezmejno sodelovanje s sosednjo Avstrijo temeljijo na informiranju, vzpostavljanju stikov med potencialnimi projektnimi partnerji z obeh strani meje, pomoči pri razvoju projektnih idej ter na implementaciji in pomoči pri implementaciji skupnih projektov. V vlogi soustanoviteljice agencija sodeluje pri delovanju obeh koroških lokalnih akcijskih skupin (LAS Mislinjske in Dravske doline, LAS Mežiške doline) za izvajanje programov pobude LEADER+ in razvoja podeželja v Koroški regiji.

Za ublažitev nastalega položaja na področju zaposlovanja v treh koroških občinah – Radlje ob Dravi, Podvelka in Ribnica na Pohorju –, kjer je brezposelnost presegla kritično mejo, je RRA Koroška po pooblastilu občin sodelovala pri nastajanju Programa spodbujanja konkurenčnosti Maribora s širšo okolico v obdobju 2013–2018.

Primož Vodovnik, RRA Koroška

PRENOVA JAVNE RAZSVETLJAVE NA PREVALJAH

Z izvedbo prenove javne razsvetljave sredi leta 2011 ter uradnim zaključkom maja 2013 smo na Prevaljah prenovili 265 svetilk, ki so sedaj skladne z uredbo, kot se zahteva, ter že prinašajo prihranke v porabi električne energije. Skupna investicija v prenovo javne razsvetljave je za našo občino znašala 65.320,69 €, od tega smo sofinancirano s strani ministrstva dobili 27.211,86 €.

FOTO ARHIV RRA KOROŠKA

EKOHOTEL KOROŠ NA JAMNICI, OSREDNJE SREDIŠČE PRVEGA FESTIVALA HIKING&BIKING BLACK HOLE BIKE FEST 2013,

ki je potekal med 19. in 28. julijem 2013

"V festival smo združili najboljše, kar lahko Koroška ponudi na področju gorskega kolesarstva," pravijo prireditelji, med njimi Mountain bike nomad z ekipo Dušana Štrucla Dixija in Aneja Štrucla, pionirja slovenskega MTB turizma.

Pri Korošu na Jamnici

PODJETNIŠKI CENTER A.L.P. PECA ŽE DEVETNAJST LET DELUJE V LOKALNEM OKOLJU

Razvojno podjetje A.L.P. PECA, d. o. o. je v svoji opredelitvi nevladna in neprofitna organizacija, ki v lokalnem okolju deluje že devetnajsto leto. Smo lokalni podjetniški center in izvajamo celovit poslovni servis za občane, podjetnike, podjetja, inštitucije in lokalne skupnosti. Naše delo je usmerjeno v prepoznavanje in spodbujanje razvojnih priložnosti v okolju in zagotavljanje ponudbe storitev na področju podjetniškega svetovanja, projektnega vodenja, pridobivanja finančnih sredstev iz nacionalnih in EU virov ter informiranja, svetovanja in storitev s področja IKT.

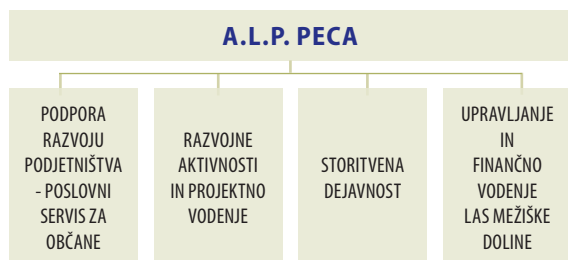
- svetovanje in pomoč uporabnikom pri prijavi na razpise (podjetja, samostojni podjetniki, kmetje, brezposelne osebe, invalidi, ...)
- celovito informiranje uporabnikov o področjih delovanja EU (dijaki, študenti, brezposelni, podjetja, prebivalci Koroške)

V zadnjih letih beležimo nenehno naraščanje števila uporabnikov Poslovnega servisa. Tako je število svetovanj v letih od 2007 do 2012 naraslo od 158 do 378 svetovanj na leto. Poleg zabeleženih svetovanj, ko občan dejansko obišče našo pisarno, pa so še informiranja in svetovanja, ki jih opravimo po telefonu in jih niti ne beležimo. Na vprašanja občanov pa odgovarjamo tudi po elektronski pošti.

Skladno s programom aktivne politike zaposlovanja in drugimi programi išče pomoč in svetovanje pri nas vedno več potencialnih podjetnikov. K nam se vračajo podjetniki začetniki, ko šele dobro začnejo poslovati. »Starejši« izkušenejši podjetniki pa pri nas iščejo pomoč pri prijavi na javne razpise, saj želijo pridobiti finančno pomoč za svoje načrte pri poslovanju in razvoju podjetij.

V Podjetniškem centru A.L.P. PECA že vrsto let uresničujemo svoje razvojno poslanstvo in se trudimo čim bolj učinkovito odigrati podporno vlogo v lokalnem okolju. Zaposleni verjamemo, pa tudi odziv uporabnikov naših storitev nam to potrjuje, da je naš način dela in naša strokovna pomoč v lokalnem okolju dobrodošla in potrebna. Zato nas obiščite in izkoristite pomoč, ki vam jo ponujamo!

NAŠE DELO ZAJEMA NASLEDNJA PODROČJA:

Pomemben del našega dela zajema podpora razvoju podjetništva v lokalnem okolju. Del teh aktivnosti opravljamo v okviru Poslovnega servisa za občane, katerega delovanje omogočajo in finančno podpirajo vse štiri občine Mežiške doline.

Storitve v okviru Poslovnega servisa so za občane brezplačne in zajemajo:

- podjetniško svetovanje in ostale stalne aktivnosti v okviru točke VEM – vse na enem mestu za vse ciljne skupine uporabnikov (dijaki, študenti, brezposelne osebe, potencialni podjetniki, delujoča podjetja, kmetje, inštitucije, ...)
- stalno spremljanje in informiranje uporabnikov (inštitucije, podjetja, posamezniki) o javnih nacionalnih in EU razpisih ter njihovo posredovanje – viri financiranja na področju razvoja podjetništva, razvoja kadrov, ...

LOKALNA AKCIJSKA SKUPINA MEŽIŠKE DOLINE USPEŠNO SKOZI

PROGRAMSKO OBDOBJE 2007 – 2013

Lokalna Akcijska Skupina Mežiške doline je bila ustanovljena v letu 2007 z namenom spodbujati razvoj podeželskega območja Mežiške doline po pristopu LEADER.

Povh mlin

KAJ JE PROGRAM LEADER?

„Links between actions of rural development“ - Povezave med ukrepi za razvoj podeželja!

Program LEADER se je v Evropski uniji začel izvajati že v letu 1991 s ciljem izboljšati razvojne možnosti podeželskih območij in sicer s temelji na lokalni pobudi in znanju. Je pristop, ki temelji na območju in se izvaja od spodaj navzgor, vključuje lokalne skupnosti in dodaja vrednost lokalnim virom.

Ključne značilnosti pristopa LEADER so Lokalne Akcijske Skupine (LAS), partnerski pristop in načrtovanje »od spodaj navzgor« kar pomeni, da lokalni akterji sodelujejo pri načrtovanju aktivnosti na svojem območju.

Temelj delovanja vsake Lokalne Akcijske Skupine je Lokalna razvojna strategija (LRS), ki izhaja iz območja njenega delovanja. Pristop, ki temelji na območju, jemlje za ciljno območje izvajanja majhno, homogeno, družbeno povezano ozemlje, ki ga pogosto označujejo skupna tradicija, lokalna identiteta, občutek pripadnosti ali skupne potrebe ter pričakovanja.

LOKALNA AKCIJSKA SKUPINA MEŽIŠKE DOLINE

LAS Mežiške doline je konec leta 2007 ustanovilo 15 partnerjev iz javnega, zasebnega in civilnega sektorja. Pokriva območje štirih občin Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje in Ravne na Koroškem s skupno površino 303 km² in 26.500 prebivalci. V letu 2008 je bila pripravljena prva Lokalna razvojna strategija za programsko obdobje 2007–2013, za območje Mežiške doline kot podlaga za črpanje sredstev iz pristopa LEADER.

V letih od 2009 do 2013 je LAS Mežiške doline objavila pet javnih pozivov za oddajo projektnih predlogov za izvajanje Lokalne razvojne strategije na območju Mežiške doline, na katere je bilo prijavljenih 75 projektnih predlogov. Upravni odbor LAS Mežiške doline je potrdil izvedbo 54 projektov. Izvedenih je bilo 50 projektov v skupni vrednosti 1.210.000€. Izvajanje Lokalne razvojne strategije oz. projektov, ki iz nje izhajajo, je bilo sofinancirano iz sredstev LEADER v višini 685.000€.

Na območju občine Prevalje je bilo v preteklih letih s podporo LEADER sredstev izvedenih 10 projektov v skupni vrednosti 249.422€. Projektne aktivnosti so bile sofinancirane iz sredstev LEADER v višini 111.330€.

V LETIH 2009–2013 SO BILI V OBČINI PREVALJE IZVEDENI PROJEKTI:

- Čebelarstvo-sadjarski učni center
- Požarna varnost na Koroškem podeželju
- Spoznajmo življenje čebel
- Prevalje - tourism.si

- Športne aktivnosti na podeželju Holmca
- Lisička
- Varujmo gozdove pred požari
- Les kot priložnost
- Pravljična vas Leše
- Igrivi otroški dan na Prevaljah

V programskem obdobju, ki se izteka pa je občina Prevalje svoja sredstva namenjala tudi skupnim razvojnim projektom, ki so jih podprle vse štiri občine Mežiške doline. V kombinaciji občinskih sredstev in sredstev LEADER je bilo izvedenih 13 skupnih projektov vrednih 294.772€:

- Turistična karta Mežiške doline
- Predstavitev možnosti izkoriščanja obnovljivih virov energije
- Usposabljanje – korak k razvoju dopolnilnih dejavnosti v Mežiški dolini
- Predstavitev in promocija podeželskih društev v občinah Mežiške doline
- Globalna Vas
- Strategija razvoja turizma v Mežiški dolini
- Po znanje na kmetijo
- Turizem – priložnost za razvoj
- Turistični vodnik po Mežiški dolini
- AED rešuje življenja
- Kašče v Mežiški dolini
- Rešujmo življenja
- Informacije – vse na enem mestu za turiste

Izvedba skupnih projektov je bila sofinancirana z LEADER sredstvi v višini 177.359€.

LOKALNA RAZVOJNA STRATEGIJA ZA OBMOČJE MEŽIŠKE DOLINE ZA PROGRAMSKO OBDOBJE

2014 – 2020

V programskem obdobju, ki se izteka, smo na podlagi zastavljene Lokalne razvojne strategije in s pomočjo LEADER sredstev, v Mežiški dolini izvedli 50 razvojnih projektov, ki so vsak po svoje doprinesli k razvoju našega lokalnega okolja.

Tudi za prihodnje programsko obdobje 2014–2020 je potrebno pripraviti nov razvojni dokument - Lokalno razvojno strategijo. Cilje strategije pa bomo lahko dosegli skozi rezultate novih razvojnih projektov podprtih z LEADER sredstvi.

Aktivnosti za pripravo Lokalne razvojne strategije že potekajo.

Viktorija Barbič
A.L.P. PECA d.o.o.
Upravljevalnik LAS Mežiške doline

PARK - PO MERI STANOVALCEV

Preurejen park ob Domu starejših občanov Na Fari

Na zahodni strani Doma starejših Na Fari se je že od izgradnje Doma nahajal amfiteater betonskih tribun, ki so se spuščale v medetažo pritličja in kleti. Ves prostor je bil popolnoma neuporaben, saj ni bil prilagojen za bivanje starostnikov in težje pomičnih stanovalcev. Že pred leti smo vedeli, da je potrebno namembnost prostora spremeniti in mu dati nove vsebine. Odločili smo se, da gremo lepo po nekem vrstnem redu. Po preureditvi podstrešja v poslovne prostore in izolaciji kritine smo leto kasneje preuredili pritlične poslovne prostore v bivalne prostore za stanovalce v skladu z vsemi standardi in normativi. V letu 2013 pa smo pričeli z aktivnostmi preureditve (bomo rekli) parka. Seveda smo si predhodno morali pridobiti gradbeno dovoljenje, si pridobiti vsa potrebna soglasja, pooblastila lastnikov (Občine Mežica, Črna na Koroškem, Prevalje, Ravne na Koroškem in Republike Slovenije).

V jesenskem obdobju so se pričela rušilna dela amfiteatra in ustvarjali smo večjo, uporabno in funkcionalno površino. Poti, klopi, mizice, pitnik, vodni motiv; dvignjene gredice, katere bodo lahko obdelovali stanovalci; ustrezna vegetacija, ki je v funkciji členitve prostora, senčenja in okrasne vrednosti ter predstavlja štiri letne čase ... vse to je dalo nov izgled zunanosti Doma in predvsem, kar je najvažnejše – uporabnost in varnost.

KAJ NAČRTUJEMO ZA PRIHODNJE?

Izgradnjo večnamenske funkcijske dvorane, ki bo ustrezno dostopna, ki bo po meri težje pomičnim stanovalcem. Zavedamo se, da je v teh časih načrt optimističen; pa vendar, prepričani smo, da bomo tudi le-tega uspešno izvedli.

Stanka VAUH, direktorica
FOTO ARHIV DOMA

RAZTROS PEPELA V BARBARINEM GAJU NA BARBARI

V senci Uršlje si bom izbral grob za mirno spanje,
list in cvet mi bo šumljaj vedno lepe sanje.

Blaž Mavrel, koroški bukvnik

Želje ljudi o načinu pokopa se spreminjajo. Še pred nekaj leti so prevladovali klasični pogrebi, danes opravimo tri četrtine žarnih pogrebcev. V zadnjem letu pa se povpraševanje po drugačnih rešitvah povečuje, predvsem ljudi zanima možnost posipa pepela. Zato smo se v preteklem letu na JKP Logu, ki upravlja s pokopališčem Barbara, odločili, da pristopimo k ureditvi dela pokopališča za namen posipa pepela. Teras pokopališča, pripravljene za ureditev grobov na novejšem delu pokopališča, so leta samevale in se kar same ponujale za ureditev prostora za posip pepela. Odločili smo se za eno izmed teras, ki je tudi najlažje dostopna. Opravili smo razgovore z različnimi strokovnjaki, opravili ogled pokopališč po Sloveniji, predvsem tistih, kjer so že imeli urejen prostor za posip pepela. Videli smo različno urejene prostore, ki jim je bila glavna značilnost majhnost prostora, predvsem pa nas je fasciniralo pokopališče v Novem mestu s svojo naravnostjo, brezčasnostjo, urejenostjo in mirom.

Tako smo se tudi mi odločili narediti nekaj drugega, prostornega in dokaj hitro smo prišli do ideje o parku. Ker je prostora na Barbari relativno veliko, je bila možnost ureditve prostora za posip

realna. Za ureditev smo uporabili celotno teraso, iz katere je nastal park za raztros pepela kot zadnje slovo od naših dragih.

Potka je zasnovana kot znak neskončnosti, simbolika. Med potko so zelenice, na njih različna drevesa in grmovnice (omorika, macesen, jerebika, medvevka . . .), ob potki pa klopce za spomin, počitek in tiha spominjanja.

V brežino nad teraso smo namestili večje kamne, kamor bomo lahko nameščali tablice z imeni in priimki umrlega. Med nje smo nasadili vresje in bršljan.

Za pomoč in ideje se zahvaljujemo Drevesnici Omorika za zasaditev, Greti Jukič, podžupanji Občine Prevalje za iskanje primerne imena in misli - verza, zapisanega na kamen v Barbarinem gaju ter kamnoseku Branku Korparju.

Meta Tasič Bukovec
FOTO ARHIV JKP LOG

VARNOST

ZAVARUJTE SE PRED VLOMOM V STANOVANJE ALI HIŠO

Število vlomov v stanovanja ali stanovanjske hiše, pa tudi vikende, iz leta v leto narašča, storilci pa so čedalje bolj predrzni ali nasilni. "Prilika dela tatu" in vlomilec bo raje izbral tisto stanovanje ali hišo, kjer bo za kaznivo dejanje najmanj ovir in tveganje za odkritje najmanjše. Stavba, v kateri ni nikogar, ker so stanovalci na primer na dopustu ali ki je očitno brez varovanja, bo bolj verjetno tarča vloma kot obratno. Posebno "vabljliva" za vlomilce so odprta vrata ali okna, razpoložljivo orodje za dostop (na primer zaboji, lestev, ki omogoča dostop do drugače nedosegljivih oken ipd.), vrtnarsko orodje, s katerim lahko vlomilec nasilno vlomi, zapuščene žive meje ali visoke ograje ...

V zadnjem času so v porastu tudi primeri, ko storilci vlamljajo v stanovanjske hiše v času krajše odsotnosti lastnikov od doma, predvsem v zgodnjih večernih urah, ko se stemni. Vlomilci namreč opazujejo objekte in so pozorni na to ali se v stanovanjih oz. hišah prižigajo luči, ali so pred hišami parkirana vozila in podobno. Iz prakse so prihajajoči novoletni prazniki in s tem pogostejši od-

hodi ljudi na razna praznovanja, krajše dopuste in obiske, idealna priložnost za vlomilce. Vlomilci pri vlomih najpogosteje iščejo denar, zlatino, prenosne računalnike in različna električna in druga orodja (na primer motorne žage, kosilnice ipd.), zanimiva pa so jim tudi vozila, v kolikor pri vlamu najdejo kontaktne ključe.

NEKAJ NASVETOV, KAKO SE LAHKO ZAŠČITIMO PRED VLOMOM OZ. ZMANJŠAMO MATERIALNO ŠKODO:

- zaklenite vrata in zaprite okna,
- objekt zavarujte z alarmno napravo,
- ključev ne puščajte na "skritih mestih", kot so nabiralniki, predpražniki, lončki za rože ipd.,
- ne puščajte doma dragocenosti in denarja (med dopustom raje najemite sef),

- o svoji odsotnosti ne puščajte sporočil (na telefonskem odzivniku, na listkih, preko socialnih omrežij, ipd),
- poskrbite, da bo videti, kot da je nekdo vedno doma (naj vam prijatelj ali sosed redno prazni poštni nabiralnik, dviguje rolete; vgradite časovna stikala za samodejno prižiganje luči, odpovejte dostavo časopisov?),
- doma parkirana vozila zaklenite ter varno shranite dokumente in ključe, tudi rezervne,
- ne puščajte orodja ali drugih priročnih sredstev v okolici hiše,
- z vidnih mest umaknite vrednejše predmete,
- povejte sosedom, kako ste dosegli,
- preglejte zavarovalne police, kako je s kritjem škode pri vlomu,
- zapišite si serijske številke vrednejših predmetov ali jih celo fotografirajte, po možnosti pa tudi označite (umetniške slike, nakit, tehnične predmete ipd.),
- bodite pozorni na pojav sumljivih oseb in vozil v bližini vaših domov (zabeležite si registrske številke vozil in o sumljivih osebah obveščajte policijo),
- v primeru vloma nemudoma pokličite policijo (ne vstopajte v objekt in ne uničujte sledov, ki jih je storilec pustil na kraju).

Komandir policijske postaje
Vinko Mlakar

AKTIVNOSTI EKIPE PRVE POMOČI CIVILNE ZAŠČITE OBČINE PREVALJE

Ekipa prve pomoči Civilne zaščite Občine Prevalje temelji na prostovoljnem članstvu, kot vse ostale formacije Civilne zaščite, in se aktivira ob večjih naravnih, tehnoloških in drugih nesrečah, ki bi prizadele občino Prevalje. Sedanja Ekipa prve pomoči Civilne zaščite Občine Prevalje je aktivno pričela delovati v mesecu oktobru 2012, ko smo se člani ekipe udeležili prvih predavanj v okviru 70-urnega tečaja prve pomoči za bolničarje pri Območnem združenju Rdečega križa Mežiške doline. Člani ekipe, Davorin Šeruga – vodja ekipe, Damjan Preglav – namestnik vodje ekipe, Špela Hudopisk – bolničarka, Meta Tasič Bukovec – bolničarka, Janja Piko – bolničarka in Tjaša Špenger – bolničarka, smo si pridobili znanje za

ukrepanje v primeru najpogostejših naravnih in drugih nesreč, njihovega preprečevanja in nudenja prve pomoči na področju:

- temeljnih postopkov oživljanja dojenčka, otroka in odraslega,
- oskrbe krvavitev,
- ukrepanja pri šoku, zastrupitvah, ranah, opeklinah in omrzlinah,
- oskrbovanju poškodb sklepov, kosti, glave, hrbtenice in ostalih poškodb,
- ukrepanja pri naglih obolenjih,
- obravnavanja psihotraumatisiranega poškodovanca.

Po zaključenem 70-urnem tečaju prve pomoči smo člani ekipe pod strokovnim

mentorstvom Janeza Kompana, dr. med., začeli organizirano obiskovati vaje prve pomoči, na katerih smo obnavljali znanje, pridobljeno na tečaju, ter se pripravljali na XIX. Regijsko preverjanje usposobljenosti ekip prve pomoči Civilne zaščite in Rdečega križa, ki je potekalo 1. junija 2013 v Dravogradu. Letošnjega regijskega preverjanja v Dravogradu se je udeležilo 9 ekip iz Koroške regije, med katerimi je Ekipa prve pomoči Civilne zaščite Občine Prevalje zasedla 7. mesto. Člani ekipe prve pomoči Civilne zaščite Občine Prevalje se pripravljamo že na novo regijsko preverjanje, ki bo naslednje leto. Člani ekipe se najlepše zahvaljujemo Občini Prevalje za omogočeno udeležbo na 70-urnem tečaju prve pomoči ter za vsa materialna sredstva, ki so omogočila udeležbo na regijskem preverjanju, hkrati se tudi najlepše zahvaljujemo mentorju Janezu Kompanu za vso predano znanje, potrpljenje ter prostovoljno mentorstvo.

Člani ekipe prve pomoči
Civilne zaščite Občine Prevalje
FOTO ARHIV OBČINE PREVALJE

MEŽIŠKE
DOLINENaložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj

PROJEKTI IZVEDENI OD LETA 2000 DO 2013

ČEZMEJNI PROJEKTI

SL-AT 2007-2013

- Kult-sonce žive besede /nov naziv REG-KULT, čaka na izvajanje
- Projekt Po poteh koroške kulturne dediščine Občine Prevalje in Mestne občine Pliberk, 2006
- Biseri koroške kulturne dediščine, 2011

PROJEKTI LAS MD / PROGRAM LEADER

- Ustanovitev blagovne znamke Dobrote izpod Pece
- Ureditev Čebelarstvo sadjarskega učnega centra, 2009
- Turizem-priložnost za razvoj, 2009>2013
- AED rešuje življenja, 2009>2013
- Po znanje na kmetijo, 2009>2013
- Požarna varnost na koroškem podeželju, 2009>2013
- Kašče v Mežiški dolini, 2012
- Turistični vodnik Mežiške doline, 2012
- Kolesarski zemljevid Koroške RRA, 2012
- Promocija podeželskih društev v Mežiški dolini, 2009>2013
- Korak k razvoju dopolnilnih dejavnosti, 2009>2013
- Pravljična vas Leše, 2011
- Les kot priložnost, 2012
- Igrivi dan, 2013

PROJEKTI PRP 2007-2013 / MKO; UKREP 323

RAZVOJ PODEŽELJA

- Ureditev vaškega jedra Šentanela in prenova Šentanela, 2003
- Prenova vasi Leše in ureditev vaškega jedra Leše, 2009*
- Obnovili pešpot na Holmcu, 2008
- Tematske poti*
- Ureditev cestnih povezav na podeželju
- Obnovitev Povhovega mlina, 2005
- Muzej kmečkega orodja Dvornik, 2008

GOSPODARSTVO

ENERGETSKA OSKRBA

- Ureditev obrtne cone Šlokn,
- Zamenjava kritine na šoli in
- namestitev fotovoltaike, 2011
- Upravljanje znanj v tehnoloških parkih, 2011
- Ekološka in energetska sanacija vseh šol v občini, 2013

PROJEKTI S PODROČJA

INFRASTRUKTURE

CESTNO GOSPODARSTVO

- Ureditev tržnice pri pošti, 2001
- Ureditev krožišča Tri graščakove hčerke, 2004
- Gradnja mostu pri Pregonhauzu, 2005
- Regulacija Flisovega potoka, 2005
- Gradnja brvi čez Mežo pri Štoparju, 2007
- Regijsko odlagališče-KOCEROD, od 2009
- Urejanje kanalizacije Šentanel,
- uravnoteženje vodovodnega sistema v Mežiški dolini,
- vodovodov Stražišče-Črnc, 2012 >2014
- Infrastruktura Malinek za individualno gradnjo,
- Delna ureditev območja Polje, 2012
- Ureditev in prenova ulic*
- Prenova javne razsvetljave, 2012 >2013
- Ureditev Kundijevih kolesarskih poti, 2004
- Ureditev krožišča pri Gasilskem domu, 2005 in Pačniku, 2013
- Ureditev Železarskega krožišča, 2013
- Obnovitev in pridobitev novih parkirišč*
- Obnova mestnega jedra Prevalj:
- ureditev Spominskega parka,
- Vandravskega in Sokolskega trga, 2011
- Izgradnja vrtca, 2013
- Obnovili, rekonstruirali, uredili in asfaltirali smo cca 42,6 km cest v občini - od tega:
 - lokalnih poti, javnih poti v naseljih, peš-poti, kolesarskih poti;
 - s strani države je bilo obnovljenih cca 2,5 km cest.

- Več kot 73 x smo izvajali posege v cestno infrastrukturo, ob tem sanirali zemeljske usade in plazove ...

PROJEKTI INVESTICIJSKO IN STANOVANJSKO VZRŽEVANJE

- Dom starejših občanov Na Fari, 2001
- Obnova in nadgradnja Zdravstvenega doma
- za stanovanjske namene, 2004
- Preureditev učilnic za devetletko, 2002
- Varovana stanovanja, 2004
- Obnova samskega doma za stanovanja, 2006
- Ureditev fizioterapije v Domu Na Fari, 2007
- Izgradili »Čibronov« blok, 2007
- Skupne investicije pri prenovi in nabavi opreme ZD, 2008
- Obnova stanovanja v bloku Trg 36,
- Rekonstrukcija DD s prenovljeno dvorano in odrom, 2009
- Obnova in razširitev knjižnice v DD, 2010
- Grošljevo galerijo, 2012
- svetlobnim parkom, 2013

ŠPORTNO REKREACIJSKO TURISTIČNA INFRASTRUKTURA

- Obnova stare telovadnice, 2002
- Izgradnja Športne dvorane pri OŠ
- z vso opremo in dvignimi zavesami
- in zunanjimi športnimi površinami, 2000
- Sofinanciranje v izgradnjo bazena na Ravnah, 2004
- Obnova kegljišča v DD, 2007
- Ureditev športnih površin na Lešah, 2008
- Ureditev športnih površin na Holmcu, 2009
- Urejanje otroških igrišč*
- Pričetek čezmejnega projekta Geopark*
- Ureditev Rudarskega muzeja Leše, 2012
- Obnova Športnega stadiona Ugasle peči z nogometnim stadionom in umetno travo, 2006, 2012

Navedeni večji projekti so bili izvedeni z investicijskimi sredstvi Občine Prevalje v obdobju od leta 2000 do leta 2013, s prejetimi sredstvi iz državnega proračuna za investicije, s Kohezijskimi evropskimi sredstvi in drugo. Sodelovali smo pri skupnih razvojnih projektih občin in investicijah.

*Projekti so v fazi načrtovanega izvajanja ali so na čakanju za izvajanje.

Pripravile strokovne službe Občine Prevalje. Več na spletni strani www.prevalje.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj

OSNOVNA ŠOLA
**FRANJA
GOLOBA**
PREVALJE
poimenovano 1962

Evropski finančni sklad za razvoj podeželja: Evropska investicija v podeželje

IDENTIFIKACIJA REGIONALNIH PROJEKTOV V RRP ZA KOROŠKO RAZVOJNO REGIJO OBČINE PREVALJE OD 2014 DO 2020

Naslov in splošni cilji projekta

IZGRADNJA MALIH ČISTILNIH NAPRAV

Poljana, Šentanel, Lokovica, Holmec, Borovnica in kanalizacijskega omrežja

- Zmanjšati emisije v okolje (vode).

ODVAJANJE IN ČIŠČENJE ODPADNE VODE V POREČJU MEŽE:

SKLOP 2 (Občina Prevalje)

Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Meže:

- izgradnja manjkajoče kanalizacije v naselju Prevalje,
- izgradnja centralne čistilne naprave v obdobju 2015 do 2017 ...

OBRTNA CONA NICINA

Komunalno opremiti zemljišča v obrtni coni Nicina v občini Prevalje.

POSLOVNO OBRTNA CONA LAHOVNIKOVO

Ureditev POC za vstop investorjev.

POSODOBITEV VODOVODNIH SISTEMOV V MEŽIŠKI DOLINI - ZAMENJAVA SALONITNIH CEVI

Zmanjšati emisije v okolje (vode).

NOVI VODNI VIRI IN POVEZAVE (VIR KRVAVEC)

Skladno z evropsko vizijo za oskrbo s pitno vodo in sanitacijo do leta 2030, ki določa vizijo zagotavljanje oskrbe s pitno vodo do leta 2030; zagotoviti preskrbo prebivalcev Koroške regije s kvalitetno pitno vodo; zagotovitev zadostnih količin virov pitne vode in racionalnega koriščenja vodnih virov.

PREVALJE-SUHI VRH-ŠENTANEL-STROJNA-JAMNICA (POVEZAVA PREVALJE-RAVNE)

Vzpostavitev prometnih povezav na podeželju med občinami Ravne-Prevalje-Mežica: ureditev prometne infrastrukture lokalnih cest v občini Prevalje.

MEŽICA-LEŠE-BARBARSKI POTOK

Vzpostavitev prometnih povezav na podeželju med občinami Ravne-Prevalje-Mežica. Ureditev prometne infrastrukture lokalnih cest v občini Prevalje.

KREPITEV TURISTIČNEGA POTENCIALA NA OBMOČJU PREVALJ - POLJANE IN DOLGE BRDE (HOLMCA)

Vzpostaviti nove kolesarske poti z namenom spodbujanja razvoja kolesarskega turizma in vključitve v obstoječo regijsko mrežo kolesarskih poti; vzpostavitev urejene in varne kolesarske povezave med Prevaljami-Poljano-Holmcem-Avstrijo; povečanje prometne varnosti za kolesarje in ostale udeležence v prometu; izboljšanje življenjskega okolja v mestu Prevalje in na podeželju Poljane.

Izgradnja turistične infrastrukture:

- faza 1: kolesarske poti, Prevalje-Poljana (do meje z Mežico), v dolžini cca 5,5 km;
- faza 2: kolesarske poti Poljana-Holmec-Pliberk vključno z navezavo na Dravsko kolesarsko pot, v dolžini 9 km.

TRŽNICA PREVALJE

- Urediti dostopen in komunalno urejen prostor;
- omogočiti in spodbuditi prodajo lokalnih kmečkih pridelkov in izdelkov;
- spodbujanje lokalne pridelave in predelave hrane ...

PARK JEZERO PREVALJE Z OSREDNJIM SLOVENSKIM MUZEJEM BRALNE ZNAČKE

- Ureditev javnega kulturnega objekta Muzej Prevalje z osrednjim muzejem Bralne značke Slovenije Prevalje z zbirkami, in vsebinami s sodobno komunikacijsko postavitvijo.
- Ureditev turističnega tematskega območja Park Jezero za vse generacije in spodbujanje mladinskega turizma.

POLJANA: PARK IN SPOMINSKA POT SVOBODE IN MIRU

Splošni cilji: ureditev objekta (MMP) za postavitev zbirke v muzeju vseh vojn na tem območju; predstavitev območja zaznamovanega z zgodovino plebiscita, I., II. sv. vojne in osamosvojitvene vojne za Slovenijo (1991); promovirati in ohraniti kulturno dediščino; urediti dostop do kulturne in naravne dediščine; povečati atraktivnost in vsebinsko zanimivost Poljane kot turističnega območja; približati obiskovalce, povečati obisk.

ŠPORTNI STADION UGASLE PEČI PREVALJE

- Zagotavljanje trajnostnega razvoja v obmejnem prostoru; objekt - Športni stadion Ugasle peči;

- razvijanje športnih površin in športnih rekreacijskih vsebin

KOROŠKI TURISTIČNI BISER POLJANA

Splošni cilji: vzpostavitev turistično športnih vsebin na Poljani; zagotovitev nočitvenih kapacitet in konferenčnih prostorov; ureditev poligona za adrenalinske športe; promocija adrenalinskih športov; povečati atraktivnost Poljane kot turističnega območja; povečati obisk.

ENERGETSKA SANACIJA JAVNIH OBJEKTOV V OBČINI (DD), UČINKOVITEJŠA RABA ENERGIJE

Cilj investicije - prispevati k varovanju okolja ter povečevanju obnovljivih virov energije ter učinkovitejša raba energije.

Z RAVEN DO PREVALJ - K SOSEDU BREZ AVTOMOBILA

- Spodbujanje zdravega načina življenja, Korak več za zdravje!; učinkovite rabe energije;
- prilagajanje podnebnim spremembam;
- varstvo okolja ...

URBANI VRTOVI PREVALJ

Promocija ekološke pridelave in samooskrbe občanov; promocija zdravega načina življenja.

KOROŠKI SEJEM POLJANA "GOSPODARSTVO NE POZNA MEJA"

S sejmom na Poljani bo omogočen razvoj sejemske ponudbe tako za avstrijska in slovenska podjetja, kar predstavlja priložnost srečevanja in povezovanja za promocijo širšega koroškega prostora.

RAZVOJ TURISTIČNEGA POTENCIALA NA OBMOČJU PREVALJ V TURISTIČNI VASI ŠENTANEL

- Vzpostavitev urejene in varne prometne povezave v vasi Šentanel; povečati varnost udeležencev v prometu; zmanjšati emisije v okolje; povečati število prebivalcev priključenih na javni kanalizacijski sistem; izboljšati življenjsko okolje na podeželju Prevalje; 4 km urejene prometne povezave Šentanel proti mejnemu prehodu z Avstrijo; ureditev vaškega jedra; ohranitev in predstavitev kulturne dediščine (Brunske bajte); ureditev športno rekreativnega igrišča na Šentanelu.

Identifikacijo regionalnih projektov v RRP za Koroško razvojno regijo Občine Prevalje od 2014 do 2020 so pripravile strokovne službe Občine Prevalje. Nabor projektov nakazuje razvoj gospodarstva, komunalno cestne infrastrukture, športa, turizma, kulture, razvoja podeželja in kakovosti življenja.

več: www.prevalje.si / Projekti RRP

Ob regionalnih projektih bomo po sprejetju zaključnih računov in sprejetega razvojnega programa Občine Prevalje 2014-2020 izvajali načrtovane projekte iz proračunskih sredstev ter Kohezijskih evropskih sredstev pridobljenih na razpisih ter drugo.

PROMETNA VARNOST NAŠEGA KRAJA IN OTROK

V okviru letnega programa smo si zadali v letu 2013 dejavnosti, ki smo jih že izvajali tudi prejšnja leta. Pri vseh smo sodelovali SPV-CP Prevalje, Zveza avtoprevoznikov in mehanikov ter OŠ Franja Goloba Prevalje.

Ob začetku šolskega leta sta prvošolčke nagovorila župan in policist, ki jim je v prvih dneh pokazal v varno pot v šolo in jih opozoril na nevarna mesta prečkanja cest.

Več oddelkov mlajših učencev se je z razredniki in policistom sprehodilo po Prevaljah in ob tem so skupaj ugotavljali določene nevarnosti in pomanjkljivosti, ki bi se jih dalo odpraviti.

Čez leto smo ob pomoči občine izvedli akcije, kot so: Jumicar, Pasavček, **Bodi preVIDEN**. Pomagali smo pri tekmovanju Kaj veš o prometu, izvedli tehniški dan na temo promet ter pomagali pri kolesarskih izpitih. Opravili smo nekaj terenskih ogledov in poskušali najti primerne rešitve glede prometne varnosti občanov.

Besedilo in fotografije: Emil Petek

Čez leto smo izvedli akcije, kot so: Jumicar, Pasavček, Bodi preVIDEN.

JUBILEJ

150 LET ŽELEZNICE CELOVEC-MARIBOR

Natanko pred 150 leti je v stoletju številnih izumov in iznajdb, v stoletju industrijske revolucije skozi naše kraje peljal prvi vlak po železni cesti. Parni stroj in premog sta predstavljala prelomnico v razvoju železarske industrije in omogočila izdelovanje jekla in valjanje železniških tirnic. Razvoj strojništva pa je omogočil delovanje naprave, ki je vlekla z močjo, merjeno v konjskih silah.

Z gotovostjo lahko rečemo, da je 19. stoletje železarn in železnic. Z daljšanjem železnic so se večale železarne in obratno. Železnica je povezala oddaljene kraje, skrajšala razdalje, omogočila hitrejši premik tovora, surovin in izdelkov. Skratka, imela je izreden gospodarski in družbeni pomen in je v marsičem spremenila življenje in navade ljudi. Z njo se je oblikovala tudi specifična socialna in poklicna skupina – železničarji. Železničar je bil spoštovan poklic in ta skupina delavcev je imela zakonsko urejeno socialno oz. starostno zavarovanje že leta 1854. Večina delavcev pa šele leta 1937.

Prevalje so neizbežno del evropske zgodovine železnic, saj so tukaj Rosthorni leta 1835 postavili prvo železarno železniških tirov v takratni monarhiji in jih že v naslednjem letu dobavili na Češko za izgradnjo proge od Dunaja proti Brnu in naprej, imenovane tudi severne Ferdinandove železnice.

Podjetniki v Mežiški dolini, Rosthorn, Thurn in drugi, so se zgo-daj zavedali pomena izgradnje železniške proge. Združena dvorna pisarna na Dunaju je leta 1836 dobila nalogo, da preuči možnosti izgradnje morebitnih smeri železnic v Avstriji v korist trgovini in industriji. Da bi vplivali na rešitev železniškega vprašanja, so leta 1838 v Celovcu priredili veliko razstavo industrijskih proizvodov, ki je bila impozantna revija koroške industrije.

Predlog za izgradnjo železniške proge Celovec–Pliberk–Prevalje–Dravograd–Maribor oziroma Beljak–Maribor so koroški deželni stanovi predlagali leta 1843, a so zaradi težavnega terena zamisel opustili. Po izgradnji proge Maribor–Ljubljana je koroško gospodarstvo ostalo brez ustreznih prometnih povezav, zato so leta 1851 ponovno začeli z aktivnostmi za izgradnjo proge in končno 18. julija 1857 v Celovcu svečano zasadili prvo lopato. Del proge iz Maribora do Vuzenice so odprli novembra 1862, celotno progo pa 31. marca 1863.

Za izgradnjo železnice sta si še posebej prizadevala Franz Rosthorn, ki je bil od leta 1846-1861 poslanec v koroškem parlamentu in občinski svetnik v Celovcu in od leta 1850

Na pročelju železniške postaje Prevalje je bila odkrita spominska plošča v počastitev prvega prihoda vlaka na Prevalje, 31. maja 1863, ob 10. uri.

Železniška postaja Prevalje v ozadju naselje Na Fari okrog leta 1908. Razglednica je iz zbornika Prevalje po starih sledih Draga in Davorina Benka.

predsednik Trgovske in obrtne zbornice v Celovcu ter grof Jurij (Georg) Thurn, koroški deželni glavar in v letih 1857-1863 predsednik družbe za izgradnjo koroških železnic.

Med Mariborom in Pliberkom so zgradili tri predore, pri Fari na Prevaljah in Holmcu, večje viadukte pa pri Rušah, Vuhredu, Vuzenici in pri Prevaljah. Proga je imela okrog 300 mostov in prepustov zaradi številnih hudournikov. Že ob otvoritvi so dogradili tudi stavbo železniške postaje na Prevaljah, ki je bila vzor novozgrajenim železniškim postajam v Sloveniji. Nasproti omenjene stavbe so zgradili še stavbo z rezervoarji vode, iz katerih so polnili parne lokomotive. V hiši so bila tudi stanovanja namenjena uslužbencem železnice. Manjši zaselek, Šelarjevo, pa se je razvilo nad Strojnikovo kmetijo.

Prevalje so v drugi polovici 19. stoletja postale središče tovarnega in potniškega prometa v Mežiški dolini. Tukaj so na železniške

vagone tovorili svinec, železniške tirnice, jelene palice, les, Kumrovo kisló vodo in tisto z Rimskega vrelca, jabolka in drugo blago. Koroške železarnice so dobile zvezo z najvažnejšimi tržišči: s Trstom, Benečijo, Hrvaško in Ogrsko«. Z izgradnjo industrijskih tirov pa so v Mežiški dolini povezali proizvodne obrate premogovnik Leše (1873) in rudnik svinca in cinka Mežica (1918-21).

Železarna Prevalje je leta 1873 zgradila ozkotirno železnico od topilnice do železniške postaje. Za dovoz premoga z Leš so najprej zgradili cesto, v 70. letih pa še ozkotirno železnico s "preskokom". Prvi del je bil speljan do vzpetine nad Mežo, od koder je bila do Meže vzpenjača, od tu do kolodvora pa ravni tiri. Po njej so v zgornjem delu še pred prvo svetovno vojno vozili s konji, v spodnjem pa z lokomotivo. Čez Mežo so zgradili še železniški most, železnico na Leše pa so ukinili pred letom 1935.

Med prvo svetovno vojno so vojni ujetniki, predvsem Italijani in Rusi gradili ozkotirno železnico s Prevalj do Poljane in jo dogradili leta 1918. Tri leta kasneje so jo podaljšali do Žerjava. 14 km dolgo progo med Prevaljami in Žerjavom so opustili po veliki povodnji 13. 3. 1934. Razvoj avtomobilske industrije je v drugi polovici 20. stoletja zasenčil vlogo in pomen železnic. Danes lahko le željno pogledujemo v evropska mesta, ki so »z brzim« vlakom med seboj oddaljena le nekaj ur in upamo, da bomo del tovrstne mreže v prihodnjih desetletjih tudi mi.

Že zdaj pa smo del Evropske poti železa, ki promovira kulturo železa. Slovensko društvo kulture železa je pred desetletjem zasnovalo aktivnosti in povežalo slovenske muzeje, ustanove in podjetja, ki varujejo dediščino železarstva, s ciljem, da to dediščino vključujemo v turistično ponudbo in jo povežemo z Evropsko potjo železa. Železnica je tako pomemben del kulture železa in zato nepogrešljivi člen na Slovenski poti kulture železa.

V petek, 31. maja 2013, na dan 100. obletnice prihoda prvega vlaka iz Celovca do Maribora, so v spomin na ta dogodek leta 1863 v Dravogradu organizirali slovesnosti. Na Prevaljah so na pročelju železniške postaje odkrili spominsko ploščo in odprli novo urejeno Železarniško krožišče, oboje je zasnoval arhitekt Borut Bončina, nosilka aktivnosti ob slovesnosti je bila Greta Jukič. V avli Druženega doma so pripravili filatelistično razstavo in razstavo likovnih del učencev osnovnih šol Mežiške doline ustvarjenih na likovni delavnici.

V Dravogradu je v prostorih čakalnice železniške postaje železničar Zmago Kotnik zasnoval razstavo o železniški progi, slavljenki, in o Dravogradu, ki je konec 19. stoletja z izgradnjo proge Velenje-Wolfsberg postal pomembno prometno sredi-

šče. Na obeh slovesnostih je nastopila železničarska godba na pihala iz Zidanega Mosta, zbrane pa je nagovorila članica posloводства slovenskih železnic Jelka Šinkovec Funduk.

Koroški filatelisti so tudi tu, v cerkvi sv. Vida ob predavanju mag. Tadeja Brateta o železnici in lokomotivah pokazali tematsko zbrane razglednice, žige in znamke. Ljubitelj vlakov, gospod Simoniti, pa je predstavil dragocene makete vlakovnih kompozicij.

Pred železniško postajo v Dravogradu je mini, mini parna lokomotiva, kurjena s premogom, vozila potnike na razdalji dveh ali treh metrov pod vodstvom strojevodje iz Maribora.

Trajen spomin so v zgodovino železniške proge Maribor-Celovec prispevali filatelisti z izdelanimi celovitima filatelističnima linijama 150 let železnice Prevalje, avtorja Boruta Bončine in 150 let Dravske proge. Izdali so tudi posebno znamko in maksimum karto Koroška proga 1863-2013 z ilustracijo Daše Vinšek.

V pripravi je še publikacija o zgodovini proge, avtorja Karla Rustja, poznavalca zgodovine železnic na Slovenskem.

Muzejsko zgodbo je pripravila dr. Karla Oder.
FOTO ARHIV OBČINE PREVALJE

VOZI ME VLAK ...

KD Prevalje je v počastitev 150-letnice prvega prihoda vlaka na Prevalje organiziralo likovno delavnico, v kateri so sodelovale vse šole v Mežiški dolini; OŠ Juričevega Drejčka, CUDV Črna na Koroškem, VDC Muta, VDC Slovenj Gradec in mentorji slikarji KD Art Karinta. Vsa nastala dela so učenci razstavili v Grošljevi galeriji.

PRVA POŠTA V MEŽIŠKI DOLINI

Na pročelju bifeja Center caffe je Filatelistično društvo Mežiške doline s pomočjo Občine Prevalje odkrilo **spominsko ploščo** ob 150-letnici prve pošte v Mežiški dolini, ki je bila v prostorih nekdanje Vaukanove gostilne odprta 1. julija 1863. Ustanovitev pošte sovpada z vzpostavitvijo železniške proge Maribor-Celovec, 31. maja 1863.

140 let delovanja

PROSTOVOLJNEGA GASILSKEGA DRUŠTVA NA PREVALJAH

Močna industrija, delovanje cinkarne ter začetek železarstva so besede, ob katerih gasilci prvo pomislimo na požarno varnost. Prav zaradi tega lahko govorimo o 180-ih letih delovanja gasilstva na Prevaljah, saj je verjetno prihajalo do raznoraznih nesreč, ki so zahtevale ljudi, da so skrbeli za zagotavljanje varnosti kraja in obratov. Ti ljudje so vse do leta 1873 delali pod imenom Požarna bramba. O zgodnjih začetkih gasilstva na Prevaljah pričajo tudi številni viri ter arhivska gradiva.

A vendar, politična določila prevladajo nad vsem in lahko o dejanskih začetkih delovanja prostovoljnega gasilskega društva Prevalje govorimo od leta 1873 dalje, ko so se isti ljudje z isto opremo in orodjem preimenovali v Prostovoljno požarno brambo. Prav zaradi tega danes praznujemo 140 letnico prostovoljnega gasilstva na Prevaljah. Tudi 140 letnica delovanja organiziranega gasilstva je pomemben in častljiv jubilej za naše društvo. To obdobje zaokrožuje uspešno delo več generacij. 140 let je številka, za katero se skriva mnogo prehojenih poti, mnogo odrekovanja in žrtvovanja z namenom, da zaščitimo tiste, ki so naše pomoči potrebni. Ne gre le za svečani trenutek, ko ocenjujemo našo uspešnost in rezultate dela, temveč gre tudi za trenutek, ko se spomnimo na vse tiste dobre in srčne ljudi, ki so v vseh teh desetletjih dokazovali svojo pripadnost gasilskim vrstam. V ta namen ter v počastitev 140 let delovanja prostovoljnega gasilskega društva na Prevaljah je bila letoš, natančneje 8. 9. 2013, izvedena gasilska parada skozi mestno jedro občine Prevalje.

Pred parado se je v prostorih gasilskega doma odvijala slav-

V počastitev 140-letnice delovanja prostovoljnega gasilskega društva na Prevaljah je bila izvedena gasilska parada skozi mestno jedro Prevalj.

nostna seja, katere se je poleg domačih gasilcev in gasilk udeležilo tudi veliko pripadnikov delegacij sosednjih ter drugih gasilskih zvez in društev, prav tako so se je udeležili tudi pripadniki društev sosednjih držav in sicer pobrateni društvi iz Avstrije ter Hrvaške ter ostali visoki gostje. Med njimi predsednik Gasilske zveze Slovenije tov. Jošt Jakša, poveljnik Gasilske zveze Slovenije tov. Franci

Petek, generalni direktor Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje g. Darko But ter namestnik generalnega direktorja Uprave republike Slovenije za zaščito in reševanje g. Branko Dervodel, župan občine Prevalje dr. Matic Tasič, regijski poveljnik tov. Primož Ternik, poveljnik Gasilske zveze Mežiške doline tov. Slavko Gregor ter drugi visoki gostje.

Po končani slavnostni seji je sledila gasilska parada skozi mestno jedro. Na čelu parade je bil gasilski znak, sledil je mimohod praporov vseh sodelujočih društev. Parado pa smo izpopolnili z posebnimi ešaloni in sicer z ešalom pionirjev, pionirk ter mladincev in mladink, poseben ešalon vseh članic ter z ešalom pripadnikov moškega spola - članov. Rep parade je pripadal ešalonu gasilskih vozil. Vsi ešaloni so korakali mimo častne tribune, na kateri so stali častni gostje. Prav vsak ešalon je bil posebej najavljen, tako da so lahko gledalci parade, katerih se je zbralo kar lepo število, natančno vedeli, kaj gledajo. Zaključek parade je potekal v prireditvenem šotoru, kjer so prisotne gasilce v paradi ter obiskovalce oziroma gledalce parade nagovorili prej omenjeni visoki gostje.

Poleg častne 140-letnice pa je bil to dan še za eno častno nalogo in sicer uradni prevzem ter krst novega avtomobila Mercedes Benz Sprinter 519 CDI 4x4 iz rok največjega sponzorja g. Ivana Sušnika našemu strojnemu referentu Aljoši Regoršku.

Mirko Sekavčnik, GČ I. st
FOTO ARHIV PGD PREVALJE

KOROTAN - 80 LET

Med športi in igrami z žogo ima nogomet velikokrat zelo pomembno vlogo in tako je tudi na Prevaljah. Zanimanje otrok in odraslih zanj je brezmejno. Znova in znova, zlasti ob velikih tekmah, se na stadionih in pred televizijskimi sprejemniki vedno zbirajo množice navijačev in podpornikov. Ta popularnost nosi s seboj veliko pozitivnih, žal pa tudi nekatere negativne posledice.

Na Prevaljah se je v teh osemdesetih letih zvrstilo veliko število igralcev v različnih selekcijah, veliko bolj ali manj uspešnih trenerjev in tudi ogromno odbornikov, ki so pomagali, da je Korotan postal in ostal med najuspešnejšimi nogometnimi kolektivi na Koroškem. Mnogi so zaznamovali klub v vseh teh letih obstoja.

Organizirano so nogomet na Prevaljah začeli igrati leta 1933. Največ zaslug za to ima nedvomno gospod Ivan Galinec, ki je bil začetnik in pobudnik nogometne igre na Prevaljah. Izpostaviti velja tudi gospoda Jožefa Križnika, ki je prinesel prvo nogometno žogo iz Gradca, kjer je študiral.

Med drugo svetovno vojno klub ni deloval, njegove člane je vojna vihra zanesla na vse konce in kraje. Takoj po vojni so se ljubitelji nogometa ponovno organizirali in mobilizirali vse sile in ponovno oživili delovanje NK Korotan-a. Skozi vsa ta leta je klub doživljal vzpone in padce, toda tudi ko je bilo najtežje, so ljubitelji nogometa na Prevaljah poskrbeli, da se je klub kot feniks dvignil iz pepela in ponovno zasijal v polni moči in ponovno razveseljeval ljubitelje, ki so med najzvestejšimi v tem delu Slovenije. Zvestoba navijačev in podpornikov kluba se lahko meri z navijači najuspešnejših klubov v Sloveniji.

Hvala vsem, ki ste kakorkoli pomagali ustvarjati zgodbo nogometa na Prevaljah in ne dvomim, da bo Korotan tudi v bodoče doživljal uspehe tako na organizacijskem kot tudi tekmovalnem področju. Naj živi Korotan, še na mnoga uspešna leta!

Ladislav Küzma

Koroška prvoligaška ekipa NK Korotan Prevalje v sezoni 1994/1995

Trener vratarjev Stanoje Dodič z zmagovalno ekipo. Od leve proti desni 1. vrsta spodaj: Andrej Vršič, Renato Kotnik, Boštjan Lesjak, Peter Koželj, Samo Plimen, Robi Zec, Tomaž Vršič; 2. vrsta: ... Ivančič, Matej Čujež, Miran Ivartnik, Kristjan Švab, Samo Goričan, Roman Plesec, Sami Dobrova, Marko Ažman; 3. vrsta: Stanoje Dodič, Samo Vidovič, Marko Vravnik, Zoran Gluhovič, Peter Šumnik, Matej Vidovič, Miroslav Kuljanac, Dušan Kordež, Smaili Avdil.

**»CESARJEVA NOVA
OBLAČILA«
ALI MOJA ŠOLA
PRAZNUJE
ABRAHAMA**

Svojega prvega šolskega dneva se spomnim zelo megleno, le občutka, da je moje svobode prostega letanja naokoli za zmeraj konec.

Jasno se pa spominjam, da sem žaloval za vrtcem in »svojimi trščami« in to tako močno, da sem se kot prvošolec tisto jesen še kar nekaj časa po koncu pouka vračal k vrtcu in vanj in za izgovor navajal svojo mlajšo sestro, ki je bila »vrtičkarca«. Čvrst je tudi spomin na veliko in mrakobno stavbo zahodno od vrtca, ki so jo klicali Stara šola. In čeprav je bila šola na Polju, ki smo ji rekli Nova, velika in svetla, pa je name naredila vtis še naslednjo jesen, ko je vrata neposredno ob njej odprla telovadnica, ki je bila resnično nekaj novega in je obljubljala veselost, nagajivost, predvsem pa možnost svojeglavosti in letanja. V prvih letih šole sta name naredila vtis še Leopold Suhodolčan, brkati visokorasli mož, ki je umetelno »mešal« glas, stas in besede in pa knjige. Knjige, tako tiste v domači kot šolski kot tudi krajevni knjižnici, ki jo je v pritličju stavbe Krajevnega urada (dandanes prodajalna »Bolero«) vodila gospa Vute. In potem se je v petem razredu na šoli pojavil »divji mož« Andrej Grošelj, ki mi je pomagal besede »pre-čarati« v podobe/znake/risbe. Leta pozneje se je na ravenski gimnaziji v mojo dušo zarezal še en »prevalanar«, Tone Sušnik, ki me je kot slavist »podučeval« o svobodi besede in znakov ter njihovi povezavi s svobodo in svobodomiselnostjo. Kasneje sem koroško okolje za skoraj desetletje zamenjal za nova znanja, planjave dojemanja in umevanja na širnem univerzitetnem nebu.

In kaj naj ima to z mojo osnovno šolo, nekdanjo osemletko in njenimi obhajenji v letu 2013?

V času, ko poteka posplošeno razvrednotenje splošnih in podrobnih vrednot po dolgem in počez, je beleženje vedenja o naši

skupni preteklosti skoraj »sveta« obveza vseh nas, ki to zmoremo in hočemo. A hkrati je skoraj isto tako posvečena »obveza« vseh, ki to zmoremo in morem, da pomagamo tako posameznikom kot tudi skupnostim, ki pomoč potrebujejo ali pa si jo tako ali drugače zaslužijo.

V teh časih velikih preskokov in premikov tako v materialnem kot duhovnem občestvu kot posameznik premišlujem in domišlujem svoje odnose s preteklostjo in ljudmi, ki sem jih srečeval na svoji življenjski poti ali pa sem z njimi še v kontaktu. Še posebej se poleg ljudi, ki so mi godili in so me podpirali ali usmerjali, spominjam vseh tistih, za katere sem mislil ali še mislim, da so me šikanirali, črtili ali pa zgolj prezrli. Dandanes se zavedam, da so bili tudi ti ljudje zelo pomembni v življenju mladostnika, saj sem se zaradi njih še bolj trudil vedeti in biti sam-svoj in sem tako še bolj razvil svojo bit in svoj način videnja in vedenja.

Zaradi vzpodbud podpornikov in odpora/odklanjanja nasprotnikov sem skozi celotno osemletko v celoti razprl svoja »krila« in odjadral v svet ustvarjanja in sodelovanja z soljudmi.

Ob petdesetletnici preselitve prevaljske šole v novo stavbo na polju in njenem ponosnem nošenju imena umetnika in borca za svobodo sem se odločil svoji šoli v zahvalo podariti novo celostno podobo. Podobo, kjer ptica široko razprtih kril jadra po odrtem nebu. Podobo lastovice, ki gnezdi na naših domovih in je znanilka pomladi in hkrati večnega odhajanja in prihajanja. Odhajanje in prihajanje od ljudi k ljudem je večer življenjski krog: Krog pa tvori tudi logotip šole, ki je vpet v dinamiko prehajanje rdeče in črne barve, med zelenim in dejanskim, odprtim in dorečenim. Odprt in dorečen je ta znak, ki omogoča neštete variacije in hkrati beleži dokončnost. Moja šola, razvijaj se in bodi ustvarjalna in naj ti niti nebo ne bo meja!

Borut Bončina

100 LET FRANJA GOLOBA

V Grošljevi galeriji je bila ob stoletnici Franja Goloba, slikarja in restavratorja, prevaljskega rojaka razstava njegovih slik. Razstavo je pripravila Koroška galerija likovnih umetnosti. Stoletnico rojstva so počastili tudi Golobovi sorodniki, ki so se udeležili odprtja razstave.

Prireditve je organiziralo KD Prevalje.

Sorodniki Franja Goloba na razstavi v Grošljevi galeriji

PRAZNIČNIH 50 LET OSNOVNE ŠOLE FRANJA GOLOBA PREVALJE

Kot se za Abrahama spodobi, smo pripravili veliko zanimivih stvari. Nastala je filatelistična zbirka v počastitev obletic slikarja Franja Goloba (100-letnica rojstva, 75-letnica prvotiska grafik Franja Goloba in 50 letnica poimenovanja OŠ Prevalje) s priložnostnimi poštnimi žigi, ki jo je oblikoval Borut Bončina.

Pripravili smo pesniško zbirko 50 Vigrednih pesmi in ilustracij, v kateri so zbrane pesmi in ilustracije nekdanjih učencev osmošolcev v vseh 50-tih letih od odprtja šole. Knjigo je oblikoval Igor Senekovič. Obiskovalci so si lahko izbrali knjigo iz svojih šolskih dni. Uredili smo tematsko številko šolskega glasila Vigred, šola je dobila nov logotip, ki ga je oblikoval Borut Bončina. Uredili smo šolske prostore, pripravili razstave

in slavnostno prireditev, ki je bila zelo pestra in posebna. V petek 20. decembra ob 17. uri je bilo v športni dvorani zelo slavnostno, žal nas ni počastil minister za šolstvo dr. Jernej Pikalo, naš nekdanji učenec.

Mira Hancman, ravnateljica
FOTO FRANCI ŠTREKLJ

Vodstvo osnovne šole v zadnjih desetletjih:
Ivan Kusnik, Greta Jukic, Mira Hancman,
Romana Kosutnik, Mateja Pecnik, Herman Vehovar.

Radoživ in izviren program so sooblikovali nekdanji učenci šole: Milan, Primož, Matjaž, Jure, plesalca Erika in Žan, Klemen, Monika, Ditka, Juij, Aleksandra in Tomaž.

5. OBLETNICA DELOVANJA KD ARTKARINTA

Pri Povhovem mlinu v Šentanelski reki so ustvarjali kiparji in slikarji v 5. mednarodnem slikarsko – kiparskem taboru »Karinta 2013«. Privabili smo 28 udeležencev, med njimi je največ slovenskih ustvarjalcev, prišli pa so tudi z Madžarske, Amerike, Italije in Avstrije.

20 slikarjev in 8 kiparjev je ustvarjalo koroške motive, ustvarjena umetniška dela pa so bila na ogled v oktobru v Grošljevki galeriji v Družbenem domu na Prevaljah.

FOTO ARHIV KD KARINTA

SUŠNIKOVİ DNEVI 2013 – GLASBENI ABONMA

PRI MOHORJANU IZŠLA PETDESETA KNJIGA

Mohorjani vse od ustanovitve društva izvajamo tudi založniško dejavnost, v šestnajstih letih delovanja društva smo izdali 50 knjižnih naslovov in vrsto drugih drobnih tiskov pomembnih za domoznanstvo koroške krajine. Z izdajanjem knjig ohranjamo spomin na Mohorjevo iz Celovca, ki je na Prevaljah delovala osem let. Med drugimi smo posebej veseli izdaje –ponatisa knjige Platon – Sokratov zagovor. S ponatisom tega pomembnega Platonovega dela smo obeležili devetdeseto obletnico izdaje te knjige pri takratni Mohorjevi na Prevaljah (1923). Za letošnje knjižne izdaje, ki jih je bilo osem, smo mohorjani uspeli pridobiti tudi nekaj denarne pomoči. Izdaje nekaterih knjig so sofinancirali Ministrstvo za kulturo, JSKD, Občina Prevalje in pisatelj Marjan Kolar.

Dogodek na Sušnikovih dnevih: akademik prof. dr. Kajetan Gantar na predstavitvi z Jožkom Kertom.

Akademik prof. dr. Kajetan Gantar je za ta ponatis Sokratovega zagovora prispeval obsežno spremno besedo. Sovretov prevod Platonove apologije, kar je pomembno obogatilo ponatis tega dela.

V letošnjem letu smo izdali **osem knjižnih** naslovov: petnajstletno delo društva smo zapisali v knjižici **Naših 15 let**, izdali tri **glasbene** edicije: **Kako kratek je ta čas**, zbirko zilijskih ljudskih pesmi; **Lojzeta Lebiča štiri Kosovelove pesmi za visoki glas in klavir**; diplomantka muzikologije **Ajda Plešej Hovnik** je uredila no-

tno zbirko **Eno pesem pojmo mi, koroške ljudske v priredbah Luke Kramolca**. Ob letošnjem jubileju pisatelja **Marjana Kolarja** smo izdali njegovo kratko prozo **Moji mimohodi**. Še posebej smo veseli izdaje – ponatisa knjige **Platon – Sokratov zagovor**. S ponatisom tega pomembnega Platonovega dela smo obeležili devetdeseto obletnico izdaje te knjige pri takratni Mohorjevi na Prevaljah (1923). Akademik prod. dr. Kajetan Gantar je za ta ponatis prispeval obsežno spremno besedo **Sovretov prevod Platonove apologije**, kar je pomembno obogatilo ponatis tega dela. Soizdatelj te knjige je Mohorjeva Celje.

URŠLJA GORA PRESEŽNI SVET

Vorančeva, Sušnikova, Pečkova in Šipkova Gora je sedaj dobila še enega častilca – **Sebastijana Oblaka**, ki je s svojo fotomonografijo **Uršlja gora presežni svet** postavil nov pomnik naši gorski lepoti. Knjiga je sad petnajstletnih romanj na goro, ob vsakem vremenu, podnevi in ponoči, v vseh letnih časih, v njej je izbor najboljših fotografij izmed 35.000 posnetki, narejenih med 3300-timi vzponi in sestopi Sebastijana Oblaka na Goro. To je Oblakov trajnostni zapis lepote naše Gore, ki ga je zasnoval in uredil mojster fotografije Tomo Jeseničnik ... V knjigi so svoj odnos do Gore zapisali tudi mojstri peresa: Mitja Šipek, Mirko Osojnik, Franc Verovnik, Tomo Jeseničnik, tudi žena Majda in Sebastijan Oblak.

Prim. Drago Plešivčnik je zapisal: »Vse fotografije so v čudovitih barvah. Nazadnje se še sama mavrica prikaže. Slike izžarevajo mir in spokojnost. Povsod vladata harmonija in melodija spremenljive večnosti ... Nič ni med seboj skreganega. Zakaj? Na fotografijah ni ljudi. Samo človek se zna kregati, prepirati, celo ubijati. Mar ne bi bilo lepo, če bi znali posnemati naravo?«

MOHORJANOV GLASBENI ABONMA 2013

Letošnja triindvajseta koncertna sezona je bila polna lepih glasbenih dogodkov: med nas je kar dvakrat prišel Simfonični orkester AG iz Ljubljane, baletniki, Slovenski oktet, APZ Tone Tomšič, zapeli so nam mohorjani, na zborovskem festivalu se je zvrstilo šest zborov. Vsi koncerti so bili izredno lepo obiskani, poseben dogodek za vse pa je bil koncert simfoničnega orkestra AG z nam dragim dirigentom Markom Letonjo in vokalnimi solisti. Naj ob tem spomnimo: okrog 260 koncertov se je zvrstilo v minulih 23. letih, odkar nudimo našim poslušalcem redne koncertne cikle. V teh letih so na Prevalje prihajali najboljši zbori, orkestri in pevci, skladatelji in dirigenti in mnogi zadovoljni poslušalci.

ŠETNAJSTI SUŠNIKOVI DNEVI

KD Mohorjan že šestnajst let zapored pripravlja Sušnikove dneve v spomin na rojaka dr. Franca Sušnika (14. november 1898). Z njimi želimo predstaviti dela in dosežke domačih ustvarjalcev, kulturnikov, umetnikov, znanstvenikov, tudi dela ustvarjalcev iz zamejske Koroške, ki jo je Sušnik tako ljubil. Medse povabimo tudi goste. V letošnjem programu SD se je zvrstilo sedem kulturnih dogodkov.

Pred dvema letoma so mohorjani zbrali podatke o Prevaljskih doktorjih znanosti, takrat so jih zbrali 43 in izdali o njih knjižico. Letos jih je že 48. Poster, ki je na ogled v Grošljevici galeriji, vzbuja radovednost in začudenje, saj imajo Prevalje enkrat večje število dr. znanosti, kot je slovensko povprečje. Vsako leto povabijo štiri izmed njih, da predstavijo svoje področje raziskovalnega dela. Letošnji povabljeni so bili: **prof. dr. Maks Tajnikar, ekonomija, dr. Katarina Keber, zgodovina, dr. Marko Sušnik, kemija, dr. Anja Benko, jezikoslovje, najmlajša dr. znanosti**. Zanimivo in poučno je bilo srečanje z njimi. Na tem pogovoru je bila dana tudi pobuda za popis znanstvenikov tudi v ostalih enajstih občinah koroške regije in po ustanovitvi Koroške akademije znanstvenikov in umetnikov, vključujoč tudi zamejsko Koroško.

V Grošljevi galeriji se je predstavil pesnik in slikar iz zamejske Koroške Gustav Januš.

Adrian Kert in pisatelj Rudi Mlinar, ki je predstavil svoj nov roman *Ko ni cvetela ajda*.

Mladi mohorjani pred odhodom v Rimini.

Gimnazijci so napolnili dvorano Družbenega doma.

V Grošljevi galeriji se je predstavil pesnik in slikar iz zamejske Koroške Gustav Januš, na ogled smo postavili knjižno bero, 50 Mohorjanovih izdaj, pisatelj Rudi Mlinar je predstavil svoj nov roman *Ko ni cvetela ajda*, izšel je pri celovski Mohorjevi, urednik Mohorjeve družbe Adrijan Kert pa je predstavil knjižni dar celovške Mohorjeve za leto 2014.

Nadvse prísčno je bilo srečanje s Koroško glasbeno mladino. Na oder so stopili učenci Glasbene šole iz Celovca in Raven na Koroškem. Presenetljivo je bilo slišati ravnatelja mag. Romana Verdela iz Celovca, da je na njihovi šoli vpisanih kar 700 učencev, od Zilje, Roža do Podjune. Začetek njihove šole na Koroškem pa brez pomoči naših učiteljev ne bi bil mogoč. Dobro sodelovanje obeh šol poteka še danes.

Letošnje Sušnikove dneve smo zaključili s pevskim koncertom dveh domačih zborov – zbora Vres in koroškega APZ Mohorjan –

oba zbora vodi zborovodkinja Helena Buhvald Gorenšek, ki je poleg koroških pesmi predstavila tekmovalni program obeh zborov za regijsko tekmovanje, ki je bilo letos 24. novembra v Dravogradu. Oba zbora sta bila za svoj tekmovalni nastop odlično pripravljena, kar so številni poslušalci nagradili z aplavzom. Bil je to res lep zaključek Šestnajstih Sušnikovih dnevov. V programih je sodelovalo 135 nastopajočih, predstave oz. kulturne dogodke si je ogledalo okrog 900 obiskovalcev.

Hvala Občini Prevalje, JSKD in Ministrstvu za kulturo, ki naše programe sofinancirajo.

Veseli božič in srečno in zdravo 2014 vam želimo!

Besedila pripravil Jožko Kert
FOTO ARHIV KD MOHORJAN

KULTURNA DRUŠTVA PO SLOVENIJI IN TUJINI

KOGOJEVI DNEVI 2013

BOŽIDAR TED KRAMOLC (1922-2013)

Ted Kramolc s sinom in županom dr. Maticem Tasičem
ob razstavi v Koroški galeriji likovnih umetnosti 2011

V torek 3. septembra 2013 je v kanadskem Torontu zaradi zastoja srca mirno umrl slikar in pisatelj Božidar Ted Kramolc.

Medtem ko je oče Luka Kramolc že vrsto let živo vpisan v zavest slovenske, zlasti še koroške kulturne preteklosti, o skladateljevem sinu Božu Kramolcu do zadnjih nekaj let pred osamosvojitvijo v širši slovenski javnosti nismo vedeli prav veliko. Nekaj likovnih drobcev iz medvojnega časa in risb iz kasnejšega kanadskega obdobja se je sicer ohranilo v zapuščini Luke Kramolca, ki jo hrani Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika na Ravnah na Koroškem, a desetletja dolgo je bilo njegovo delo (v diaspori upoštevano in cenjeno) v matični domovini spregledano. Šele s sistematičnim prizadevanjem dr. Irene Mislej, ki je poznavalsko odstirala tančice zapovedanega »kulturnega molka« ter s številnimi objavami in razstavnimi projekti Sloveniji odkrila kopico pomembnih ustvarjalcev slovenskega rodu po svetu, je bilo leta 1990 nekaj Kramolčevih del predstavljeno na skupinski razstavi v Novem mestu, leto kasneje pa je v zori pridobljene državnosti junija 1991 sledila še samostojna razstava v Ljubljani, ki jo je doživela tudi slikarjeva mati.

Božidar Ted Kramolc se je rodil leta 1922 v Podgorici nad Šentvidom v Ljubljani, pred koncem druge svetovne vojne pa je z bratom Nikom izbral negotovo usodo emigranta, najprej na Koroškem, po treh letih pa preko oceana v Kanadi. Po diplomu na Akademiji za likovno umetnost v Torontu se je uveljavil kot arhitekt za notranjo opremo, predvsem pa kot slikar in grafik, saj so njegova dela uvrstili v najpomembnejše kanadske nacionalne likovne zbirke. Po številnih literarnih objavah v izseljenjskih revijah in publikacijah je

leta 1992 pri Mladinski knjigi v Ljubljani izšel izbor novel Podobe iz arhivov, kasneje pa tudi Kramolčeva daljša prozna dela (roman Tango v svilenih coklah je bil pred leti nominiran za nagrado Kresnik), nazadnje so v letu 2008 pri založbi Nova revija natisnili roman Sol v grlu.

Študijsko poglobljeno se je slikar Ted Kramolc v domovini predstavil z razstavo v letu 2001, ki je bila postavljena v Galeriji za sodobno umetnost v Celju, Pilonovi galeriji v Ajdovščini in v Koroški galeriji likovnih umetnosti v Slovenj Gradcu. Ko je po smrti soproge, prav tako Slovenke, ki pa jo je spoznal in poročil šele v emigraciji, je Kramolc ostal sam v svoji hiši v bližini Toronta in v dogovoru s Koroško galerijo likovnih umetnosti pričel z urejanjem velike slikarske zapuščine, iz katere je 65 slik na platno poklonil svoji koroški duhovni domovini, izbor risb pa Pilonovi galeriji v Ajdovščini. Donacija je bila v obeh galerijah hkrati predstavljena v letu 2011, dopolnil jo je monografski katalog, obeh otvoritev pa se je ob zadnjem obisku Slovenije udeležil tudi slikar sam. Ob lanske devetdesetletnici je bil izbor iz slikarske donacije predstavljen še v galeriji Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov (Kramolc je bil njihov član), poklon slikarju in pisatelju pa so pripravili tudi v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani.

Kramolčev rod izhaja iz Šentanela nad Prevaljami, kjer z manjšo razstavo v farovžu ob cerkvi in na tamkajšnji osnovni šoli ponosno skrbijo za spomin na znamenitega rojaka, raziskovalca in zbiralca ljudskih pesmi Luko Kramolca. Sin Božidar (Ted) s Koroško nikoli ni bil tesneje povezan, a jo je v zadnjih letih življenja začutil kot najbolj pristno in sentimentalno vez z domovino svojih staršev.

Stalna postavitve njegovih slikarskih del v občinskih upravnih prostorih na Prevaljah zategadelj v tem trenutku predstavlja ustrezen poklon njegovemu delu, še vedno pa je mikavna zamisel, da bi življenjski opus obeh, očeta in sina, najbolj predstavila nova skupna postavitve zbirke v Šentanelu ali pa v okvirih bodočega muzeja na Prevaljah.

Božidar Ted Kramolc se je poslovil le tri dni preden je v okviru letošnjih Kogojevih dni v Galeriji Rika Debenjaka v Kanalu ob Soči izbor del iz slovenskih zbirk predstavila umetnostna zgodovinarica Tatjana Pregelj. V otvoritveni slovesnosti (slavnostni govornik je bil pisatelj Boris Pahor) je sodeloval tudi pevski zbor Šentanelski pavri. Razstava, ki je izzvenela kot svojevrsten hommage mojstru čopiča in peresa, je bila na ogled do 27. septembra, nato pa v oktobru še v Kulturnem centru Lojze Bratuž v italijanski Gorici.

Marko Košan
FOTO ARHIV KGLU

ŠENTANELSKI PAVRI SO SODELOVALI OB ODPRTJU RAZSTAVE SLIKARJA TEDA KRAMOLCA V KANALU OB SOČI IN POČASTILI 100. ROJSTNI DAN BORISA PAHORJA

Šentanelski pavri so zapeli Borisu Pahorju na odprtju razstave slikarja Teda Kramolca na Kogojevih dnevih v Kanalu ob Soči.

Kot strela iz jasnega je na naš zbor Šentanelski pavri, priletela novica, da nastopamo na letošnjih Kogojevih dnevih v Kanalu ob Soči. In zakaj ravno naš zbor?

Predstavniki občine Prevalje, ki so skupaj s Koroško galerijo likovnih umetnosti oblikovali enega izmed osrednjih dogodkov na letošnjih Kogojevih dnevih, to je razstavo slik Božidarja Teda Kramolca, so prišli z idejo, da poleg razstavljenih slik koroškega rojaka, Primorcem pokažejo še izvirno koroško pesem. In kot nalašč je v izbiro padel zbor Šentanelski pavri, ki ga je ustanovil oče

Teda Kramolca, Luka Kramolc.

To, da smo bili povabljeni na tako ugledno prireditev, je za naš zbor velika čast in lepo priznanje. Hkrati pa tudi velika odgovornost, da našim primorskim rojakom pokažemo prvobitno koroško pesem, ki se ohranja po naših vaseh in zaselkih. In kar nekako smo pevci odštevali tedne in dneve do tistega dne, ko smo se odpravili v Kanal ob Soči.

Pa je prišel dolgo pričakovani dan, ki smo ga preživeli družno skupaj z gospo podžupanjo Greto Jukič. Naša pot s Koroške nas je najprej vodila na dvorec Zemono v Vipavski dolini, sledilo je okrepčilo na izletniški kmetiji Hudičevce, naš avtobusni šofer »Pilot« nam je povedal zanimivo zgodbo gospe, sedaj že babice na tej kmetiji, ki je odšla po koncu druge svetovne vojne z domačije Obretanovo pod Uršljo goro v Vipavsko dolino. Prispeli smo k osrednjemu cilju naše poti, to je Kanalu ob Soči. Po začetnih napotkih s strani

organizatorjev smo spremljali program na prireditvi in čakali na naš trenutek. Spremljali smo predstavitev knjige Borisa Pahorja in mu kasneje tudi čestitali za njegov 100-letni življenjski jubilej. Kako klena je njegova misel, smo se prepričali kmalu. Njegove misli so bile prodorne, jasne in brezkompromisne. Skratka, Boris Pahor je naravnost povzel probleme slovenske in evropske družbe, ni jih zavijal v celofan. Zato pa so se nas njegove besede še bolj dotaknile.

Prireditev, na kateri smo sodelovali, je neposredno prenašal Radio Slovenija, to je bil za nas velik izziv, saj smo imeli kar nekaj treme, Jec Košuta pa nas je s svojo ekipo snemal za film. Nato pa trenutek, ki smo ga čakali in že smo šli na oder.

Zapeli smo štiri koroške pesmi, od tega dve »na tretko«, kar je posebnost koroških ljudskih pesmi in kaj podobnega lahko srečamo samo še v primorskih pesmih, medtem ko pa so to lastnost pesmi ostalih slovenskih narečij žal izgubile. Po koncu uradnega dela prireditve smo si še z zanimanjem ogledali razstavo slikarskih del našega rojaka Teda Kramolca.

Ob tej priložnosti bi se v imenu Moškega pevskega zbora Šentanelski pavri zahvalil podžupanji Greti Jukič, ki je bila pobudnica našega gostovanja v Kanalu ob Soči in občini Prevalje, ki nas je pri tem podprla. Kogojevi dnevi, so bili za naš zbor zelo lepa izkušnja, ki se je bomo še dolgo spominjali.

Vinko Skitek, predsednik zbora Šentanelski pavri
FOTO TONI DUGOREPEC

V SPOMIN ANDREJU GROŠLJU

V Kuharjevi dvorani v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika na Ravnah na Koroškem smo se v petek, 11. oktobra 2013, zbrali prijatelji in znanci preminulega akademskega kiparja in slikarja Andreja Grošlja (dan prej bi praznoval 66. rojstni dan). Pobudo za spominski večer je dala Andrejeva žena Fanika. V spomladanski številki revije *Odsevanja* (št. 89/90) je likovni del posvečen umetninam Andreja Grošlja. Med njimi so tudi portreti desetih slovenskih književnikov, ki so jim dodani anagrami, premetanke oziroma anagrami so igrivi ples črk v blodnjaku besednih brezpotij – na primer: Kateri koroški pisateljski VIHRAVEC tke PROŽNO preprogo besed? (rešitev: PREŽIHOV VORANC)

Pred leti smo v študijski knjižnici pripravili razstavo Likovne upodobitve 50-ih slovenskih ustvarjalcev ali književniški »Kdo je kdo« v premetankah. Kasneje se je porodila ideja, da bi 10 koroških umetnikov upodobilo po 10 književnikov. Prvi se je vabilu prijazno odzval Andrej Grošelj. Z Andrejem sva se поблиže seznanila, ko je nastajala iskriva pesniška zbirka njegovega sina Gregorja z naslovom *Neulovljivi trenutki*. Ko je projekt upodobitve stotih pisateljev skorajda zamrl, je urednik revije *Odsevanja* Andrej Makuc z veseljem sprejel izziv. Dolej je bilo v reviji predstavljenih 20 književnikov v upodobitvah Zorana Ogrinca in Andreja Grošlja. Kulturno prireditve sta glasbeno oplemenitili violinistka Nina Grošelj Bricman in pianistka Maja Kastratovik.

Povezovalka programa knjižničarka Simona Vončina je predstavila Andrejeva dela, ki jih hrani študijska knjižnica, ter iz *Odsevanj* prebrala **zapis kustosa Jerneja Kožarja o delu Andreja Grošlja**. Podpisani je številnim obiskovalcem spregovoril o ugankarskem biseru – anagramu in jih spodbudil k reševanju anagramov portretiranih književnikov.

Miran Kodrin

DVOJEZIČNI LITERARNI NATEČAJ – KOROŠKA V BESEDI, 2013

Mestna občina Pliberk je v aprilu 2013 razpisala že 4. Čezmejni dvojezični literarni natečaj za izvirno še neobjavljeno literarno besedilo. Naslov sicer vsebuje besedo dvojezičen, vendar tu ne gre za sestavke, ki so slovensko-nemški, ampak za literarna prozna ali lirski besedila napisana v slovenskem ali nemškem jeziku. Tipkana besedila morajo biti opremljena s šifro. Podatki o avtorju, naslov in telefonska številka naj bodo v zaprti kuverti, opremljeni z isto šifro. Prvo leto so lahko sodelovale le občine: Črna, Mežica, Prevalje, Ravne in Dravograd — iz Dežele pod Peco. Predpisana je bila tudi tema: Pokrajinske impresije. Takrat je žirija, ki jo sestavljajo predstavniki določeni iz obeh občin, prisodila prvo nagrado za prozo Idi Paradiž iz Mežice.

Letos pa je ta razpis vseboval le še zahtevo jezika: slovenščina ali nemščina. Prispelo je 52 sestavkov podpisanih s šiframi; 15 v slovenščini, ostalo v nemščini. Prvič je bilo več nemških kot slovenskih besedil. Svečana razglasitev in podelitev je bila 10. novembra v Galeriji Werner Berg v Pliberku. Tokrat so bile s prvo nagrado nagrajene pesmi v slovenščini, avtorja Davida Bandlja iz Gorice.

Občina Prevalje vsa leta enakovredno sodeluje pri razpisu s članicami žirije, ki vrednotijo prispele prispevke. Za uspešno sodelovanje na naši strani vsa leta skrbi podžupanja Greta Jukič, v žiriji pa so v letu 2013 sodelovale: Betina Jamšek, Silva Sešel, Greta Jukič, mag. Irena Oder.

Silva Sešel, članica žirije

Sestanek žirije v prostorih Mestne občine Pliberk.

Nagrajenci dvojezičnega literarnega natečaja 2013.

KULTURNA DRUŠTVA OBČINE PREVALJE V GOSTEH V BUKOVJU V DRAVOGRADU

Javni zavod DRAVIT Dravograd, Zavod za šport, turizem, kulturo in mladinske dejavnosti, ki domuje v baročnem dvorcu Bukovje, je za obogatitev svoje vsebine povabil občine, da se v njihovem okolju predstavijo s svojo dejavnostjo bodisi na kulturnem ali turističnem področju. S svojo kulturno bero so se prevaljska kulturna društva predstavila številnim poslušalcem v treh navdušujočih tematskih kulturnih večerih. Sodelovali so: Koroški akademski pevski zbor KD Mohorjan, KD Vres, v prvem večeru; vokalne skupine Ajda, Rute, Zimski kosci in Rakuni v drugem večeru, KD Prevalje z literarnim večerom in literarno ustvarjalko Aleksandro Kocmut.

Knjižna bera KD Mohorjan

Zimski kosci

Rakuni

Blaž Pavlinec

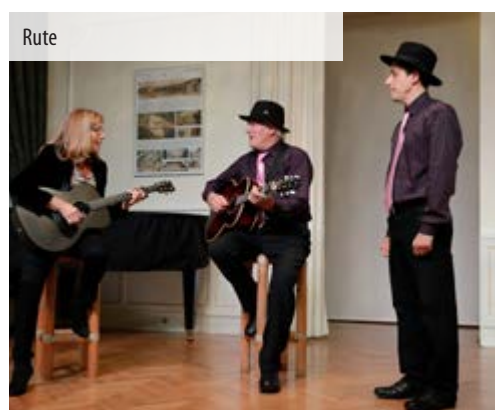
Pisateljica Aleksandra Kocmut in mag. Irena Oder

Koroški akademski pevski zbor KD Mohorjan

Kvintet Ajda s Tino Kseneman

Rute

VRESOVA PEVSKA TURNEJA PO FRANCII 2013

Moški pevski zbor VRES Prevalje se vsako leto odpravi na pevsko turnejo v tujino. Bili smo v Ameriki, se dotaknili Afrike in Azije, prepeli že skoraj vso Evropo in čas je bil, da se koroška pesem sliši še v Evropskem Parlamentu. Tokrat smo na turneji po Franciji gostovali v Strasbourgu, Parizu in Merlebachu.

Vres pred cerkvijo Notre Dame v Parizu

Vres v Strasburgu

Finančni krizi navkljub smo čisto po 'francosko' najeli avtobus in se v nedeljo, 14. aprila, odpravili na nepozabno potovanje na »vresovski« način. V Strasbourg smo prispeli pozno popoldne in si še isti dan ogledali stari del mesta s katedralo. Naslednji dan smo uživali na turistični ladji in se nastavljali soncu. Ogled starega mesta iz rečnega kanala preko nivojskih zapornic do arhitekturno modernih palač Sveta Evrope, Evropskega sodišča za človekove pravice in največje zgradbe – Evropskega Parlamenta, nam je lepo zapolnil dan. Drugi dan pa smo se že zgodaj zjutraj pripravili na odhod in koncert v Evropskem parlamentu. Tam smo si najprej ogledali plenarno zasedanje parlamenta, nato pa odšli na »cvetlično preprogo« - v avlo parlamenta, kamor nas je povabil Jelko Kacin. Z njegovimi sodelavci so nam organizirali sprejem in koncert, na kate-rega so povabili tudi vse aktivne Slovence v EP, prisoten pa je bil tudi naš veleposlanik, ki nas je sprejel že prejšnji dan v Svetu Evrope. Koncert smo začeli z obema himna-ma – slovensko in evropsko, nadaljevali pa s koroškimi in slovenskimi ljudskimi in umetnimi pesmimi. Za zaključek smo z zdravico in s kozarci penine v rokah nazdravili in se s pesmijo zahvalili za prijeten in zanimiv sprejem in predstavitev delovanja parlamenta. Še isti dan smo se podali na dolgo vožnjo proti Parizu, saj nas je naslednje jutro čakal koncert v notredamski katedrali. Presenečeni smo bili nad velikostjo notranjosti cerkve, z gradnjo začete v 11. in zaključene v 13. stoletju. Koncertni program je bil seveda okolju primeren in kvalitetno odpet, v ogromni cerkveni ladji pa nam je prislunilo najmanj tisoč sedečih in še nekajkrat toliko prehodnih obiskovalcev. Resne pevske obveznosti smo tako dobro opravili in se predali turističnemu, sicer nekoliko napornemu, a vseeno navdušujočemu in sončnemu ogledu Pariza.

V petek, 19. aprila, smo iz Pariza popoldne pripotovali do mesta Freyming-Merlebach, ki leži tik ob nemško-francoski meji. Tu deluje največja slovenska skupnost v Franciji. V kapeli nas je sprejel župnik Jože Kamin, ki nam je predstavil življenje skupnosti. Zapeli smo pesem, potem pa se skupaj odpravili do slovenskega doma. Sprejem je bil nepozaben.

S slovensko pesmijo nas je pričakal skoraj 40-članski zbor, ki deluje v okviru skupnosti. Pesmi so si sledile tako z naše kot njihove strani, med pogovori pa smo izvedeli, da dobra tretjina pevcev niti ne zna slovensko, enako tudi njihov zborovodja ne, pa so tako odlično odpeli slovenske pesmi, kot da je vsem v srcu Jadran, po katerem so tudi prevzeli ime.

Ko se je noč že precej prevesila v drugo polovico, smo se odpravili k počitku, drugo jutro pa na naporno zadnjo etapo turneje – proti domu.

Dušan Petrovič
FOTO ARHIV KD VRES

VOKALNA SKUPINA RUTE PELA ZA SLOVENCE V ZADRU

Vokalna skupina Rute v Zadru na Mednarodnem dnevu kulturne raznolikosti

Vokalna skupina Rute, sekcija KD Prevalje, je sodelovala na osrednji prireditvi narodnih manjšin mednarodnega dne kulturnih razlikosti v soboto, 25. maja v Zadru na Hrvaškem. Poleg slovenske manjšine so se predstavile še albanska, bošnjaška, srbska, črnogorska, makedonska, italijanska in madžarska manjšina ter skupaj s predstavniki zadarske županije že osmo leto organizirale zdaj že tradicionalno druženje. Cilj tega je predstaviti pozitiven vpliv manjšin na družbena dogajanja v okolju, kjer živijo in delujejo in sicer z visoko stopnjo zavedanja pomembnosti spoštovanja razlikosti posamezne nacije.

Mednarodni dan kulturne raznolikosti je razlog, da se pripadniki narodnih manjšin predstavijo s svojimi pesmimi, plesi, narodnimi nošami, tradicionalnimi jedmi in drugimi značilnostmi.

V Zadru živi okrog 250 Slovencev in veliko jih je organiziranih v društvo Lipa Zadar, ki ga vodi naša rojakinja Darja Jusup (dekleško Rebernik) s Prevalj. Na povabilo tega društva se je letos na prireditvi mednarodnega dne kulturnih razlikosti predstavila Vokalna skupina Rute s slovenski narodnimi in avtorskimi pesmimi. Prireditve se je zaključila v druženju ob bogati gastronomski ponudbi in pokušanju nacionalnih jedi posameznih narodov.

Ivan Penec, vodja skupine Rute

PLES NAS ZDRUŽUJE

Ples je kultura naroda, ki pomeni umetnost in zabavo. Nekoč je bil ples vezan na religijo in njene običaje, z razvojem kulture pa je postal oblika zabave. In takšna zabava se odvija tudi pri nas na Holmcu, kjer se vsak teden družimo člani folklornega društva Holmec. Kot smo se vam predstavili že v prejšnjih letih, smo raznolika skupina, ki se druži vsak ponedeljek v prostorih OŠ Holmec, kjer se pleše in poje, kot so to počeli nekoč. Seveda brez godcev in njihovega igranja pač ne gre. A kot je videti, v društvu s tem težav res ne bo, saj vsak že poprime za kakšen pripomoček – instrument.

Folklorno društvo Holmec bo pri Mohorjanu izdalo dve knjigi dr. Marije Makarovič: **OBLAČILNA KULTURA V MEŽIŠKI DOLINI IN TOMAŽA SIMETINGERJA – PLESNA KULTURA NA KOROŠKEM**. Zajetni knjigi bosta pomemben prispevek v narodopisno zbirko naše doline in za celotno slovensko folkloristiko.

Skupaj spoznavamo in obnavljamo koroške šege in navade, ki vse bolj tonejo v pozabo in kar je za nas to leto najpomembnejše; spoznavamo tudi noše, ki so se nosile v starih časih! Da, če smo še v lanskem letu hrepeneli po pravih nošah, so nam v tem letu priskočili na pomoč kostumografinja dr. Marija Makarovič, strokovnjakinja za oblačilno kulturo in gospod Tomaž Simetinger, strokovnjak za plesno izročilo, in skupaj smo naredili velik korak.

Na podlagi strokovnega opisa kulture oblačenja in plesa v Mežiški dolini v obdobju od 1800 do druge svetovne vojne smo dali izdelati noše, s katerimi se danes že lahko pohvalimo. In ker smo to leto kar preveč časa namenili teoriji, je sedaj na vrsti, da se končno v nošah tudi pokažemo. Zato pričakujemo, da bo prihodnje leto kar aktivno, saj menimo, da ima naše Folklorno društvo Holmec vse, kar želite videti. Če nam ne verjamete, pa pridite pogledati! Veseli bomo tudi vsakega novega člana, ki bi se nam pridružil na vajah in nastopih!

In kako pri nas vse skupaj poteka?

Najprej je potrebna dobra zamisel in seveda poznavanje starih plesov. Iz ideje se rodi koreografija, ki pa jo za nas pripravlja gospod Tomaž Simetinger. S skupinskim delom »pridno« ubogamo, da

koreografijo postavimo na oder, potem pa sledi vaja za vajo pod budnim očesom umetniških vodij g. Janija Sušnika in g. Franja Miklavca. In tudi letos smo pripravili splet koroških plesov Mežiške doline, ki prikazuje plese sredine 19. stoletja. Splet sestavljajo posamezni plesi, kot so ceperle, gamsenegger, štajeriš, zibenšrit ter waldjager. Vsi plesi so rekonstruirani, kar pomeni, da obstajajo le besedni opisi, kako naj bi izgledali. Ker so nekatere plese opisovali nemško govoreči raziskovalci, so se ohranila le njihova nemška imena. Verjetnost je tudi, da je ime plesa gamsenegger povezano s priimkom plemiške družine gamsenegg, ki je živela na Javorniku na Ravnah na Koroškem. V postavitvi vam med drugim prikažemo tudi ples Štajeriš, ki prikazuje navado priklanjanja, kar naj bi pomenilo hvaležnost godcem, ki se jim za njihovo igranje tudi plača.

To je kratek opis enega izmed naših spletov! Seveda spet le v teoriji. Da pa vas prepričamo tudi s plesom, petjem in našo družbo, pa se boste morali prepričati sami! Zato dobrodošli na vsakem našem nastopu!

Barbara Šmit, Folklorno društvo Holmec

PROJEKT SIMBIOZA V OŠ FRANJA GOLOBA PREVALJE

V simbiozi so se združile tri generacije. Učenci prostovoljci: Barbara Potočnik, Žan Sekavčnik, Gregor Sonjak, Jan Rus, David Pšeničnik, Metod Oserban, Tjaša Krof, Ana Mačič in Lara Čas.

Število računalnikov se na šoli povečuje iz leta v leto, v zadnjih 25 letih iz enega samega računalnika, ki je bil namenjen za potrebe računovodstev vseh šol naše zgornje Mežiške doline in sem kdaj lahko tudi sam delal na njem, na preko 140 računalnikov na OŠ Franja Goloba Prevalje, če upoštevamo ustanovo kot celoto (podružnice in vrtec). Ob tem se je na šoli povečalo tudi število spremljajoče opreme, kot je omrežje, brezžično omrežje, interaktivne table, interaktivni in navadni projektorji za projekcijo računalniške slike na platno ali steno, fotografska in video oprema, tiskalniki, brezžične naprave, tablični računalniki, pametni telefoni, TV oprema ... Vsi učitelji, tudi starejši, dnevno uporabljajo računalnik, četudi ga včasih raje ne bi. Res je seveda tudi, da ima nesmiselna in pretirana uporaba računalnika in druge elektronske opreme za otroke doma tudi negativne posledice, v šoli pa opozarjamo na to problematiko in skušamo omejiti uporabo. Nekoliko starejši občani so tudi letos začutili pomembnost poznavanja uporabe IKT (informacijsko komunikacijske tehnologije) in so se verjetno tudi zato odločili za prijavo na projekt Simbioza, ki je od 21. do 25. oktobra 2013 potekal na naši šoli in po vsej državi. Tokrat smo bili vključeni že drugo leto zapored. Na pobudo ravnateljice gospe Mire Hancman sem se odločil za sodelovanje. Prijavili smo se in ponudili kar 15 delovnih mest v naši računalniški učilnici. Spremljal sem prijave občanov na spletu, dnevno sem si ogledoval spletišče <http://simbioza.eu>, ki je še danes uporabno mesto za samoučeče, saj je polno brezplačnih gradiv. Pregledoval sem pripravljeno gradivo in razmišljal o izvedbi. Na vseh računalnikih v učilnici sem pripravil nove račune s posebej pripravljenim namizjem, povečanimi ikonami itd. Zbral sem učence prostovoljce, sodelovali so: Barbara Potočnik, Žan Sekavčnik, Gregor Sonjak, Jan Rus, David Pšeničnik, Metod, Oserban, Tjaša Krof, Ana Mačič in Lara Čas in jih začel pripravljati za projekt. Sprva so me čudno gledali, ko sem jim povedal o hitrosti dojema-

nja računalniške snovi pri starejših ljudeh, saj sem v preteklih letih opravil preko sto različnih računalniških seminarjev za odrasle in se je nabralo kar nekaj izkušenj za učenje odraslih. Naredili smo načrt o tem, za kaj bo kdo odgovoren in nadaljevali s pripravami za izvedbo projekta. Projekt Simbioza je bil tudi letos zastavljen tako, da so občani od ponedeljka do petka na dvourni delavnici spoznavali teme: Računalnik, moj prijatelj (Osnove); Klik v svet (Internet); Brez elektronske pošte ne gre; Povežimo se (Facebook); Svet mobilne telefonije.

Na delavnicah smo sledili zastavljenemu programu in se nekoliko tudi prilagajali potrebam in zmožnostim sodelujočih. Najprej smo se z udeleženci spoznavali in dojemali drugačnost, korigirali sem moral delo starejših, prav tako delo učencev prostovoljcev. Sam sem predaval prve tri module, del četrtega sta prevzela učenca Gregor Sonjak in David Pšeničnik, ki sta predstavila Facebook, petkov modul pa smo izvedli vsi prostovoljci skupaj, saj je bilo govora o mobilnih napravah in smo se morali učiti individualno. Na željo udeležencev smo se v četrtek bolj posvetili utrjevanju dela z elektronsko pošto kot pa Facebooku. V četrtek smo rešili tudi spletno anketo, kjer so udeleženci izrazili svoje mnenje o projektu, predavateljih, vodenju in poteku delavnic. Gospa ravnateljica je podprla projekt tudi s sadjem za udeležence, poskrbela je tudi za nagrade učencem prostovoljcem, ki so jih bili zelo veseli in v petek podelila diplome udeležencem.

Udeležence je zanimalo, kdaj bodo spet podobne priložnosti, da bodo lahko še utrdili svoje znanje. Vsaj za en teden so se spet združile tri generacije. Za nami so nova poznanstva, izkušnje, naporen teden in prijetno druženje.

Zapisal Franc Štrekelj,
računalnikar na OŠ Franja Goloba Prevalje

Zavod za zdravstveno varstvo Ravne je s podporo Občine Prevalje izpeljal niz delavnic na temo zdravega življenjskega sloga z naslovom Živimo zdravo. Delavnice so potekale v Podružnični šoli Leše, namenjene pa so bile prebivalcem občine Prevalje.

Začeli smo z delavnico Zdravje in dejavniki tveganja. Poleg predavanj in vmesne malice (sadna osvežitev-jabolko, košček rženega kruha in kozarec vode iz pipe) je bilo težišče delavnic na meritvah nekaterih dejavnikov tveganja. Skozi niz delavnic se je ustvarila stalna skupina poslušalcev. Vsebine posameznih delavnic so bile naslednje:

- Vsakodnevno gibanje, preproste vaje in druženje. Razpravljali pa smo tudi o preprečevanju in zgodnjem odkrivanju rakavih obolenj. Predstavili smo preventivne programe, ki se izvajajo v Sloveniji in izpostavili pomen samoopazovanja in preventivnih pregledov, kjer je lastna zainteresiranost posameznika bistvenega pomena. Udeleženci pa so lahko na modelu dojki in mod otipali tumor.
- Varna prehrana – predvsem tisti del na katerega v največji meri vplivamo sami. Poskrbljeno je bilo tudi za demonstracijo in pokušino zdravih jedi.
- Stres v sodobni družbi, ki je vse bolj prisoten dejavnik tveganja za zdravje. Kako se z njim spoprijeti in zdravo živeti?
- Zdrava živila – katerih lahko pojemo več, kakšno je zdravo in uravnoteženo prehranjevanje? Razpravljali pa smo tudi o oskrbi s pitno vodo na Lešah.

Delavnice, ki so potekale na OŠ Leše so si sledile v tedenskem zaporedju. Njihova vrednost pa je poleg pridobivanja dodatnih znanj tudi druženje, ki v svetu vse večje odtujenosti povezuje ljudi in jih motivira za sodelovanje, kar tudi doprinese k boljšemu zdravju. To pa je tudi osnovni namen delavnic.

Helena Pavlič, dipl.san.inž.

Oddelek za promocijo zdravja in razvojna enota: program Epidemiologija okolja

AJDA KOROŠKA: Skupnost vrtničarjev Prevalje

SAMOOSKRBA NE BI SMELA BITI VPRAŠANJE ALI ODDALJEN CILJ

Ne samo ekonomska in socialna kriza, tudi vse večje vrednote posameznika, ki se nanašajo na zdravo, ekološko prehrano in boljši odnos do narave, so tisto, kar nam ponovno približuje način življenja, ki je bil še ne dolgo nazaj samoumeven. Zato pri nas samoskrba ne bi smela biti vprašanje ali oddaljen cilj. Kar veliko nas je, ki imamo svoj vrt, sadovnjak ali njivo. Da je to naša velika prednost,

se mnogokrat niti ne zavedamo – zato izkoristimo možnosti, ki jih imamo. Prav vrtničarji smo tisti, ki imamo svoj košček zemlje pod soncem, ki si prizadevamo:

- zagotoviti zdravo pridelano hrano na domačem krožniku,
- poznati izvor in način pridelave hrane,
- dati večji pomen ekološki, biodinamični pridelavi hrane,
- izmenjevati izkušnje in znanje glede obdelave vrta, pridelave živil, sadik ter ohranjanja avtohtonih sort semen,
- izmenjevati pridelke,
- bolje izkoristiti obstoječi vrt, sadovnjak, njivo,
- še bolj osmisliti vložen trud, znanje in čas na vrtu
- in nenazadnje tudi prihraniti pri izdatkih za hrano.

Zato smo se aprila 2012 s pomočjo Društva AJDA Koroška (kakor tudi v vseh ostalih koroških občinah), ki je tudi naše krovno društvo, združili v Skupnost vrtničarjev v občini Prevalje.

K sodelovanju smo povabili vse vrtničarje v občini z namenom pridelave zdrave hrane na osnovah biološko dinamičnega vrtnarjenja. Zaradi tega je izobraževanje in izmenjevanje informacij tudi ena ključnih nalog skupnosti. Na naših vsakomesečnih druženjih smo spoznavali, kaj sploh je biološko dinamična metoda obdelave zemlje in gnojenja rastlin. Teoretično in praktično smo se seznanjali s preparati, ki jih uporabljamo pri našem delu, skupaj smo pripravljali škropiva, nabirali zdravilne rastline in zakopavali prepa-

Začetni tečaj biodinamike.

Članice Društva Ajda izmenjujejo izkušnje in znanje o obdelovanju vrta, pridelave živil, sadik ter ohranjanja avtohtonih sort semen ...

Kompostne preparate moramo odgovorno uporabljati, saj so srce našega vrta.

rate. Udeleževali smo se predavanj v Dravogradu (kjer je sedež Ajde Koroška), se udeleževali strokovnih ekskurzij, tudi sami smo pripravili kakšno zanimivo predavanje. Društvo pa nas je sprotno obveščalo o potrebnih opravilih po koledarju opravil. Povezujemo se tudi v različnih skupnostih, kot je skupnost za semenarstvo, za homeopatijo, za čebelarje, za ekološke kmete. Gostili smo znano strokovnjakinjo za ekološko pridelavo in zelenjadarstvo gospo Mišo Pušenjak. Naši mentorji so zavzeto sodelovali pri postavitvi šolskih vrtov.

Ker se nam je pridružilo veliko novih članov, smo zanje organizirali začetni tečaje biodinamike, kjer smo jih seznanili, kako uporabljati setveni koledar, zakaj kolobariti, kako pravilno uporabljati škropiva, predstavili smo preparate proti škodljivcem, kompost ter izdelavo in uporabo kompostnih preparatov. Tečaj je na Prevaljah izvajala naša predsednica Tončka Ločičnik. Naslednji tečaji so bili v Dravogradu, kjer je predaval doktor biodinamike g. Matjaž Turinek. Udeležba na vsaj dveh tečajih je bila pogoj za pridobitev potrdila o opravljenem tečaju, to pa je bil tudi pogoj za prejem kompostnih preparatov, katere moramo odgovorno uporabljati. Kompost je namreč srce našega vrta.

Naš namen je spodbujati ekološko pridelavo in skrbeti za ozaveščanje o pomenu samooskrbe z zdravo domačo hrano in o pomenu ohranjanja domačih sort semen. Mislim, da je največje zadovoljstvo, da oskrbujemo sebe in svoje najbližje s prehransko in energetsko visoko kakovostno hrano, kar tudi dosežemo z biološko dinamičnim načinom vrtnarjenja.

Vsako naše druženje je poseben dogodek, saj si izmenjujemo izkušnje, semena, pridelke, ne pozabimo pa niti na kulturo, saj vsako srečanje začnemo ali končamo s kulturnim utrinkom ali glasbo.

Prevaljčani smo z lepim številom članov dokazali, da nam je mar za zdravo zemljo, zdrave pridelke in naše zdravje. Naš skupni cilj je, da si zagotovimo, da bomo jedli in pili zdravo (in to z minimalnimi stroški), da se samooskrbimo in postanemo neodvisni od tistih, ki nam vsiljujejo hrano neznanega porekla. Posredno pa skrbimo za zdravje naše zemlje in skrbimo za zdravo pitno vodo.

Vabimo vas, da se nam pridružite vsi tisti, ki ste že vrtničarji in tisti, ki boste to šele postali. Zainteresirani nam pišite na e-naslov: ljuba.plazl@gmail.com ali pokličite na 040 652 093

Vrtničarji smo tisti, ki imamo svoj košček zemlje pod soncem, ki si prizadevamo zagotoviti zdravo pridelano hrano na domačem krožniku.

Ljuba Plazl, predsednica Skupnosti vrtničarjev Prevalje

ŽE DRUGO LETO SMO NAVDUŠILI POSLUŠALCE OB ODPRTJU JESENSKIH SREČANJA

Riff na Vandrovskem trgu na drugem odprtju Jesenskih srečanj 2013 na Prevaljah.

Letošnja Jesenska srečanja na Prevaljah je že drugič zapovrstjo odprlo Društvo za razvoj glasbe Riff s svojim koncertom slovenskih zimzelenih popevk. Na Vandrovskem trgu, kjer je prireditev potekala, se je zbralo dobrih tisoč obiskovalcev, ki so bili priča dvournemu koncertu zasedbe Riff band, s člani Tadej Breznik (klaviature), Tadej Drobne (tenor saksofon), Luka Igerc (akustična kitara), Miha Kadiš (bobni), Uroš Medved (bas kitara), Matevž Špegel (električna kitara), Grega Štehar (alt saksofon), Lenart Zih (trobenta), ter vokalisti Kristina Brložnik, Marko Ogorevc, Urška Pečonič, Vita Repnik, Aleksander Štahr, Valerija Tominc in Kerstin Vuga. Kot vedno pa je celotno dogajanje povezoval gost iz Vuzenice, Matjaž Jeznik.

Društvo za razvoj glasbe Riff deluje od leta 2008 in od takrat je njihovo članstvo naraslo že na preko 130 članov. Društvo sodeluje kot organizator in soorganizator na številnih prireditvah širom Slovenije in v tujini, njihovi glavni projekti pa so:

- Božično novoletni Riffi (2011, 2012 in 2013),
- Rockozov'c (2009, 2012 in 2013),
- Koncert slovenskih zimzelenih (2012, 2013).

Ti projekti so bili prvotno omejeni na občino Prevalje, vendar pa se je v zadnjem letu vzbudilo zanimanje za tovrstne projekte tudi v ostalih občinah.

Božično-novoletni Riffi je projekt, na katerega je društvo še posebej ponosno, saj združuje osnovno zasedbo Riff banda, z gosti ki so delovali v občini Prevalje že v preteklosti in s podmladkom obetavnih glasbenikov, ki lahko na tem koncertu pokažejo svoj pravi potencial. Prav tako smo gostili tudi goste, ki so si že ustvarili ime v slovenski glasbi. Letošnji koncert je potekal 27. decembra 2013 v Družbenem domu na Prevaljah.

Miha Kadiš
FOTO ARHIV KD RIFF

Letos je v okviru tradicionalnih 47. Jesenskih srečanj na Prevaljah potekal 2. Koroški sejem Poljana 2013, sejem obrti in kmetijstva. **Sejemška ponudba je bila raznolika, saj je zajemala tako ponudbo domačih izdelkov in pridelkov s koroških kmetij, izdelkov iz volne, predstavitev čistilnih naprav, zbiralnikov deževnice, kmetijske mehanizacije, izdelkov iz aronije, okrasnih rastlin ... Svojo tradicionalno domačo ponudbo so predstavile kmetije iz okolice, Sonjak, Kavh, Likeb, Gradišnik, Jamnik, Hudobnik, turistična kmetija Ploder, turistična kmetija Povh-Povhov mlin, turistična kmetija Mikl in kmetija Pavšar, Kotlje.**

Obiskovalci so si lahko ogledali raznoliko razstavo domačih pasemskih živali, ki jo je izvedlo Društvo gojiteljev malih živali na Koroškem. Društvo proti mučenju živali Koroške pa je predstavilo njihovo dolgoletno delovanje in skrb za zapuščene živali. Razstave so se razveselili predvsem otroci, saj so se lahko nekaterih živali, kot so zajčki, tudi dotaknili.

Izstopala je stojnica TD Poljana, sekcije Povojček in Društva Ajda Koroške, saj so gospe zeliščarke v prepoznavni noši ponujale zeliščne čaje, »bidermajev šopek«, promovirale novo izdajo brošure »Povojčkove kuharije iz Kozolca« in izdelke in pridelke po Biološko-dinamični metodi.

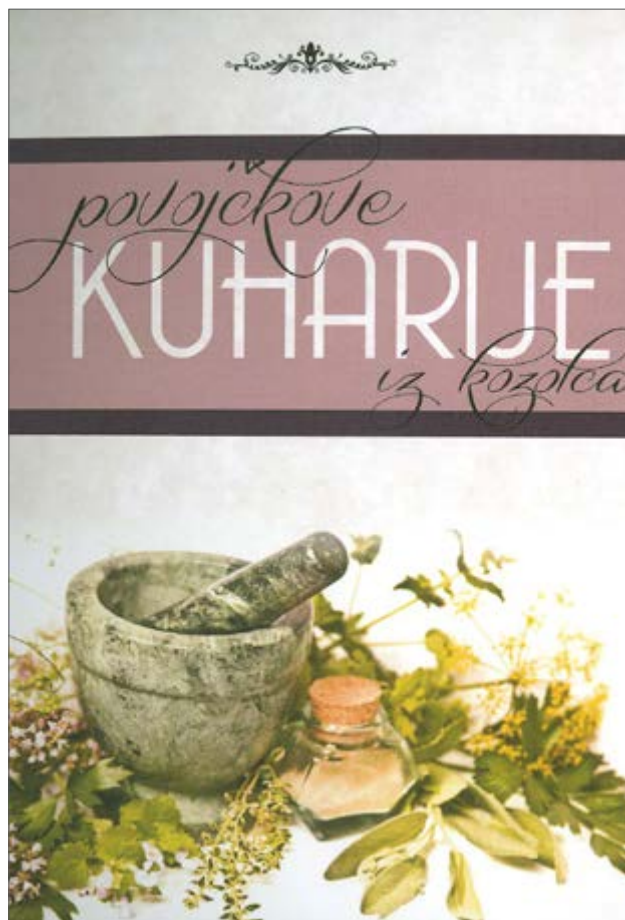
Podjetje Soven, d. o. o., iz Selnice ob Dravi, ki ima v svoji ponudbi izdelke iz alpske volne, je letos prikazalo tradicionalne obrti polstenja s slovensko alpsko volno. Udeleženci so imeli možnost samostojnega oblikovanja zanimivih zapestnic in verižic. Nekaj pletenin iz svoje bogate kolekcije so otroci predstavili na modni reviji.

ZADRUGA DOBROTE, z. b. o., Prevalje je predstavila inovativne izdelke iz rabljenega tekstila. V svojih akcijah OČISTIMO KOROŠKE OMARE pozivajo občane k oddaji oblačil, posteljnine, čevljev in drugih tekstilnih izdelkov, ki jih ne potrebujemo več, da jih odložijo v zabojnike namenjene tekstilu komunalnega podjetja JPG LOG ali pa prinesejo na eno od lokacij zbiranja.

Generalni sponzor sejma je bilo svetovno prepoznavno podjetje EKO GEA, biološke čistilne naprave, ki je predstavilo biološko čistilno napravo za samostojne hiše, vikende in naselja. Izdelki H2E sodijo med biološke čistilne naprave, ki delujejo brez elektrike na osnovi alg. Izdelki so plod slovenskega znanja. Čistilna naprava H2E dosega ob pravilnem obratovanju pod posebnimi pogoji tudi do 99% sposobnost čiščenja oziroma anaerobne razgradnje antibiotikov, pesticidov, fenolov, kroma, cianida, kislin, zelenih alg in naftnih derivatov. Očiščena voda se tako lahko ponovno uporablja za zalivanje okrasnih rastlin in trave in za kmetijske namakalne sisteme. Čistilna naprava je ekonomična, saj zagotavlja minimalne stroške obratovanja in vzdrževanja. Njihovo ponudbo najdete na spletni strani www.h2e.si, tel.št. 03 491 07 60.

Podjetje **ProSIGMA, d. o. o., iz Maribora** je predstavilo obsežen prodajni program. Poleg čistilnih naprav in zbiralnikov deževnice, ki so si jih lahko obiskovalci ogledali, ponujajo tudi okoljsko opremo Chemo, solarno tehniko, delovna oblačila ProJob, komunalno opremo, izdelke Rotner in poslovna darila. Vse navedeno je dosegljivo na spletnem naslovu: www.prosigma.si.

Kmetijsko mehanizacijo in ostale izdelke za dom je predstavila Koroška kmetijsko-gozdarska zadruga Slovenj Gradec. V svoji prodajni enoti Pri postaji na Prevaljah zagotavljajo konkurenčne cene in obsežen prodajni program za vrtničarje in kmetovalce.

Slogan podjetja Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec, d. d., pravi »Mi smo za les!«. V ponudbi imajo široko paleto izdelkov in storitev v povezavi z lesom, od gradnje lesenih objektov, sečnje in spravila lesa, dobavitelji lesenih energentov ... Na sejmu so se predstavili s programom žag.

Podjetje **Mehanizacija Miler, d. o. o., s Prevalj** je organiziralo dan odprtih vrat na njihovem sedežu. Obiskovalci so si lahko ogledali mehanizacijo priznanih blagovnih znamk kot so Krone, ki se ponša že s stoletno tradicijo, Joskin, Elho, Reform, Eschlböck, Posch, Tobroco, Oehler, Rauch, BVL, Sfoggia in Vogel&Noot.

Pasji frizer g. Aleksander Štriker iz podjetja Dogi pasji salon z Raven na Koroškem je brezplačno urejal krempljčke kužkov, predstavil pa je tudi bogato ponudbo prehranskih izdelkov in izdelkov za nego hišnih ljubljencev.

Seveda brez tradicionalne stare šege štehanja v izvedbi Konjejskega društva Poljana ne bi sejem dobil pike na »i«.

Sejem je povezoval najbolj glasen kmet na Koroškem, Gašper Koruzni, za zabavo pa je poskrbel Duo Makena. Bila je to dobra promocija Poljane in Holmca.

Za 3. Koroški sejem Poljana 2014 že pripravljamo program, zato vabimo vse, tudi mlade podjetnike, da se nam pridružijo. Ne izpustite naslednjega druženja na Poljani 2014, presenetili vas bomo s kulinarčno ponudbo ene od slovenskih regij.

Tanja Srnec, vodja projekta
FOTO ARHIV TD POLJANA

JESENSKA SREČANJA 2013

Pravljčna vas Leše

2. FESTIVAL PRAVLJIČNE VASI LEŠE

Leše, majhna vas v občini Prevalje, postaja končno prepoznavna tudi v širšem slovenskem prostoru. Ne samo po svoji kulturni dediščini in njenih biserih sv. Ane in sv. Volbenka ter pomembni zgodovini rudarstva, ampak so Leše v zadnjih dve letih s festivalom Pravljčna vas Leše, bile tako številno obiskane kot še nikoli. S čim smo tako prepričali javnost? Ideja, ki je bila zasnovana lansko leto, je bila v začetku bolj podobna utopiji kot realnosti. A stopili smo skupaj, mladi in starejši. Zanos in pogum sta bila tako neomajna, da so vse poti resnično vodile k cilju. Z dobro ekipo in razvejanimi dejavnostmi, ki so vabile v zeleni svet neokrnjene narave in skrivnostnih bitij, ki enkrat letno na Lešah oživijo, je bil festival že lansko leto obiskan nad vsemi našimi pričakovanji. Veseli smo, da je bil projekt znan kot dober in je bil prvo leto sofinanciran iz evropskih sredstev in sredstev Občine Prevalje in je dal osnove za naše nadaljnje načrtovanje in nove izzive. Projekt pa se ni končal lansko leto z Jesenskimi srečanji, ampak smo ga nadgrajevali in izvajali naprej.

Že lansko leto smo v mesecu decembru izdali praznične voščilnice z ilustracijami pravljčnih junakov, ki jih je ilustrirala domačinka z Raven na Koroškem, akademska slikarka Tjaša Rener. Tako so prepotovale pravljčne Leše in škratje, žal žene, čarodejke, Leškirji, ajdi, orli in pegasti konji v širni slovenski prostor. In seveda naznanili, da pravljčna vas še živi in bo zaživela ob začetku jeseni. In 27. Jesenska srečanja smo 14. septembra obogatili z drugim festivalom Pravljčne vasi Leše in uživali prelep sobotni dan. Od 11.- 17. ure

smo gostili na Lešah okrog dva tisoč obiskovalcev. Družine iz številnih krajev Slovenije so preživljale dan na vodenih pravljčnih poteh, se razgibavale na pravljčnih športnih igrah, ustvarjale na številnih delavnicah, si ogledale razstavo starih razglednic Leš v muzejski sobi rudarstva in prikupne likovne izdelke otrok Unesco šol Slovenije, ki so brali knjigo pravljic Pravljčna vas Leše in poustvarjali pravljčne like. Vsem sodelujočim šolam smo knjige podarili, najboljše izdelke pa smo na festivalu tudi nagradili. Pri pravljčnem srečelovu in nakupu domačih dobrot so bili plačilno sredstvo lešniki, ki so jih otroci lahko kupovali v Leškirski banki. Ker je danes res poudarek na trajnostnem razvoju, so tud vse stojnice, ki so bile na vasi, ponujale samo domače in eko izdelke.

Za popestritev dneva je poskrbela domača etno skupina Zimski kosci, ki je cel dan s svojo glasbo dodajala razigran utrip. Ob prikazu starih obrti mlatve žita in kovaštva smo odstrli pogled v delo preteklosti na vasi. Zaključili smo s predajo žezla Pravljčne vasi Leše, ki ga je lansko leto dobil župan Občine Prevalje dr. Matic Tasič, letos pa so vile predale žezlo ravnateljici OŠ Franja Goloba Prevalje Miri Hancman in je ona promotorka do naslednjega leta. Pravljčno vas je obiskal tudi pevec Adi Smolar, ki je s svojimi besedili pevsko zaključil dan. In pravljčna bitja so šla nazaj v svoj svet narave in gotovo jim je bilo letos lepo med nami in jih bomo prav gotovo lahko prebudili tudi naslednje leto na Jesenskih srečanjih 2014.

Ob koncu pa naj se v imenu Kulturnega društva Leše, ki je organizator festivala, za-

FOTO MILAN KRAGELNIK

FOTO MILAN KRAGELNIK

hvalim Občini Prevalje in vsem, ki vidite naše delo in ste ponosni, da nam pravljčni festival uspeva in nam pomagata tako finančno kot s svojim delom. Hvala vsem Lešanarjem, bilo vas je res veliko, ki ste sodelovali in doprinesli največ k dobremu počutju ljudi na Lešah. Hvala tudi vsem, ki ste prišli iz drugih krajev in nam z dobro voljo pomagali pri izvedbi festivala. Resnično smo vsi začutili ta festival in nove ideje so že na poti, veseli bomo tudi vaših pobud in idej.

Hedvika Gorenšek
FOTO in Milan Kragelnik

FOTO SIMON REKANOVIC

ODBOJKARSKI KLUB PREVALJE V ZADNJIH LETIH EDEN IZMED NAUSPEŠNEJŠIH KLUBOV V SLOVENIJI

Državne podprvakinje v mali odbojki, maj 2013

Članice 2, sezona 2013/14

Velika zmaga nad Vitalom Ljubljana v tekmi za 3. mesto v državi, kadetinj junij 2013

Članice 1 v novi podobi

OK Prevalje v svojih vrstah združuje vsako sezono okoli 120 priпадnic nežnejšega spola. Klubu, ki deluje že 32 leto zapored, v zadnjem desetletju predseduje Borut Urnaut, bivši odbojkar in reprezentant. Klub je skozi vsa leta nízal uspehe, ki tudi v zadnjih letih ne izostajajo. Pa si jih malo pobliže pogledjmo: mladinke so se v zadnjih treh letih uvrstile med prvih 8 ekip v Sloveniji, tudi v letošnji sezoni so po pričakovanjih prišle že do polfinalnega turnirja, ki jih čaka v decembru. Kadetinke so po mestu državnih prvakinj v sezoni 2011/12, v zadnji sezoni dosegle tretje mesto. Deklice so po zaključku sezone 2011/12 na drugem mestu, v pretekli sezoni zaključile na 8. mestu. V mali odbojki smo imeli v preteklem letu podprvakinje, v mini odbojki pa se nam je po 4. mestu v sezoni 2011/12, lani nekoliko ponesrečilo in smo zaključili na 12. mestu. Uspehi so tolikšni, da nas OZS po pregledu postavlja po uspehih na 3. mesto pri skupnem seštevku točk mladink in kadetinj, po skupnem seštevku kadetinj in deklic pa na 5. mesto. Izjemno! S tem se lahko pohvalijo le veliki klubi.

V članskih kategorijah tekmujejo na dveh nivojih in sicer v tretji ligi z mlajšo ekipo, katere povprečje starosti je 15.5 let, z leto in pol starejšo ekipo pa igramo zelo uspešno v drugi ligi.

Pridružili smo se tudi k ligi "Žoga miga", katere idejni oče je Jarož Štekl. Tukaj gre za neformalno tekmovalno dekleških ekip v mali in mini odbojki v jesenskem času, ko še ni tekmovalj. Za mlade odbojkarice je to izziv in hkrati prva možnost, da se seznajajo s pravili tekmovalja, da se spopadejo z nervozno, ki je sestavni del

vsakega tekmovalja. Trenerji na tekmovalju preizkušajo različne formule, različne postavitve, ki jih bodo kasneje v državnem tekmovalju lahko uporabili.

V letošnji sezoni naša dekleta trenira sedem trenerjev in sicer: Mini odbojka 2 Ajda Berložnik, ki ji pomagata Špela Bukovec ter Žana Vrtačnik, aktivni igralki kluba; Mini 1 in Mala 2 Tatjana Ažnik; Mala 1 Milanka Janežič; Starejše deklice 2 Tatjana Lipovšek; Starejše deklice 1 Marjanca Sonjak; Kadetinke in 3. DOL Danilo Ribič, mladinke in 2. DOL Rado Krenker. Seveda ob tem ne smemo pozabiti našega sekretarja Janeza Dokla, brez katerega ne znamo in ne moremo.

V preteklem letu smo se organizirali ter ob pomoči staršev in sponzorjev dekleta opremili s trenerkami, torbami, letos z majicami, da se dekleta bolje počutijo in da tudi na ta način čutijo pripadnost klubu.

Ob soglasju občine in šole smo v oktobru dokončali klubski prostor, kjer hranimo množico ostalih pokalov, ki smo jih v preteklih letih osvojili. Pokali, ki smo jih dobili za najboljša mesta, hranimo v vitrini v predverju športne dvorane.

Skozi strokovno delo smo vzgojili kar nekaj izjemno dobrih odbojkaric. V pretekli sezoni se je v širši izbor reprezentance kadetinj uvrstila Špela Bukovec, Saša Zdovc pa je med dvanajsterico najboljših kadetinj odigrala za reprezentanco prve tekme na pripravljalnem turnirju v Južni Ameriki, osvojila 1. mesto na evropskem prvenstvu kadetinj in se uvrstila na svetovno prvenstvo na Tajskem.

ŽIVAHNO DOGAJANJE V ŠPORTNEM DRUŠTVU ŠENTANEL

V letu 2013 smo bili člani ŠD Šentanel dejavni kot vedno. Aktivnosti smo pričeli januarja s tradicionalno skupščino društva, kjer smo pregledali delo v preteklem letu, si zastavili program dela za leto 2013 in se ob hrani in pijači povесelili. Konec meseca januarja smo izvedli prvo aktivnost. Firma Kamot nas je nekaj članov odpeljala na ogled smučarske tekme svetovnega pokala za ženske »Zlata lisica«. Pod Pohorjem smo se »meli fajn« in uživali v smučarskih mojstrovinah Tine Maze. Ob praznovanju prvega maja smo skupaj s krajanji Šentanela postavili »mlaj« ob vhodu v vas, na predvečer praznovanja pa smo se zbrali pri »Kapelci«, zakurili kres in se povесelili s krajanji.

Šport in gibanje, dvodnevno bivanje na Uršlji gori smo izvedli skupaj s Mlaninskim odsekom Planinskega društva Prevalje v mesecu aprilu 2013.

S kolesom po Šentanelu v mesecu maju 2013 v okviru praznika KS Šentanel.

Največ dela nas je čakalo maja, ko smo organizirali tradicionalno Kolesarjenje po Šentanelu. V letošnjem letu smo izvedli kolesarjenje brez tekmovanja. Prireditve se je udeležilo okrog sedemdeset ljubiteljev kolesarjenja. Med njimi je bilo kar nekaj družin. S kolesi smo se peljali po Šentanelu, Suhem Vrh, do Strojne in preko Jamnice nazaj do vasi. Med kolesarjenjem smo se ustavili na kmetiji Rašešnik in Mikl, kjer smo si malo »oddahnili« v prijetnem klepetu z domačimi in preizkušanjem kmečkih dobrot. Športno rekreativni nedeljski dogodek smo sklenili s kosilom in prijetnim druženjem na turistični postojanki nad Šentanelom.

V mesecu juniju smo v okviru praznika KS Šentanel organizirali še dve športni prireditvi. Skupaj s Turističnim društvom in KS Šentanel smo izvedli šesti tradicionalni Pohod po Mlinarski poti. Pohoda se je udeležilo okrog sedemdeset pohodnikov. Med hojo smo se »aktivno« ustavili na kmetiji Gradišnik na Jamnici in kmetiji Jamnik na Belšaku. Rekreativni dogodek smo sklenili s prigrizkom v Povhovem mlinu in ga zaključili ob prijetni glasbi »Povhovga Franca«. Rekreativni odbojarski turnir pa smo organizirali v športni dvorani na Prevaljah. Tekmovanja se je udeležilo šest mešanih odbojarskih ekip. Tekmovanje smo zaključili s prijetnim druženjem, podelitvijo medalj, priznanj in nagrad. Ob zaključku nismo pozabili na kmečke dobrote in pijače.

Petnajstega avgusta, na Marijin praznik, smo se skupaj z Jamničarji odpravili na pohod – romarsko pot do Svetega mesta v sosednjo Avstrijo. Po zaključku svete maše smo »sprobali« avstrijske specialitete in se počasi preko hribov odpravili nazaj v Slovenijo. Med potjo nazaj

smo se ustavili na nekaj kmetijah onstran meje, kjer so nas domačini lepo sprejeli. Med klepetom smo obujali spomine na stare čase in poizkušali dobrote, ki so nam jih namenili domačini. Dogodek smo sklenili na turistični kmetiji Mikl na Jamnici. V jesenskem času si je nekaj naših članov ogledalo še dva športna dogodka. V dvorano Stožice smo šli na ogled košarkarske tekme evropskega prvenstva v košarki med Slovenijo in Francijo. Bili smo priča vrhunskemu športnemu spektaklu, vendar so se zmage veselili francoski navijači. Oktobra pa smo šli na nogometni stadion v Maribor na ogled kvalifikacijske nogometne tekme med Slovenijo in Norveško. Ob bučnem navijanju so zmagali »naši« z rezultatom 3 : 0. Ta zmaga je bila bolj »pirova«, saj se Slovenci niso uvrstili na svetovno prvenstvo.

Poleg navedenih aktivnosti pa naši člani vsak četrtek pridno obiskujejo rekreativno košarko v mali telovadnici na Prevaljah, dekleta pa se zbirajo »na telovadbi« v podružnični šoli v Šentanelu. Naši najmlajši člani pa so v tem letu obiskali dvodnevno bivanje na Uršlji gori, udeležili pa so se še pohoda po mlinarski poti in majskega pohoda v organizaciji KS Holmec.

Kot vidite je športno-rekreativno delovanje v okviru ŠD Šentanel pestro in zanimivo. PRIDRUŽITE SE NAM in postanite člani ŠD Šentanel.

Štefan Peršak, tajnik ŠD Šentanel

ŠPORTNI ŽIVŽAV V OKOLICI VRTCA KROJAČEK HLAČEK

Novi vrtec nudi otrokom veliko gibalnih možnosti na športnih površinah na terasah, na zelenicah, na peskovniku, na igralih površinah, strmino bodo preizkusili ob prvem snegu ...

Igralnih prostorov v vrtcu je 942 m².

Zunanjih površin in zelenic za igranje je 3.986 m².

FILATELISTI MEŽIŠKE DOLINE

POŠTA »2391 PREVALJE« IN ŠEST FILATELISTIČNIH IZDAJ KOROŠKEGA FILATELISTIČNEGA DRUŠTVA (KFD) V LETU 2013

KFD 83/2013_4. APRIL 2013_ »100 LET ROJSTVA FRANJA GOLOBA«_Izdajatelj Občina Prevalje in Osnovna šola »Franja Goloba« Prevalje. Oblikovalec celostne grafične podobe linije »FG100_75_50« in vseh delov »FG100« Borut Bončina je avtor priložnostne razglednice, priložnostnega poštnega žiga (PPŽ), priložnostne kuverte/ovitka prvega dne (OPD) ter osebne poštne znamke (OPZ: vrednosti »A«, navpična postavitev, bela obroba) serije »FG100_75_50« in enovite uporabe za vse tri obletnice Franja Goloba v letu 2013. Natiskanih je bilo 400 kosov OPD »FG100« in 71 pol oz. 1.420 OPZ (uporabljenih 400). Vzporedno je bilo izdanih še 400 razglednic »FG100« v konceptu filatelistične maksimum-karte, a brez oštevilčenja KFD. Na razglednici so na prvi strani natisnjene pomanjšave prve tretjine od osemnajstih lesorezov izdaje »Nmv čriez izaro«.

KFD 85/2013 & 86/2013_30. JUNIJ 2013_ »150 LET PRVEGA PRIHODA ŽELEZNICE NA PREVALJE«_Izdajatelj Občina Prevalje. Oblikovalec celostne podobe linije »150-ŽELEZNICA« Borut Bončina je avtor priložnostnega poštnega žiga (PPŽ), priložnostne kuverte/ovitka prvega dne (OPD), priložnostnih razglednic/maksimum-karte (MK) in osebne poštne znamke (OPZ: vrednost »A«, vodoravna postavitev, in rumena obroba). Natiskanih je bilo 500 kosov OPD, 500 kosov MK in 53 pol oz. 1.060 OPZ. Istočasno je bila 30. junija 2013, na podlagi gradnikov celostne podobe »150-ŽELEZNICA«, na stavbi Železniške postaje Prevalje odkrita tudi spominska plošča temu dogodku.

KFD 87/2013 & 88/2013_1. JULIJ 2013_ »150 LET USTANOVITVE POŠTE PREVALJE«_Izdajatelj Občina Prevalje. Oblikovalec celostne podobe linije »5PMd100+« Borut Bončina je avtor priložnostne kuverte/ovitka prvega dne (OPD), priložnostnih razglednic/maksimum-karte (MK) in osebne poštne znamke (OPZ: vrednost »A«, vodoravne postavitve, bele obrobe), avtor priložnostnega poštnega žiga Peter Močnik. Natiskanih je bilo 500 kosov OPD in MK ter 53 pol oz. 1.060 OPZ. Izdaja v počastitev obletnice pošte 2391 Prevalje je tretja od petih zaporednih naklad v počastitev obletnic petih pošt Mežiške doline (Črna, Ravne, Prevalje, Mežica in Kottlje) v letih med 2011 in 2015. Istočasno je bila 1. julija 2013, na podlagi gradnikov celostne podobe »5PMd100+2391«, na stavbi gostišča »Vaukan (včasih »Stara pošta«)« na Prevaljah odkrita tudi spominska plošča temu dogodku.

KFD 90/2013 & 89/2013_10. SEPTEMBER 2013_ »AHACOVA HIŠA 1798«_Izdajatelj SI-TEAM, Boštjan Gorenšek s. p., Simobilja, Stanko Kumprej s. p. ter Medicinski center Gorjanc. Avtor priložnostne kuverte/ovitka prvega dne (OPD), priložnostne razglednice/maksimum-karte (MK) in osebne poštne znamke (OPZ: vrednosti »A«, vodoravna postavitev, siva obroba) je Boštjan Gorenšek, avtorica priložnostnega žiga in ilustracije na OPD/MK Andreja Keber. Natiskanih je bilo 200 kosov OPD, 100 kosov MK in 5 pol oz. 100 OPZ.

KFD 92/2013_4. DECEMBER 2013_ »75 LET PRVOTISKA OSEMNAJSTIH LESOREZOV FRANJA GOLOBA«_Izdajatelj Občina Prevalje in Osnovna šola Franja Goloba Prevalje. Oblikovalec celostne podobe linije »FG100_75-50« in vseh njenih delov »FG75« Borut Bončina je avtor priložnostne razglednice, priložnostnega poštnega žiga (PPŽ) in priložnostne kuverte/ovitka prvega dne (OPD). Natiskanih je bilo 400 kosov OPD »FG75« in uporabljenih 400 OPZ iz aprilske serije »FG100_75_50«. Vzporedno je bilo izdanih še 400 razglednic »FG75« v konceptu filatelistične maksimum-karte, a brez oštevilčenja KFD. Na razglednici so prvi strani natisnjene pomanjšave druge tretjine od osemnajstih lesorezov izdaje »Nmv čriez izaro«.

KFD 93/2013_20. DECEMBER 2013_ »50 LET POIMENOVANJA OSNOVNE ŠOLE PREVALJE PO FRANJU GOLOBU«_Izdajatelj Občina Prevalje in Osnovna šola »Franja Goloba« Prevalje. Oblikovalec celostne podobe linije »FG100_75-50« in vseh njenih delov »FG75« Borut Bončina je avtor priložnostne razglednice, priložnostnega poštnega žiga (PPŽ) in priložnostne kuverte/ovitka prvega dne (OPD). Natiskanih je bilo 400 kosov PŠD »FG50« in uporabljenih 400 OPZ iz aprilske serije »FG100_75_50«. Vzporedno je bilo izdanih še 400 razglednic »FG50« v konceptu filatelistične maksimum-karte, a brez oštevilčenja KFD. Na razglednici so natisnjene pomanjšave zadnje tretjine od osemnajstih lesorezov izdaje »Nmv čriez izaro«. Tri izdane razglednice tvorijo zaključeno celoto/komplet.

Zapisal: Borut Bončina, KFD

UTEMLEJITEV LOGOTIPOV KRAJEVNIH SKUPNOSTI

KRAJEVNE SKUPNOSTI OBČINE PREVALJE IN MESTO PREVALJE DOBILE SVOJE OZNAKE

Za razliko od države, občine ali naselij, z mestnimi ali tržnimi pravicami, ki lahko kot označevalca uporabljajo obliko grba in zastave, pa lahko ostali kraji/naselbine za svojo oznako uporabljajo le znake, ki se izvirno oblikovno vežejo na izhodiščni nadrejeni grb (trga, mesta, občine ...) oziroma praporje/bandere. Le-ti, ki so lahko delno navezani na izhodiščni nadrejeni grb, lahko pa iz njih povzemajo le nosilne barve. Občinski svet Občine Prevalje je na 18. redni seji 28. marca 2013 sprejel Odlok o grbu, zastavi in prazniku mesta Prevalje in znakih, praporjih in praznikih krajevnih skupnosti Občine Prevalje (UGŠO, št. 14/13 in 18/13-popr.) kot dopolnilo Odloka o grbu, zastavi in prazniku občine Prevalje (Ur. l. RS, št. 43/01 in UGŠO, št. 12/13). Grb mesta Prevalje povzema vse izhodiščne elemente grba Občine Prevalje, za znake krajevnih skupnosti Občine Prevalje pa je bila izbrana oblika, ki ima svoj izvor v pra-grbih, narisanih/naslikanih na razpete strojene živalske kože. Zastava je lahko uporabljena navpično ali vodoravno in je neenakomeren križ modre barve na zlati/rumeni podlagi. Prapor je vedno navpičen in za vse KS enovito izveden dvodelno tako, da je osnova modra, v spodnji polovici pa je pet navpičnih trakov, od katerih so robni in sredinski modra, ostala dva pa zlata in tudi krajša od modrih delov. Na zgornjem delu je umeščen del atributa/znaka iz znaka posamezne KS. Izhodišča za izpeljavo celostne grafične podobe Občine Prevalje kot tudi mesta Prevalje in Krajevnih skupnosti občine Prevalje je poiskal, poenotil in avtorsko oblikoval Borut Bončina, u.d.i.arhitekt.

PREVALJE: Mesto je nastalo okoli cerkve Sv. Device Marije na Jezeru/Na Fari in se razširilo v smeri zahoda, kjer je bil na katastrski občini Prevalje sedež železarne in ime sedeža se je preneslo na celotno ekonomsko uspešna naselbino. Na zgornji tretjini grba je simbolno označen ustanovni del (Fara/Farna vas) z belo peto listno krono na modrem ozadju kot znamenjem lokalne patrone (Sv. Device Marije). Pod zlato valovnico pa je spodnjih del (dve tretjini) štita razdeljen na osemnajst (18) valov, od katerih je prvi pod valovnico moder, naslednji pa bel. Ta razporeditev valov sledi do štita tako, da je zadnji val bel, kar se hkrati združuje kot simbol nekdanjega ledenika oziroma kot evidentna sled prevaljske legende. Pridobitev mestnih pravic 22. decembra 2005 zaznamuje praznik mesta. Atribut zastave je zlata valovnica, nad njo pa peterolistna bela/srebrna krona.

ŠENTANEL: Ime Šentanel izhaja iz poslovenjenega imena krajevnega cerkvenega patrona (Sv. Daniel), ki so ga po izročilu kot odpadnika zaprli v jamo z levi, iz katere se je vrnil živ, in z udomačenimi veliki-

mi divjimi mačkami. Poimenovanje tega območja je v znaku simbolno upodobljeno s petimi levjimi glavami (v obliki grškega križa) na modri podlagi. Šentanelška cerkev je prvič pisno omenjena v letu 1065 (renovirana 1755 in 1865), v letu 2015 kraj praznuje devetstopenetdesetletnico (950). Atribut prapora je ena zlata levja glava. Praznik KS obeležuje 15. junija v spomin na padle v drugi svetovni vojni pri Lužniku v Šentanelu.

LEŠE: Kraj nadgrajujeta dve stavbi, domnevno nekdanja samostana (moški in ženski). Prvi je bil posvečen Sv. Volbenku/Bolfenku (v desetem stoletju regensburški škof), zavetnika dobrih letin in obilnosti/namakanja okolja (predvsem moče in sočnosti) in je na desni polovici znaka v upodobljen v obliki padajočih modrih dežnih kapelj na belem (srebrnem) ozadju. Drugi samostan je bil zaveden Sv. Ani, zaščitnici pred vremenskimi nepogodami (strele, neurja, poplave, toča ...), ki je v levi polovici znaka upodobljena kot dvojce podlahtnih delov rok v rjavem redovniškem oblačilu na črnem polju, v katerih stisnjenih pesteh sta prekrizani dve zlati dvoglavi, obojestransko enkrat narezani/nazobčani streli.

Atribut prapora je dvojce podlahtnih delov rok v rjavem redovniškem oblačilu, v katerih stisnjenih pesteh sta prekrizani dve zlati dvoglavi, obojestransko enkrat narezani/ nazobčani streli. Stanovski praznik slovenskih rudarjev, 3. julij, obeležuje tudi rudarsko preteklost Leš.

HOLMEC: Je preplet holm(c)ov, dolgih bregov/brd in odprtih površin/poljan. Naselbinsko jo označuje cerkev, posvečena Sv. Janezu Krstniku, katerega smrt je po izročilu povezana s kraljem Herodom in Salome, hčerko njegove žene Herodiade. Salome je kot plačilo za svoj mamljiv ples od Heroda zahtevala glavo Janeza Krstnika na pladnju, saj je želela uničiti Janeza, ki je zaradi predhodnega zakona Herodiade s Herodovim bratom obsojal njuno skupno življenje. Valovnica na spodnji polovici znaka označuje preplet Poljane, Holmca in Dolge Brde oziroma označitev zemljepisnih dejstev tega območja v zeleni barvi. Na zgornji polovici se nad valovnico na modrem polju osrednje pripenja zlati dvoredni pladenj z bisto/oglavjem Janeza Krstnika na njem kot (o)pomnik, da so na prostoru Holmca v zadnjem stoletju ljudje kar trikrat nosili glavo na pladnju/se žrtvovali, kar je zapisano z ovratnico/zapisom z rimskimi številkami: MCMXIX/MCMXLV/MCMXCI (=1991 /1919/1945). Atribut prapora je zlati dvoredni pladenj z bisto/oglavjem Janeza Krstnika na njem. Dan, ko je bila leta 1945 na Poljani končana zadnja bitka v drugi svetovni vojni na ozemlju Evrope. KS praznuje kot svoj praznik.

Mesto Prevalje

KS Holmec

KS Leše

KS Šentanel

Prevaljske novice št. 19, letnik 13, leto 2013.

Glasilo Občine Prevalje izide enkrat letno in ga prejmejo vsa gospodinjstva Občine Prevalje brezplačno. Izdajatelj: Občina Prevalje, T: 02 82 46 100, F: 02 82 46 124, e-pošta: obcina@prevalje.si; naslov uredništva: Trg 2a, 2391 Prevalje; odgovorni urednik: Danilo Vute; uredniški odbor: Greta Jukič, Emilija Ivančič, Eva Jeromel, Bernarda Gradišnik. Gradivo s fotografijami pripravile strokovne službe Občine Prevalje, zavodi, kulturna in druga društva ter posamezniki. Priprava gradiva, oblikovanje, grafična priprava: Andrej Knez, s. p.; tisk: Malex, d. o. o., Ravne na Koroškem; naklada: 2300 izvodov. Naslovnico je oblikoval arhitekt Borut Bončina.